

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः

हरिः ओं ॥

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता

प्रथमं काण्डं

Table of Contents

1	कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथमकाण्डं	19
1.1	प्रथमकाण्डे प्रथमः प्रश्नः दर्शपूर्णमासौ	19
1.2	प्रथमकाण्डेद्वितीयः प्रश्नःअग्निष्टोमे क्रयः	36
1.3	प्रथमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः अग्निष्टोमे पशुः	54
1.4	प्रथमकाण्डेचतुर्थः प्रश्नः सुत्यादिने कर्तव्या ग्रहाः.....	70
1.4.1	Annexure for 1.4.....	95
1.5	प्रथमकाण्डेपञ्चमः प्रश्नः पुनराधानं	96
1.5.1	Annexure for 1.5.....	122
1.6	प्रथमकाण्डे षष्ठः प्रश्नः याजमानकाण्डं.....	123
1.7	प्रथमकाण्डे सप्तमः प्रश्नः याजमान-ब्राह्मणं.....	148
1.8	प्रथमकाण्डे अष्टमः प्रश्नः राजसूयः.....	174

Introduction and Notes

This Taittireeya Samhita book is being compiled for the benefit of Veda Students for learning, with no commercial purpose. There will be seven volumes, one book/volume for each Kandam (Major Section). This book is being published in Sanskrit, Tamil and Malayalam languages.

These books are strictly for learning under the guidance of a qualified Vedic Guru and not meant for self-learning.

We thank our guides, **Shri Ganapathy Sharma and Shri Subramania Sharma**, with our namaskarams, who inspired us to compile this book.

We would also like to thank some well wishers who have provided the Transliterationcoding for this compilation.

Sources of reference:

We have referred the following four books extensively for the compilation:

1. Taittireeya Samhita printed by Mysore Branch Press in 1894. This has the complete Krishna Yayur Veda Taittireeya Samhita work of great Scholar Shri Bhatta Bhaskara Misra.
2. Taittireeya Samhita printed by Anandashram Press in 1862 containing the work of great Scholar Shri Sayanacharya.
3. Taittireeya Samhita printed by Swadyaya Mandal containing the work of great Vedic Scholar (Padma Bhushan) Shri Damodar Satwalekar. (Fourth Edition - year 1983)
4. Taittireeya Samhita printed by Narasimha Priya Trust, Chennai containing the compilation done by great Vedic Scholars

---

Shri Krishnamurthi Sastri and Shri Ganeshwar Dravid. (Second Edition - year 2008)

There are very minor differences when we compared these books. The level of details, representation of letters, marking of avagraham and the way padams of the words are joined or split varies as they have been compiled at different period of times and also for different sets of target audience/learners.

Kindly refer to our notes/explanations given below.

Details of Taittireeya Samhita:

The Taittireeya Samhita has Seven Kandams (Major Sections), 44 Prasnas (Subjects), 651 Anuvakams (Chapters within a Subject) and a total of 2198 Panchatis. The total Padams are 109287.

The details are given in a table below:

	Prasna	Anuvakam	Panchati	Padams
Kandam 1	8	146	342	16572
Kandam 2	6	75	384	19273
Kandam 3	5	55	206	10622
Kandam 4	7	82	279	14095
Kandam 5	7	120	403	19404
Kandam 6	6	66	333	16981
Kandam 7	5	107	251	12340
Total	44	651	2198	109287

Conventions/Symbols used in this book:

We have used normal conventions for gm, gg, avagraham, Anunaasikam as in other books that have been released.

Panchatis: A Panchati (“Pancha Shati”, which means a stanza consists of normally 50 padams, which may vary some times based on the combination of the padams by the composer Rishi) , representing a set of Mantras. A Panchati in Samhita need not end with a Ruk-Stop symbol (|). (Vedic full-stop).

The last Padam in a Panchati may be taken together with the first Padam of the following Panchati as per the Vedic Chanting rules/conventions. Panchati end is significant for the purpose of count of the Padams in a Panchati. Each Panchati is given a number, at the beginning, with reference to its Kandam, Prasna, Anuvakam and Panchati as generally represented in four-level numbering in these books.

The end of the Panchati is marked with the symbol ‘ [ ] ‘ (square bracket) when it is rendered along with the next Panchati together. Additional ‘—’ hyphen is also added to indicate that the Padam is split for continuous rendering.

When a Panchati ends in a Ruk, the normal separator (Ruk-Stop) symbol ‘ | ‘ is used. An Anuvaham will always end with a Ruk. Under each of the Prasna (Subject), the Panchati numbers are serially marked at end.

Note: The books containing the works of Bhatta Bhaskaracharya and Sayanacharya end the Panchati with the Padam.

Example: 1.1.7.1 end of the Panchati -10 is चक्षुः ।

This is followed by the first padam of Panchati 11, as दृ॒ह.

Since we need to render it together, in this book, it is represented as

चक्षुः – [ ] at the end of Panchati 10 and the Panchati 11 will start as दृ॒ह.

The visargam of cakshu: becomes 'r'. This 'r' may be retained with cakshu, in Tamil and Malayalam based on the convention used in the languages.

Korvai(Chain) Statement as formula:

Our Rishis, Saints and Scholars have defined methods by which the Veda Mantras are not altered. Then they have created check points/control systems in place so that the student memorises the Veda correctly/accurately. The System is different in its practical implementation in the four Vedas as per Scholars. In (Krishna Yajur Veda) Taittireeya Samhita, there is a korvai (chain) at the end of each Chapter(Anuvakam). This is represented in brackets in bold letters with the reference number of respective Anuvakam in that Prasna as (A1) (A2) etc. in this book. The Korvai statement helps the students with the count of the Padams in an Anuvakam and how to keep control totals of the total Padams in the Panchatis and Anuvakam.

Korvai for Anuvakam:

How Korvai provides relations of Padams in a Panchati for an Anuvakam:

1. If an Anuvakam has only one and one Panchati, the number of Padams may be less than 50 but not more than 75. The count is indicated in the Korvai below the Anuvakam.

a) Example of Single Panchati Anuvakam with less than 50 Padams:

1.1.1.1- (इ॒षे-त्रि॑च॒त्वारि॒॑शत्) (A1)

The Korvai indicates that starting with the first Padam “इ॒षे” there are **43** Padams in that single Panchati Anuvakam.

b) Example of Single Panchati Anuvakam with more than 50 Padams:

Example: Take 1.1.3.1, the korvai is (सो॒मे-ना॒ष्टौ च॑) (A3)

This is a key that indicates that there are eight padams after the word and

सो॒मे॒न॒ ; is the 50th Padam (key word). Words in mantra form that come

after the key word सो॒मे॒न॒ are ( ) त्वा ऽ॒त॒न॒च्ची॒न्द्राय॑ दधि॒वि॒ष्णो॑ ह॒व्य॑

र॒क्ष॒स्व । The padam for the above part, as per Pada Paatam is

त्वा । आ (एति) । त॒न॒च्मि॑ । इ॒न्द्राय॑ ।

दधि । विष्णो (इति) । हव्यम् । रक्षस्व । (eight in number)

Note: when 'आ' is represented distinctly as a Padam, the Pada Paatam gives

it as एति which is derived out of आ+इति.

Korvai hints that there should be eight padams, as per pada paatam, after

सोमे॑न. Please note the wording is सोमे॑-नाष्टौ च (as in korvai) is

सोमे॑न + अष्टौ च, in which न + अ becomes 'ना' as per vowel Sandhi.

This clearly indicates that there are **58 Padams** in that Anuvakam.

2. If the Anuvham has more than two Panchatis, the first and succeeding Panchatis will be of the Padam count of 50 only. The Last Panchati may have less than 50 Padams but generally not more than 75.
3. If the last Panchati of the Anuvakam has more than 50 Padams, the 50th Padam will be indicated separately, in our book it is represented as ( ) and number of Panchatis after 50 Padams will be indicated in the count with reference to the 50th Padam indicated in the Korvai.

Take the Example of 1.1.9 :

This has three Panchatis, first and second has 50 Padams each and the third Panchati has 61.

(दे॒व॒य॒ज॒न्यै॑ व्र॒जं – त॒म॒तो॒ मा – वि॒र॒प्ति॒न् – ने॒का॒द॒श च॑) (A9)

The Korvai gives the 50th Padam control of Panchati 1,2 and 3 of the Anuvakam. It Indicates the after विरपि॑शन्, 50th Padam of the third Panchati, there are 11 more Padams indicating there are 50+11 = 61 Padams in the third Panchati.

4. If the last Panchati of the Anuvakam has less than 50 Padams, the count is indicated at the end.

Take the Example of 1.1.2

(स॒हस्र॑वल्शा-अ॒ष्टात्रिं॑शच्च) (A2)

This Anuvakam has two Panchatis, first one 50 Padams and the second one 38. The Korvai below clearly gives that there are 38 Padams after the 50th Padam (end of first Panchati) giving a control of 88 Padams in that Anuvakam.

5. If the last Panchati of the Anuvakam has exactly 50 Padams, the 50th Padam is given as reference in the Korvai at the end of the Anuvakam and there will be no count of numbers mentioned.

2.1.8.5 - (अ॒सौ - शृ॒णाति॑ - मि॒थुना॑नां - न॒यति॑ - य॒च्छति॑) (A8)

The first four words represent the 50th Padam of the first four Panchatis as control reference. The last Panchati of the Anuvakam has exactly 50 Padams ending with “य॒च्छति॑”. Therefore no count is given but the reference to the 50th

Padam as “य॒च्छति॑” is indicated.

The Check is complete now! The Students in ancient times were compulsorily taught the Pada Paatam. Nowadays it may be restricted to Veda Paatashalas only. The Korvais have their own swarams and the Korvais were memorised by the students. The Korvais will be different for every Anuvakam with reference to different key words and the counts. The Korvai for two or more Anuvakams may be combined. A student can check his own learning in this system.

We have marked ( ) bracket after the key word given in the Korvai, when that word occurs in the middle of the Panchati.

Anuvaka-Korvai for Prasna:

At the end of a Prasna, a Korvai is given with the first padam/word of all the Anuvakams and also indicate how many Anuvakams are there.

e.g. Anuvaka-Korvai for Prasna 1 of Kandam 1, represented as 1.1, is

इ॒षे त्वा॑ – य॒ज्ञस्य॑ – शु॒न्ध॒ध्वं॑ – क॒र्म॒णे वां॑ – दे॒वो –
ऽव॒धू॒तं॑ – धु॒ष्टिः॑ – सं॒ व॒पा॑ – म्या॒ द॒दे॑ – प्र॒त्यु॒ष्टं॑ – कृ॒ष्णो॑ऽसि॒ –
भु॒व॒न॒म॒सि॑ – वा॒ज॒स्यो॑ – भा॒ वां॑ – च॒तु॒र्द॒श॑ ।

The Korvai at the end indicates that there are 14 Anuvahams. (highlighted)

A different type of Korvai is given in short, indicating the first and last

Padam of the Prasna, e.g for 1.1 is इ॒षे त्वा॑ – क॒ल्प॒या॒ति॑ ।

Special Korvai Type 1:

This korvai gives the first padam of the 1st, 11th, 21st Panchatis of a Prasna (in increments of ten panchatis). This is not indicated or printed in all books.

Example for 1.1 is इ॒षे – दृ॑ह – भु॒व॒न – म॒ष्टा॒वि॒ंश॒तिः ।

The count number of AshtAvigmsati indicates that there are total 28 Panchatis in that Prasna.

Special Korvai Type 2:

Our Rishis/composers have given an additional method of Korvai so that the Students can keep control, memorise a set of Panchatis or Anuvakams or a Prasna. This will have the first padam and last Padam of the Anuvaham/Ruk/Chandas in that Panchati/Anuvaham depending on the coverage of this type of Special Korvai. This Korvai is used mainly when the mantra has repetitive similar statements, similar statements which may per se make it difficult to memorise.

We are giving below an example, with the known Mantra, which will make student understand the concept of this Type of Special Korvai.

The Mantra termed **Mrugaram** appears in Section 1.20 of Udaka Shanti starting with “Agn̐er Manve” and ending with “prataraana AyuH”.

This Mantra is from Taittarlya Samhita Kanda 4 Prasna 7. Panchatis 4.7.15.1 to 4.7.15.7.

There are Ruks/ statements ending with “**Munjatvam(gm)hasaH,**
MunjatamaagasaH , MunchantvenasaH and Munchatama(gm)hasaH.

We would have definitely had our own difficulties to memorise this !.

This Prasna has a normal Anuvaka Korvai. But a Special Korvai as explained above, follows at the end of Anuvakam for control. It is reproduced below:

Special Korvai for Anuvaakam A-15

(अ॒ग्ने॒र्मन्वे॑ – य॒स्येद॑ – मि॒न्द्रस्य॑ – यः॑ सं॒ ग्रा॒ममि॒न्द्र॒ꣳ – स॑ नो॒ मुञ्च॑
त्व॒ꣳ ह॒सः॑ । म॒न्वे वा॒न्ता नो॑ मु॒ञ्चत॑मा॒गसः॑ ।
यो वां॑ – वा॒यो – रु॒प – र॒थी॒तमौ॑ – य॒दया॑त – म॒श्विनौ॑ – तौ नो॑ मु॒ञ्चत॑
मा॒गसः॑ । म॒रुता॑न् – ति॒ग्मं – म॒रुतो॑ – दे॒वानां॑ – य॒दिदं॑ वि॒श्वान् – ते
नो॑ मु॒ञ्चन्त्वे॑न॒सः । अ॒नु न – उ॒र्वी – द्या॒वापृ॑थि॒वी
ते नो॑ मु॒ञ्चत॑म॒ꣳह॒सो य॒त्तै । च॒तुर॒ꣳ ह॒सः॑ षा॒डाग॑सश्चतु॒रेन॑सो
द्वि॒र॒ꣳह॒सः॑ ।

The Korvai gives the first part of the Ruk/Chandas that end with

मु॒ञ्च॒त्व॒ꣳ ह॒सः॑, मु॒ञ्चत॑मा॒गसः॑, मु॒ञ्चन्त्वे॑न॒सः॑ and
मु॒ञ्चत॑म॒ꣳह॒सः॑.

Please refer to Mrugara Mantra in Udaka Shanti. At the end it gives a
control that मु॒ञ्च॒त्व॒ꣳ ह॒सः॑ appears four times,

मुञ्चत॒मा॒ग॒सः॑ six times, मुञ्च॒न्त्वे॒न॒सः॑ four times and
मुञ्चत॒म॒ह॒सः॑ two times. (marked in yellow).

If a Student understands this Korvai it becomes easy for his learning and also gets a control of "how to memorise". This type of Korvai may apply differently at different situations based on the complexity and the subject matter contained in that Anuvakam/Prasnam.

Kanda Korvai :

This Korvai gives first padam of all Prasnam in that Kandam. For Example, in First Kandam there are Eight Prasnam. The Korvai is starting padam of all the eight Prasnam is as follows:-

(इ॒ष-आ॒पो-दे॒वस्या-ऽ॒ ददे॒-दे॒वा॒सु॒राः-सं त्वा॑-पा॒क॒य॒ज्ञ-म॒नु॒म॒त्यै ।)

Please observe from the above korvai that each word represents first padam of each prasnam till all the 8 Prasnam. This Korvai comes only after the End of the Kandam.

The various types of korvai mantras are given in a box at the end of the Prasna/Kandam clearly indicating what type of korvai it is.

Representation of Avagraham (ऽ) in the Book:

We find that the Avagraham symbol has been used with different meaning/indications in our source books of reference. This may not match strictly with the grammar rules that one studies; but the authors try to indicate

---

that there is a Padam with आ by marking ऽ, sometimes there is no

perceived need for double avagraham since the previous letter is extended to a Dheerga letter or a single avagraham would suffice.

The observations are:

1. Bhatta Bhaskaracharya's book uses less avagrahams. When there is a Padam , आ, a marking ऽ is being made.
2. Book containing works of Sayanacharya and Satwalekar use similar styles of marking Avagraham though there are minor differences in the approach to indicate the **constituent sound**.
3. Book by Narasimha Priya Trust uses extra avagraham in some places selectively to indicate the the existence of letter 'अ' with extra marking of avagraha symbol ऽ.

We have marked the Avagraham as per the convention in the books containing the work of Sayanacharya and Satwalekar. We have checked the Pada Padam for places where the extra avagraham indicates the existence of 'अ' or 'आ' and marked with an* (asterisk mark).

The Student must refer to the Guru for the right extensions

or extra rendering of Avagraha as per their Vedic School or branch. Our guides have specifically requested us to mark this difference in the books through an * symbol.

Expansion of Mantras given in Short form:

In certain places of the Samhita, a full mantra is indicated in a short form, which is normally its first padam. This short form needs to be expanded and rendered while reciting Samhita as per some Schools of Krishna Yajur Veda. This is similar to the short forms that we have seen in Udaka Shanti.

We have indicated the short form with a symbol ‘>’ with a number in a raised font. At the end of Prasna, we have given a separate Annexure where we have provided the Samhita reference of the short form where it appears as such and its expanded form with reference of the expanded mantra with Source reference in Taittiriya Samhita.

Example:

In **1.4.46.3** the short mantra form appears as “उद॑ग्ने शु॒चय॑स्तव >¹”

The expanded form of that mantra is “उद॑ग्ने शु॒चय॑स्तव शु॒क्रा भ्राज॑न्त ईर॑ते । तव॒ ज्योती॑ऽर्ष्य॒र्चयः॑” ।

And this appears in the expanded form in **(TS 1-3-14-8)**

Second example is given for further understanding.

1.4.46.3 -वि ज्योतिषा >²

विज्योति॑षा बृ॒हता॑ भा॒त्यग्नि॑रावि-र्वि॒श्वानि॑ कृणु॒तेमहि॑त्वा ।

प्रादे॒वी-मा॒र्याः स॒हते-दु॒रेवाः शि॒शी॒ते शृ॒ङ्गे रक्ष॑से वि॒निक्षे॑ ।

(TS 1-2-14-7)

These are given in the Annexure at the end of 1.4 that is Fourth Prasna of first Kandam. Please note that if any expansion is there, that expansion is given at the end of that Prasnam as Annexure.

Additional Information:

1. The Book by Shri Satwalekar provides details of the Rishi , Chandas, Devata for the Taittireeya Samhita which is rarely found in other books. This book indicates the 50th Padam of Panchatis used in Korvai which is not found in other books.
2. The Books containing the works of Shri Bhatta Bhakaracharya and Shri Sayanacharya give the Pada Paatam at the end of each Panchati or sometime the Prasna.
3. The Book compiled by Narasimha Priya Trust, Chennai provides the detailed count of Padams, Panchatis, Anuvakams and Prasnam at the end of each Kandam. This book provides easy rendering for students who want to learn the Samhita. This book marks Dheerga Swaritam distinctly as other books follow Vedic traditional convention of marking Swaritam.

Prarthanaa Mantras:

1. यो वेदादौ स्वरः प्रोक्तो वेदान्ते च प्रतिष्ठितः ।
तस्य प्रकृतिलीनस्य यः परः स महेश्वरः ।
2. ऋत॑ सत्यं परं ब्रह्म॑ पुरुषं कृष्णपिङ्गलं ।
ऊर्ध्वरेत॑विरूपाक्षं विश्वरूपाय वै नमो नमः । (ओं नमः परमात्मने)
3. गणानां॑ त्वा गणपति॑ हवामहे कविं कवीनामुपमश्रवस्तमं ।
ज्येष्ठराजं॑ ब्रह्मणां ब्रह्मणस्पत॑ आनश्शृण्वन्नूतिभिः सीदसादनं ।
(श्री महागणपतये नमः)
4. तत्पुरुषाय॑ विद्महे महासेनाय॑ धीमहि । तन्नः॑ षण्मुखः प्रचोदयात् । (कुमारगुरवे नमः)
5. प्रणो॑ देवी सरस्वति॑ वाजेभिर्वाजिनीवति । धीनाम॑ वित्र्यवतु । (महासरस्वत्यै नमः)
6. सदाशिव॑ समारम्भां शंकराचार्य॑ मध्यमां । अस्मदाचार्य॑ पर्यन्तां वन्दे गुरु॑ परंभरां ।
(श्री गुरुभ्यो नमः)
7. व्यासं॑ वसिष्ठ॑ नप्तारं॑ शक्तेः पौत्रमकल्मषं । पराशरात्मजं॑ वन्दे शुक॑ तातं तपोनिधिं ।
व्यासाय॑ विष्णुरूपाय॑ व्यासरूपाय॑ विष्णवे । नमो॑ वै ब्रह्मनिधये॑ वासिष्ठाय॑ नमो नमः ।
(श्री वेदव्यासाय नमः)

Version Notes

Earlier Version Number 0.1 dated 31st May 2019

Current Version Number 1.0 dated 31st March 2020

1. This Version replaces earlier version “0.1” dated 31st May 2019.
2. We have made general corrections in this version.

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः

हरिः ओं

1 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथमंकाण्डं

1.1 प्रथमकाण्डे प्रथमः प्रश्नः दर्शपूर्णमासौ

TS 1.1.1.1

इ॒षे त्वो॒, - जे॒ त्वा॒, वा॒यवः॑ स्थो॒पा॒यवः॑ स्थ॒, दे॒वो वः॑ सवि॒ता प्रा॒र्पय॑तु
श्रे॒ष्ठत॑मा॒य क॑र्म॒ण, आ॒ प्या॑य॒द्ध्वम॑घ्निया दे॒वभा॒ग-मूर्ज॑स्व॒तीः
पय॑स्व॒तीः प्र॒जाव॑ती-र॒नमी॒वा अ॑य॒क्ष्मा मा॒ वः स्ते॒न ई॒शत॑
माऽघ॑श॒ऽसो, रु॒द्रस्य॑ हे॒तिः परि॑ वो वृ॒णक्तु॑, ध्रु॒वा अ॒स्मिन्
गो॒पतौ॑ स्या॒त ब॒ह्वीर्, यज॑मानस्य प॒शून् पा॑हि ॥ 1

(इ॒षे-त्रि॑च॒त्वारि॑ऽश॒त्)(A1)

TS 1.1.2.1

य॒ज्ञस्य॑ घो॒षद॑सि, प्र॒त्युष्ट॑ऽ रक्षः प्र॒त्युष्टा॑ अ॒रात॑यः, प्रे॒यम॑गा॒द्धिष॑णा
ब॒र्.हि॒रच्छ॑ म॒नुना॑ कृ॒ता स्व॒धया॑ वि॒तष्टा॑ त आ॒ वह॑न्ति क॒वयः॑
पु॒रस्ता॑द् दे॒वेभ्यो॑ जुष्टमि॒ह ब॒र्.हि॒रास॑दे, दे॒वानां॑ परि॒षूत॑म॒सि

व॒र्षवृ॑द्धम॒सि, दे॒वब॑र्हि॒र्मा त्वा॒ऽन्वङ् मा ति॒र्यक्, पर्व॑ ते
रा॒द्ध्य॑ास॒मा, -च्छे॒त्ता ते मा रि॑षं, दे॒वब॑र्हिः श॒तव॑ल्.शं वि रो॒ह,
स॒हस्र॑वल्.शाः [ ] 2

TS 1.1.2.2

वि व॒यꣳ रु॒हेम, पृ॒थि॒व्याः संपृ॑चः पा॒हि, सु॒संभृ॑ता त्वा
संभ॑रा॒म्य, -दि॒त्यै रा॒स्नाऽसी, -न्द्रा॒ण्यै स॒न्नह॑नं, पू॒षा ते॑ ग्र॒न्थिं
ग्र॑थ्नातु, स ते माऽऽ॒स्था, -दि॒न्द्रस्य॑ त्वा बा॒हुभ्या॑मु॒द्यच्छे॑, बृ॒हस्प॑ते
मू॒र्द्ध्ना ह॑रा, -म्यु॒र्वन्त॑रि॒क्षम॑न्वि॒हि, दे॒वं ग॑मम॒सि ॥ 3

(स॒हस्र॑वल्.शा-अ॒ष्टात्रि॑ꣳश॒च्य) (A2)

TS 1.1.3.1

शु॒न्ध॒ध्वं दै॒व्याय॑ क॒र्मणे॑ दे॒वय॑ज्यायै, मा॒तरि॑श्च॒नो घ॒र्मोऽसि॑ द्यौ॒रसि॑
पृ॒थि॒व्यसि॑ वि॒श्वधा॑या अ॒सि प॒रमे॑ण॒ धाम्ना॑ दृ॒हस्व॑ मा ह्वा॒र्, -व॒सूनां॑
प॒वि॒त्रम॑सि श॒तधा॑रं व॒सूनां॑ प॒वि॒त्रम॑सि स॒हस्र॑धा॒रꣳ, हु॒तः स्तो॒को
हु॒तो द्र॒प्सोऽग्नये॑ बृ॒हते॑ ना॒काय॑ स्वा॒हा द्या॒वा-पृ॒थि॒वीभ्या॑ꣳ,

सा विश्वायुः, सा विश्वव्यचाः, सा विश्वकर्मा, सं पृच्यद्ध्व-मृतावरी
-रूमिणी-र्मधुमत्तमा मन्द्रा धनस्य सातये, सोमेन ( ) त्वा
ऽऽतनच्मीन्द्राय दधि, विष्णो हव्यं रक्षस्व ॥ 4

(सोमे-नाष्टौ च) (A3)

TS 1.1.4.1

कर्मणे वां देवेभ्यः शकेयं, वैषाय त्वा, प्रत्युष्टं रक्षः प्रत्युष्टा
अरातयो, धूरसि धूर्व धूर्वन्तं धूर्व तं योऽस्मान् धूर्वति तं धूर्वयं
वयं धूर्वाम्, -स्त्वं देवानामसि सस्नितमं पप्रितमं जुष्टमं वह्नितमं
देवहूतम-महुतमसि हविर्धानं, दृहस्व मा ह्वार, मित्रस्य त्वा
चक्षुषा प्रेक्षे मा भेर्मा सं विक्था मा त्वा -[ ] 5

TS 1.1.4.2

हिंसिष, -मुरु वाताय, देवस्य त्वा सवितुः प्रसर्वेऽश्विनौ बर्हुभ्यां,
पूष्णो हस्ताभ्या-मग्नये जुष्टं निर्वपाम्यग्नीषोमाभ्या, -मिदं देवानां,
मिदमु नः सह, स्फात्यै त्वा नारात्यै, सुवरभि वि ख्येषं, वैश्वानरं

ज्योति॑र्, दृ॒ह॒न्तां॑ दु॒र्या॑ द्यावा॑पृथि॒व्यो, -रु॒र्वन्त॑रि॒क्ष मन्वि॑, -
हृदि॑त्यास्त्वोप॒स्थे सा॑दया॒म्यग्ने॑ ह॒व्यं रक्ष॑स्व ॥ 6

(मा त्वा-षट्चत्वारिंशच्च) (A4)

TS 1.1.5.1

दे॒वो वः॑ सवि॒तोत् पु॑ना॒त्वच्छि॑द्रेण प॒वित्रे॑ण वसोः॒ सूर्य॑स्य
र॒श्मिभि॑, -रापो॑ दे॒वीर॑ग्रेपुवो अ॒ग्रेगु॑वोऽग्र इ॒मं य॑ज्ञं न॒यता॑ग्रे
य॒ज्ञप॑तिं ध॒त्तयु॑ष्मानिन्द्रो ऽवृ॒णीत॑ वृ॒त्रतू॑र्ये, यू॒यमिन्द्र॑मवृ॒णीद्ध्वं
वृ॒त्रतू॑र्येप्रो॒क्षिताः॑ स्था, -ग्नये॑ वो जुष्टं प्रोक्षा॑म्यग्नीषोमा॑भ्यां
शु॒न्धद्ध्वं॑ दै॒व्याय॑ कर्म॒णे दे॒वय॑ज्याया, अव॑धूतं रक्षोऽव॑धूता
अ॒रात॑यो, ऽदि॒त्यास्त्व॑गसि॒ प्रति॑ त्वा -[ ] 7

TS 1.1.5.2

पृथि॒वी वै॒त्त्व, -धि॑षव॒णम॑सि वानस्प॒त्यं प्रति॑ त्वा ऽदि॒त्यास्त्व, -
ग्वै॒त्त्वग्ने॑-स्त॒नूर॑सि वा॒चो वि॒सर्ज॑नं दे॒ववी॑तये त्वा गृ॒ह्णा, -म्य॑द्रि॒रसि॑
वानस्प॒त्यः स इ॒दं दे॒वेभ्यो॑ ह॒व्यं सु॒शमि॑ शमि, -ष्वे॒षमा॑ व॒दोर्ज॑मा
व॒द द्यु॑मद्व॒दत॑ व॒यं सङ्घा॑तं जै॒ष्म, व॒र्षवृ॑द्धम॒सि, प्रति॑ त्वा

वर॑षवृ॒द्धं वे॑त्तु, परा॑पू॒तं रक्षः॑ परा॑पू॒ता अरा॑तयो, रक्ष॑सां
भा॒गो ( ) ऽसि, वा॒युर्वो॑ वि वि॒नक्तु, दे॒वो वः॑ सवि॒ता हि॒र॒ण्यपा॑णिः
प्र॒ति गृ॑ह्णातु ॥ 8

(त्वा – भा॒ग – एका॑दश च) (A5)

TS 1.1.6.1

अव॑धू॒तं रक्षो॑ऽवधू॒ता अरा॑तयो, ऽदि॒त्यास्त्व॑ग॒सि प्र॒ति त्वा पृ॑थि॒वी
वे॑त्तु, दि॒वः स्कं॑भ॒निर॑सि प्र॒ति त्वाऽदि॒त्यास्त्व॑ग्वे॒त्तु, धि॒षणा॑ऽसि पर्व॒त्या
प्र॒ति त्वा दि॒वः स्कं॑भ॒निर्वे॑त्तु, धि॒षणा॑ऽसि पा॒र्वते॒यी प्र॒ति त्वा पर्व॑ति
वे॑त्तु, दे॒वस्य॑ त्वा सवि॒तुः प्र॑स॒वे-ऽश्वि॑नो-र्बा॒हुभ्यां॑
पू॒ष्णोह॑स्ता॒भ्याम॑धि व॒पामि॑ धा॒न्यम॑सि धि॒नुहि॑ दे॒वान्, प्रा॒णाय॑ त्वा,
( ) ऽपा॒नाय॑ त्वा, व्या॒नाय॑ त्वा, दी॒र्घाम॑नु प्र॒सिति॑मायु॒षे धां, दे॒वो वः॑
सवि॒ता हि॒र॒ण्यपा॑णिः प्र॒ति गृ॑ह्णातु ॥ 9

(प्रा॒णाय॑ त्वा – पञ्च॑दश च) (A6)

TS 1.1.7.1

धृ॒ष्टि॒रसि॒ ब्र॒ह्म॒ य॒च्छा, -पा॒ग्ने॒ ऽग्नि॒मा॒मादं॑ ज॒हि, नि॒ष्क्र॒व्याद॑ से॒धा,
ऽदे॒व॒यजं॑ व॒ह, नि॒र्दग्ध॑ र॒क्षो नि॒र्दग्धा॑ अ॒रा॒तयो॑, ध्रु॒वम॑सि पृ॒थि॒वीं
दृ॒हाऽऽ*यु॒र्दृ॒ह प्र॒जां दृ॒ह स॒जा॒ता॒न॒स्मै यज॑मा॒नाय॒ पर्यू॑ह,
ध॒र्त्रम॑स्यन्त॒रि॒क्षं दृ॒ह प्रा॒णं दृ॒हा॒पानं॑ दृ॒ह स॒जा॒ता॒न॒स्मै
यज॑मा॒नाय॒ पर्यू॑ह, ध॒रुण॑म॒सि दि॒वं दृ॒ह चक्षुः॑ -[ ] 10

TS 1.1.7.2

दृ॒ह श्रो॒त्रं दृ॒ह स॒जा॒ता॒न॒स्मै यज॑मा॒नाय॒ पर्यू॑ह, ध॒र्मा॑सि दि॒शो
दृ॒ह यो॒निं दृ॒ह प्र॒जां दृ॒ह स॒जा॒ता॒न॒स्मै यज॑मा॒नाय॒ पर्यू॑ह, चि॒तः
स्थ प्र॒जा॒म॒स्मै र॒यि॒म॒स्मै स॒जा॒ता॒न॒स्मै यज॑मा॒नाय॒ पर्यू॑ह, भृ॒गूणा॑
म॒ङ्गि॒रसां॑ त॒पसा॑ त॒प्य॒ध्वं, या॒नि घ॒र्मे क॒पा॒ला॒न्युप॑-चि॒न्वन्ति॑
वे॒धसः॑ ।

पू॒ष्ण॒स्ता॒न्यपि॑ व्र॒त इ॒न्द्र॒वा॒यू वि मु॑ञ्च॒तां ॥ 11

(चक्षु - र॒ष्टा॒च॒त्वा॒रि॒श॒च्च) (A7)

TS 1.1.8.1

सं॑ व॒पामि॑, समा॑पो॒ अ॒दि॒भर॑ग॒मत॒ समो॑ष॒धयो॒ रसे॑न॒सꣳ रे॒वती॑
 र्ज॑गती॒भि र्म॑धु॒मती॒ र्म॑धु॒मती॒भिः सृ॑ज्य॒द्ध्व, -म॒द्भ्यः॒ परि॒ प्रजा॑ताः
 स्थ॒ सम॒द्भिः पृ॑च्य॒द्ध्वं, ज॑नय॒त्यै त्वा॒ सं यौ॑य, -ग॒न्यै
 त्वा, ऽग्नी॑षोमा॒भ्यां, म॒खस्य॒ शिरो॑ऽसि, घ॒र्मोऽसि॒ विश्वा॑यु, -रु॒रु
 प्र॑थस्वो॒रु ते॒ य॒ज्ञप॑तिः प्र॒थतां, त्वचं॑ गृ॒ह्णी, -ष्वान्तरि॑तꣳ र॒क्षोऽन्तरि॑ता
 अ॒रा॒तयो, दे॒वस्त्वा॑ स॒विता॑ ( ) श्र॑पय॒तु व॒र्षि॑ष्ठे अ॒धि ना॒के, ऽग्नि॑स्ते
 त॒नुवं मा॑ऽति धा॒गग्ने॑ ह॒व्यꣳ र॑क्षस्व, सं ब्र॒ह्मणा॑ पृ॒च्य, -स्वैक॑ताय
 स्वा॒हा, द्वि॒ताय॒ स्वा॒हा, त्रि॒ताय॒ स्वा॒हा ॥ 12

(स॒विता-द्वावि॑ꣳशतिश्च) (A8)

TS 1.1.9.1

आ द॒द, इ॒न्द्रस्य॑ बा॒हुर॑सि दक्षि॒णः स॒हस्र॑भृ॒ष्टिः श॒तते॑जावा॒युर॑सि
 ति॒ग्मते॑जाः, पृ॒थिवि॑ दे॒वय॑ज-न्योष॒द्ध्यास्ते॒ मूलं॒ मा हि॑ꣳसि॒ष, -
 म॒प॒हतो॒ ऽरुः॑ पृ॒थिव्यै॑, व्र॒जं ग॑च्छ गो॒स्थानं॑, व॒र्ष॒तु ते॒ द्यौर्ब॑धान
 दे॒व स॒वितः॑ प॒रम॑स्यां प॒राव॑ति श॒तेन॒ पा॒शैर्यो॑ ऽस्मा॒न् द्वेष्टि॒ यं च॑ व॒यं

द्विष्मस्तमतो मा मौ, -गपहतोऽरुः पृथिव्यै

देवयजन्यै, व्रजं -[ ] 13

TS 1.1.9.2

गच्छ गोस्थानं, ँवर्षतु ते द्यौ, बर्धान देव सवितः परमस्यां
परावति शतेन पाशैर्योऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मस्तमतो मा मौ, -
गपहतोऽरुः पृथिव्या अदेवयजनो, व्रजं गच्छ गोस्थानं, ँवर्षतु
ते द्यौ, बर्धान देव सवितः परमस्यां परावति शतेन पाशैर्योऽस्मान्
द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मस्तमतो मा -[ ] 14

TS 1.1.9.3

मौ, -गररुस्ते दिवं मा स्कान्, वसवस्त्वा परि गृह्णन्तु गायत्रेण
छन्दसा, रुद्रास्त्वा परि गृह्णन्तु त्रैष्टुभेन छन्दसा, ऽदित्यास्त्वा परि
गृह्णन्तु जागतेन छन्दसा, देवस्य सवितुः सवे कर्म कृण्वन्ति वेधस,
ऋतम, -स्यूतसदनम, -स्यूतश्रीरसि, धा असि स्वधा अस्युर्वी चासि
वस्वी चासि पुरा क्रूरस्य विसृपो विरप्शिन्, ( ) नुदादाय पृथिवीं

जी॒रदा॑नु॒र्यामै॑रयं च॒न्द्रम॑सि स्व॒धाभि॑स्तां धी॒रासो॑

अनु॒दृश्य॑ यजन्ते ॥ 15

(दे॒वय॑ज॒न्यै व्र॑जं – तम॒तो मा – वि॑र॒प्शिन् – नेका॑दश च) (A9)

TS 1.1.10.1

प्रत्यु॒ष्टꣳ रक्षः॑ प्रत्यु॒ष्टा अ॑रा॒तयो॑, ऽग्ने॒र्वस्ते॑जि॒ष्ठेन॑ तेज॒सा नि॑ष्ठ॒पामि॑,

गो॒ष्ठं मा निर्मृ॑क्षं वा॒जिनं॑ त्वा स॒पत्न॑साहꣳ सं मा॒र्ज्मि, वाचं॑ प्रा॒णं,

चक्षुः॑ श्रो॒त्रं, प्र॒जां यो॒निं मा निर्मृ॑क्षं वा॒जिनीं॑ त्वा स॒पत्न॑साहीꣳ

सं मा॒र्ज्म्या, शा॑साना सौम॒नसं॑ प्र॒जाꣳ सौभा॑ग्यं त॒नूं ।

अ॒ग्नेरनु॑व्र॒ता भू॒त्वा सं नह्ये॑ सु॒कृताय॑ कं ॥

सु॒प्रज॑सस्त्वा वयꣳ सु॒पत्नी॑रुप –[ ] 16

TS 1.1.10.2

सेदि॑म । अ॒ग्ने स॒पत्न॑दं॒भन॑म॒दब्धा॑सो अ॒दाभ्यं॑ ॥

इ॒मं वि॑ ष्यामि वरु॒णस्य॑ पा॒शं य॑मब॒द्धीत॑ स॒विता सु॑के॒तः ।

धा॒तुश्च॑ यो॒नौ सु॒कृ॒तस्य॑ लो॒के स्यो॒नं मे॑ स॒ह प॒त्या करो॑मि ॥

समा॑यु॒षा सं प्र॒जया॑ सम॒ग्ने वर्च॑सा पुनः॑ ।

सं पत्नी पत्याऽहं गच्छे समात्मा तनुवा मम ॥

महीनां पयो ऽस्योषधीनां रसस्तस्य तेऽक्षीयमाणस्य नि -[ ] 17

TS 1.1.10.3

वपामि, महीनां पयो ऽस्योषधीनां रसोऽदब्धेन त्वा चक्षुषाऽवैक्षे
सुप्रजास्त्वाय, तेजोऽसि, तेजोऽनु प्रे, -ह्यग्निस्ते तेजो मा वि
नै, -दग्नेर्जिह्वाऽसि सुभूर्देवानां धाम्नेधाम्ने देवेभ्यो यजुषेयजुषे भव,
शुक्रमसि, ज्योतिरसि, तेजोऽसि, देवो वः सवितोत् पुनात्वच्छिद्रेण
पवित्रेण वसोः सूर्यस्य रश्मिभिः, शुक्रं ( ) त्वा शुक्रायां धाम्नेधाम्ने
देवेभ्यो यजुषेयजुषे गृह्णामि, ज्योतिस्त्वा ज्योति, -ष्यर्चिस्त्वाऽर्चिषि
धाम्नेधाम्ने देवेभ्यो यजुषेयजुषे गृह्णामि ॥ 18

(उप - नि - रश्मिभिः शुक्रं - षोडश च) (A10)

TS 1.1.11.1

कृष्णो ऽस्याखरेष्ठोऽग्नये त्वा स्वाहा, वेदिरसि बर्हिषे त्वा स्वाहा,
बर्हिरसि सुग्भ्यस्त्वा स्वाहा, दिवे त्वा, उत्तरिक्षाय त्वा, पृथिव्यै
त्वा, स्वधा पितृभ्य ऊर्गर्भव बर्हिषद्भ्य ऊर्जा पृथिवीं

गच्छ॑तवि॒ष्णोः॑ स्तू॒पो ऽस्य॑ पूर्णा॒म्रद॑सं त्वा स्तृ॒णामि॑ स्वा॒स॒स्थं दे॒वेभ्यो॑
गन्ध॑र्वो॒ऽसि वि॒श्वाव॑सु वि॒श्वस्मा॑दी॒षतो॑ यज॒मान॑स्य परि॒धिरि॒ड
ई॒डित॑इन्द्र॒स्य बा॒हुर॑सि –[ ] 19

TS 1.1.11.2

दक्षि॑णो यज॒मान॑स्य परि॒धिरि॒ड ई॒डितो॑ मि॒त्रावरु॑णौ त्वोत्तर॒तः परि॑
धत्तां॑ ध्रु॒वेण॑ धर्म॑णा यज॒मान॑स्य परि॒धिरि॒ड ई॒डितः॑ सूर्य॑स्त्वा
पुर॑स्तात् पा॒तु क॑स्याश्चि॒दभि॑श॒स्त्यावी॑तिहो॒त्रं त्वा क॑वे द्यु॒मन्त॑ꣳ
समि॑धीम॒ह्यग्ने॑ बृ॒हन्त॑म॒ध्वरे॑वि॒शो य॒न्त्रे स्थो॑ वसू॒नाꣳ
रु॒द्राणा॑मादि॒त्याना॑ꣳ सद॑सि सी॒द जु॒हूरु॑प॒भृद् ध्रु॒वाऽसि॑ घृ॒ताची॑
नाम्ना॑ प्रि॒येण॑ नाम्ना॑ प्रि॒ये सद॑सि ( ) सी॒दैता॑ अस॒दन्थ् सु॒कृत॑स्य
लो॒के ता वि॒ष्णो पा॒हि पा॒हि य॒ज्ञं पा॒हि य॒ज्ञप॑तिं पा॒हि
मां य॑ज्ञ॒नियं॑ ॥ 20

(बा॒हुर॑सि – प्रि॒ये सद॑सि – पञ्च॑दश च) (A11)

TS 1.1.12.1

भु॒वनम॑सि॒ वि प्र॑थ॒स्वाग्ने॒ यष्ट॑रिदं॒ नमः॑ ।
जु॒ह्वे॒ह्यग्नि॑स्त्वा॒ ह्यति॑ दे॒वय॑ज्याया॒ उप॑भृ॒देहि॑ दे॒वस्त्वा॑ स॒विता॑
ह्यति॑ दे॒वय॑ज्याया॒ अग्ना॑विष्णू॒ मा वा॒मव॑ क्रमिषं॒ वि जि॑हाथां॒ मा
मा सं ता॑प्तं॒ लो॒कं मे॑ लो॒ककृ॑तौ कृ॒णुतं॑ वि॒ष्णोः॒ स्थान॑मसीत
इन्द्रो॑ अकृ॒णोद् वी॒र्या॑णि स॒मा॒रभ्यो॑द्ध्वो॒ अद्ध्व॑रो दि॒विस्पृ॑शम॒हुतो॑
( ) य॒ज्ञो य॒ज्ञप॑ते – रिन्द्रा॑वान्थ् स्वाहा॑ बृ॒हद्वाः॑ पा॒हि मा॑ग्ने
दुश्च॑रिता॒दा मा सु॑चरि॒ते भज॑ म॒खस्य॑ शिरो॑ऽसि सं ज्योति॑षा
ज्योति॑रङ्गां ॥ 21

(अ॒हु॒त – ए॒कवि॑ंशतिश्च)(A12)

TS 1.1.13.1

वा॒जस्य॑ मा प्र॒सवे॑नो॒-द्ग्रा॑भे॒णो-द॑ग्रभीत् ।
अथा॑ स॒पत्ना॑ꣳ इन्द्रो॑ मे नि॒ग्राभे॑णाधराꣳ अ॒कः ॥
उ॒द्ग्रा॑भं च नि॒ग्राभं॑ च ब्र॒ह्म दे॒वा अ॑वीवृ॒धन् ।
अथा॑ स॒पत्नानि॑न्द्रा॒ग्नी मे॑ वि॒षूची॑नान् व्य॒स्यतां॑ ॥

वसु॑भ्यस्त्वा रु॒द्रेभ्य॑स्त्वाऽऽदि॒त्येभ्य॑स्त्वा ऽक्त॑ रिहा॒णा वि॒यन्तु॑ वयः॑ ॥

प्र॒जां यो॑निं मा निर्म॑क्ष॒मा प्या॑यन्ता॒माप॑ ओष॑धयो

मरु॑तां पृष॑तयः स्थ दि॒वं –[ ] 22

TS 1.1.13.2

गच्छ॑ ततो॑ नो वृ॒ष्टिमे॑रय ।

आ॒युष्पा अ॒ग्नेऽस्या॑यु॒र्मे पा॑हि चक्षु॒ष्पा अ॒ग्नेऽसि॑ चक्षु॒र्मे पा॑हि

धु॒वाऽसि॑यं परि॒धिं पर्य॑धत्था अ॒ग्ने दे॒व प॒णिभि॑ वी॒यमा॑णः ।

तं त ए॒तमनु॑ जोषं॑ भ॒रामि॑ ने॒देष॑ त्वद॒पचे॑तया॒तैय॑ज्ञस्य पाथ॒

उप॑ समि॒तं स॒स्राव॑भागाः स्थे॒षा बृ॒हन्तः॑ प्र॒स्तरे॑ष्ठा

बर्हि॑षदश्च–[ ] 23

TS 1.1.13.3

दे॒वा इ॒मां वा॑चम॒भि वि॒श्वे गृ॑णन्त आ॒सद्या॑स्मिन् बर्हि॑षि

माद॑यद्ध्व–म॒ग्ने र्वा॒मप॑न्नगृहस्य॒ सद॑सि साद॑यामि सु॒नाय॑ सु॒निनी॑

सु॒ने मा ध॑त्तं धु॒रि धु॒र्यौ पा॑तम॒ग्ने ऽद॑ब्धायो ऽशी॑ततनो पा॒हि मा॒ऽद्य

दि॒वः पा॒हि प्र॑सि॒त्यै पा॒हि दु॑रि॒ष्ट्यै पा॒हि दु॑र॒द्म॒न्यै पा॒हि

दु॒श्च॒रि॒ता॒द॒वि॒षं नः पि॒तुं कृ॒णु सु॒षदा॒ योनि॑ꣳ स्वाहा॒ दे॒वा गा॒तुवि॒दो
गा॒तुं वि॒त्त्वा गा॒तु ( ) मि॒त मन॑सस्पत इ॒मं नो॑ दे॒व दे॒वेषु॑ य॒ज्ञꣳ
स्वाहा॒ वा॒चि स्वाहा॒ वा॒ते धाः ॥ 24

(दि॒वं – च – वि॒त्त्वा गा॒तुं – त्रयो॑दश च) (A13)

TS 1.1.14.1

उ॒भा वा॒मिन्द्रा॑ग्नी आ॒हुव॑द्ध्यु॒ उ॒भा रा॒धसः॑ स॒ह मा॑दय॒द्ध्यै ॥
उ॒भा दा॒ता॒रा॒वि॒षाꣳ रयी॑णामु॒भा वा॒जस्य॑ सा॒तये॑ हु॒वे वां ॥
अ॒श्रव॑ꣳ हि भू॒रि॒दा॒व॒त्तरा॑ वां वि॒जा॒मा॒तु॒रुत॑ वा घा स्या॒लात् ।
अथा॒ सोम॑स्य प्र॒यती॑ यु॒वभ्या॑मिन्द्रा॑ग्नी स्तो॒मं ज॑नयामि न॒व्यं ॥
इन्द्रा॑ग्नी न॒वतिं॑ पु॒रो दा॒सप॑त्नीरधू॒नुतं॑ । सा॒कमे॑के॒न क॑र्मणा ॥
शुचिं॑ नु स्तो॒मं न॑वजात-म॒द्येन्द्रा॑ग्नी वृ॒त्रह॑णा जु॒षेथां॑ ॥ 25

TS 1.1.14.2

उ॒भा हि वाꣳ सु॒हवा॑ जो॒हवी॑मि ता वा॒जꣳ स॒द्य उ॑श॒ते धे॑ष्ठा ॥
व॒यमु॑ त्वा पथस्प॒ते रथं॑ न वा॒जसा॑तये । धि॒ये पू॑षन्नयु॒ज्महि॑ ॥
पथस्प॑थः परि॒पतिं॑ व॒चस्या॑ का॒मेन॑ कृ॒तो अ॒भ्या॑नड॒र्कं ।

सनो॑ रा॒सच्छु॑रु॒धश्च॑न्द्रा॒ग्रा धि॑यंधि॒यꣳ सी॒षधा॑ति॒ प्र पू॒षा ॥

क्षेत्र॑स्य॒ पति॑ना॒ वयꣳ॑ हि॒तेने॑व॒ जया॑मसि ।

गा॒मश्चं॑ पो॒षयि॑त्त्वा स नो॑ – [ ] 26

TS 1.1.14.3

मृ॒डाती॑दृ॒शे ॥

क्षेत्र॑स्य॒ पते॑ म॒धुम॑न्त॒मूर्मि॑ धे॒नुरि॑व॒ पयो॑ अ॒स्मासु॑ धु॒क्ष्व ।

म॒धुश्चु॑तं॒ घृ॒तमि॑व॒ सु॒पू॒तमृ॑तस्य॒ नः प॑तयो मृ॒डय॑न्तु ॥

अ॒ग्ने न॑य॒ सु॒पथा॑ रा॒ये अ॒स्मान् वि॒श्वानि॑ दे॒व व॒युना॑नि वि॒द्वान् ।

यु॒योद्ध्य॑स्म-ज्जु॒हु॒राण॑मे॒नो भू॑यि॒ष्ठां ते न॑म॒ उक्तिं॑ वि॒धेम ॥

आ दे॒वाना॑मपि॒ पन्था॑मगन्म॒ यच्छ॑क्न॒वाम॑ तद॒नु प्र॑वो॒ढुं ।

अ॒ग्नि वि॒द्वान्त्स॑ य॒जाथ् – [ ] 27

TS 1.1.14.4

से॒दु होता॑ सो अ॒ध्वरा॑न्त् स ऋ॒तून् क॑ल्पयाति ॥

यद्वा॑हि॒ष्ठं तद॑ग्नये॒ बृ॒हदर्च॑ वि॒भाव॑सो ।

महि॑षी॒व त्वद॑यिस्त्वद्वा॒जा उ॑दी॒रते ॥

अग्ने॑ त्वं॑ पा॒रया॑ न॒व्यो॑ अ॒स्मान्त् स्व॒स्तिभि॑रति॒ दु॒र्गाणि॑ वि॒श्वा॑ ।
 पू॒श्च॑ पृ॒थ्वी॑ ब॒हुला॑ न उ॒र्वी॑ भ॒वा तो॒काय॑ तनयाय॒ शं॑ योः ॥
 त्वम॑ग्ने व्रत॒पा अ॑सि दे॒व आ ( ) म॒र्त्येष्वा॑ । त्वं॑ य॒ज्ञेष्वी॑ड्यः ॥
 यद्वो॑ व॒यं प्र॑मिनाम॒ व्र॒तानि॑ वि॒दुषां॑ दे॒वा अ॑विदुष्टरासः ।
 अ॒ग्निष्ट॑द् वि॒श्वमा॑ पृ॒णाति॑ वि॒द्वान् येभि॑ दे॒वा ऋ॒तुभिः॑ क॒ल्पया॑ति ॥ 28
 (जु॒षेथा॒मा – सा॒ नो – यजा॑ – दा – त्रयो॑वि॒ंशति॑श्च) (A14)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 14 Anuvaakams :-

(इ॒षे त्वा॑ – य॒ज्ञस्य॑ – शु॒न्धध्वं॑ – क॒र्मणे॑ वां – दे॒वो –
 ऽव॑धूतं – धु॒ष्टिः – सं॑ व॒पा – म्या॑ ददे – प्र॒त्युष्टं॑ – कृ॒ष्णो॑ऽसि –
 भु॒वनम॑सि – वा॒जस्यो॑भा वां – च॒तुर्द॑श ।)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(इ॒षे – दृ॒ह – भु॒वन – म॒ष्टावि॑ंशतिः ।)

First and Last Padam of First Prasnam :-

(इ॒षे त्वा॑ – क॒ल्पया॑ति ।)

॥ हरिः ओं ॥

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथमकाण्डे प्रथमः प्रश्नः

समाप्तः

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः ॥ हरिः ओं

1.2 प्रथमकाण्डेद्वितीयः प्रश्नःअग्निष्टोमे क्रयः

TS 1.2.1.1

आप॑ उ॒न्दन्तु जी॒वसे॑ दी॒र्घायु॑त्वाय॒ वर्च॑स ओष॑धे त्राय॑स्वैन॒ ऽ स्व॑धिते॒
मै॒न॒ ऽ हि॒ ऽ सी॒ दे॒वश्रू॑रे॒तानि॒ प्र व॑पे स्व॒स्त्युत्त॑राण्यशीयाऽऽपो॑
अ॒स्मान् मा॒तरः॑ शु॒न्धन्तु॑ घृ॒तेन॑ नो घृ॒तपु॑वः पु॒नन्तु॑ वि॒श्वम॒स्मत् प्र
व॑हन्तु रि॒प्रमु॑दा॒भ्यः शु॒चिरा॑ पू॒त ए॒मि सो॑मस्य त॒नूर॑सि त॒नुवं॑ मे पाहि
मही॒नां पयो॑ऽसि व॒र्चो॒धा अ॒सि व॒र्चो – [ ] 1

TS 1.2.1.2

मयि॑ धेहि वृ॒त्रस्य॑ क॒नी॒निका॑ऽसि चक्षु॑ष्पा अ॒सि चक्षु॑र्मे पाहि
चि॒त्पति॑स्त्वा पु॒नातु॑ वाक्पति॑स्त्वा पु॒नातु॑ दे॒वस्त्वा॑ स॒विता
पु॒ना॒त्वच्छि॑द्रेण प॒वित्रे॑ण व॒सोः सूर्य॑स्य र॒श्मिभि॑स्तस्य॒ ते प॒वित्र॑पते
प॒वित्रे॑ण य॒स्मै कं पु॒ने तच्छ॑केय॒मा वो॑ दे॒वास ई॒महे सत्य॑ध॒र्माणो
अ॒ध्वरे॑ य॒द्वो दे॒वास आ॒गुरे॑ य॒ज्ञिया॑सो ह॒वाम॑ह इ॒न्द्रा॒ग्नी द्या॑वा

पृथिवी॑ आप॑ ओषधी॑ ( ) स्त्वं दी॒क्षाणा॑-मधि॑पतिरसीह॑

मा सन्तं॑ पाहि ॥ 2

(वर्च॑ – ओषधीरष्टौ॑ च) (A1)

TS 1.2.2.1

आकू॑त्यै प्र॒युजे॒ऽग्नये॒ स्वाहा॑ मे॒धायै॑ मन॒सेऽग्नये॒ स्वाहा॑ दी॒क्षायै॑
तप॑सेऽग्नये॒ स्वाहा॑ सर॒स्वत्यै॑ पू॒ष्णेऽग्नये॒ स्वाहा॑ऽपो दे॒वीर्बृ॑हती
वि॒श्वशं॑भुवो द्यावा॑पृथि॒वी उ॒र्वन्त॑रि॒क्षं बृ॒हस्प॑तिर्नो ह॒विषा॑ वृ॒धातु॑
स्वाहा॑ वि॒श्वे दे॒वस्य॑ ने॒तुर्म॑र्तो वृणीत स॒ख्यं वि॒श्वे रा॒य इ॒षुद्ध्य॑सि
द्यु॒म्नं वृ॑णीत पु॒ष्यसे॒ स्वाह॑र्ख्-सा॒मयोः शिल्पे॑ स्थ॒स्ते वा॒मा
र॒भे ते मा॑ – [ ] 3

TS 1.2.2.2

पा॒तमा॑स्य य॒ज्ञस्यो॒दृच॑ इ॒मां धि॒यञ् शिक्ष॑माणस्य दे॒व क्र॑तुं
दक्षं॑ वरुण सञ्शि॒शाधि॑ यया॒ऽति वि॒श्वा दु॒रिता॑ तरेम सु॒तर्मा॑णमधि
नावञ् रुहे॑मोर्गस्याङ्गि॒रस्यूर्ण॑म्रदा ऊ॒र्जं मे॑ यच्छ पा॒हि मा॒ मा मा॑

हि॒प्सी-वि॒ष्णोः॑ श॒र्मा॑सि॒ शर्म॑ यज॒मान॑स्य॒ शर्म॑ मे यच्छ

नक्ष॑त्राणां मा॒ऽतीका॑शात् पा॒हीन्द्र॑स्य॒ योनि॑रसि - [ ] 4

TS 1.2.2.3

मा मा हि॒प्सीः कृ॒ष्यै त्वा॑ सु॒सस्या॑यै सु॒पिप्प॒लाभ्य॑-स्त्वौष॑धीभ्यः

सू॒प॒स्था दे॒वो वन॑स्पति॒रू॒र्ध्वो मा॑ पा॒ह्योदृ॑चः स्वाहा॑ य॒ज्ञं मन॑सा

स्वाहा॑ द्यावा॑पृथि॒वीभ्या॑ स्वा॒होरो-र॑न्तरि॒क्षात् स्वाहा॑ य॒ज्ञं

वा॒तादा॑ रभे ॥ 5

(मा - योनि॑रसि - त्रि॒श॒च्च) (A2)

TS 1.2.3.1

दैवीं॑ धि॒यं मना॑महे सु॒मृ॒डीका॑-म॒भिष्ट॑ये व॒र्चो॒धां य॒ज्ञवा॑हस॒ सुपा॑रा

नो॑ अ॒सद् व॑शे । ये दे॒वा मनो॑जाता मनो॒युजः॑ सु॒दक्षा॑ दक्ष॒पितार॑स्ते

नः॑ पा॒न्तु ते नो॑ऽव॒न्तु तेभ्यो॑ नम॒स्तेभ्यः॑ स्वाहा॑ऽग्ने त्व॒ सु जा॑गृहि

वय॑ सु॒ मन्दि॑षीमहि गोपा॒य नः॑ स्व॒स्तये॑ प्र॒बुधे॑ नः॑ पुन॑र्ददः ।

त्वम॑ग्ने व्रत॒पा असि॑ दे॒व आ म॑र्त्ये॒ष्वा ।

त्वं - [ ] 6

TS 1.2.3.2

ॐ॒ य॒ज्ञेष्वी॒ड्यः ॥

वि॒श्वे दे॒वा अ॒भि मा॒माऽव॑वृ॒त्रन् पू॒षा स॒न्या सो॒मो रा॒धसा॑ दे॒वः
स॒वि॒ता वसो॑र्वसु॒दा वा रा॒स्वेय॑त् सो॒मा ऽऽ*भू॑यो भ॒र मा पृ॒णन् पू॒त्या
वि रा॒धि माऽह॑मायु॒षा च॒न्द्रम॑सि॒ मम॒ भो॒गाय॑ भ॒व व॒स्त्रम॑सि॒ मम॒
भो॒गाय॑ भ॒वोऽस्रा॑ऽसि॒ मम॒ भो॒गाय॑ भ॒व ह॒योऽसि॑ म॒म
भो॒गाय॑ भ॒व-[ ] 7

TS 1.2.3.3

छा॒गोऽसि॑ म॒म भो॒गाय॑ भ॒व मे॒षोऽसि॑ म॒म भो॒गाय॑ भ॒व वा॒यवे॑ त्वा
व॒रु॒णाय॑ त्वा नि॒र्ऋ॒त्यै त्वा रु॒द्राय॑ त्वा दे॒वीरा॑पो अ॒पां न॒पाद्य॑
ऊ॒र्मिर्ह॑वि॒ष्य इ॒न्द्रि॒यावा॑न्-म॒दि॒न्तम॑स्तं ॐ॒ वो माऽव॑ क्र॒मिष॑मच्छि॒न्नं
त॒न्तुं पृ॒थि॒व्या अ॒नु गे॑षं भ॒द्राद॑भि श्रे॒यः प्रे॒हि बृ॒हस्प॑तिः पु॒र ए॒ता ते
अ॒स्त्वथे॑म॒व स्य॑ ( ) व॒र आ पृ॒थि॒व्या आ॒रे श॒त्रून् कृ॑णुहि॒ सर्व॑वी॒र
ए॒दम॑गन्म दे॒वय॑जनं पृ॒थि॒व्या वि॒श्वे दे॒वा यद॑जुषन्त॒ पूर्वं ऋ॑ख्

सामाभ्यां यँजुषा सन्तरन्तो रायस्पोषेण समिषा मदेम ॥ 8

(आ त्वञ्-हयोऽसि मम भोगाय भव-स्य-पञ्चविंशतिश्च) (A3)

TS 1.2.4.1

इयं ते शुक्र तनूरिदं वर्चस्तया सं भव भ्राजं गच्छ जूरसि धृता
मनसा जुष्टा विष्णावे तस्यास्ते सत्यसवसः प्रसवे वाचो यन्त्रमशीय
स्वाहा शुक्रमस्य-मृतमसि वैश्वदेवञ् हविः सूर्यस्य चक्षुराऽरुहमग्ने
रक्षणः कनीनिकां यदेत शोभिरीयसे भ्राजमानो विपश्चिता चिदसि
मनाऽसि धीरसि दक्षिणा - [ ] 9

TS 1.2.4.2

ऽसि यज्ञियाऽसि क्षत्रिया ऽस्यदिति-रस्युभयतः शीर्ष्णी सा नः
सुप्राची सुप्रतीची सं भव मित्रस्त्वा पदि बद्ध्नातु पूषाऽध्वनः
पात्विन्द्राया-दध्यक्षायानु त्वा माता मन्यतामनु पिताऽनु भ्राता
सगर्भ्योऽनु सखा सयूथ्यः सा देवि देवमच्छेहीन्द्राय सोमञ्
रुद्रस्त्वा ऽऽवर्तयतु मित्रस्य पथा स्वस्ति सोम सखा ( )
पुनरेहि सह रय्या ॥ 10 (दक्षिणा-सोमसखा-पञ्च च) (A4)

TS 1.2.5.1

व॒स्व्य॑सि रु॒द्राऽस्य॑दि॒ति-र॒स्यादि॒त्याऽसि॑ शु॒क्राऽसि॑ च॒न्द्राऽसि॑
 बृ॒ह॒स्प॑ति॒स्त्वा सु॒म्ने र॑ण्वतु रु॒द्रो व॑सु॒भिरा चि॑केतु पृ॒थि॒व्यास्त्वा
 मू॒र्ध॒न्ना जि॑घर्मि दे॒वय॑जन॒ इडा॑याः प॒दे घृ॑तवति स्वाहा
 परि॑लिखित॒ꣳ रक्षः॑ परि॑लिखिता अ॒रा॒तय॑ इ॒दम॑हꣳ रक्ष॑सो ग्री॒वा अपि॑
 कृ॒न्तामि॑ योऽस्मा॑न् द्वेष्टि॒ यं च॑ व॒यं द्वि॒ष्म इ॒दम॑स्य ग्री॒वा - [ ] 11

TS 1.2.5.2

अपि॑ कृ॒न्ताम्य॑स्मे रा॒यस्त्वे रा॒यस्तो॑ते रा॒यः सं दे॑वि दे॒व्योर्व॑श्या
 प॒श्य॒स्व त्व॑ष्टीमती ते स॒पेय॑ सु॒रेता॒ रेतो॑ दधा॒ना वी॒रं वि॑दे॒य तव॑
 संदृ॑शि॒माऽहꣳ रा॒यस्पो॑षेण वि यो॑षं ॥ 12

(अ॒स्य ग्री॒वा-ए॒कान्न॑ त्रि॒ꣳश॑च्च) (A5)

TS 1.2.6.1

अꣳशु॑ना ते अꣳशुः पृ॒च्यतां॑ प॒रुषा॑ प॒रुर्गन्ध॑स्ते का॒मम॑वतु म॒दाय॑
 र॒सो अ॑च्युतो ऽमा॒त्योऽसि॑ शु॒क्रस्ते॑ ग्र॒होऽभि॑ त्यं दे॒वꣳ
 स॒वि॒तार॑मू॒ण्योः क॒वि॒क्रतु॑म॒र्चामि॑ स॒त्यस॑वसꣳ रत्न॑धा॒मभि॑ प्रि॒यं
 म॒तिमू॑र्ध्वा यस्या॒मति॑र्भा अ॒दिद्यु॑तथ् स॒वीम॑नि हि॒रण्य॑ पा॒णिर॑मिमीत

सु॒क्र॒तुः॑ कृ॒पा सु॒वः॑ । प्र॒जाभ्य॑स्त्वा प्रा॒णाय॑ त्वा व्या॒नाय॑ त्वा
प्र॒जास्त्व॑मनु ( ) प्रा॒णिहि॑ प्र॒जास्त्वाम॑नु प्रा॒णन्तु॑ ॥ 13

(अनु – सप्त च) (A6)

TS 1.2.7.1

सोमं॑ ते क्री॒णाम्यूर्ज॑स्वन्तं पय॑स्वन्तं वी॒र्या॑वन्तमभि माति॒षाह॑
शु॒क्रं ते॑ शु॒क्रेण॑ क्री॒णामि॑ च॒न्द्रं च॒न्द्रेणा॑-मृ॒तम॑मृ॒तेन॑ स॒म्यत्ते॑
गो॒रस्मे॑ च॒न्द्राणि॑ तप॑सस्त॒नूर॑सि प्र॒जाप॑ते वर्ण॑स्तस्यास्ते सह॒स्रपो॑षं
पु॒ष्यन्त्याश्च॑रमेण॑ प॒शुना॑ क्री॒णाम्य॒स्मे ते॑ बन्धु॒र्मयि॑ ते रा॒यः
श्रय॑न्ताम॒स्मे ज्योतिः॑ सोम॒विक्र॑यिणि॒ तमो॑ मि॒त्रो न॒ एहि॒ सुमि॑त्रधा
इन्द्र॑स्यो॒रु ( ) मा॑ वि॒श दक्षि॑ण-मु॒शन्नु॑शन्त॒ स्यो॒नः स्यो॒नः
स्वा॒न भ्रा॒जाङ्घ॑रे बं॒भारे॑ हस्त॒ सुह॑स्त कृ॒शान॑वेते वः सोम॒
क्रय॑णास्तान् रक्ष॒ध्वं मा॑ वो द॒भन् ॥ 14

(ऊरुं-द्वाविंशतिश्च) (A7)

TS 1.2.8.1

उ॒दायु॑षा स्वा॒युषो॑दोष॒धीना॑ ७ रसे॒नोत् प॒र्जन्य॑स्य शु॒ष्मे॒णो
द॒स्थाम॑मृ॒ता ७ अ॒नु । उ॒र्वन्त॑रि॒क्षम॑न्वि॒ह्यदि॑त्याः स॒दोऽस्य॑दि॒त्याः स॒द
आ सी॒दास्त॑भ्नाद्-द्यामृ॒षभो॑ अ॒न्तरि॑क्षममिमीत वरि॒माणं॑ पृथि॒व्या
आऽसी॑दद् विश्वा भुव॑नानि स॒म्राड् विश्वे॑त्तानि वरु॑णस्य व्र॒तानि॑ वने॑षु
व्यन्त॑रि॒क्षं त॒तान॑ वाज॒मर्व॑थ्सु पयो॑ अ॒घ्निया॑सु ह॒थ्सु - [ ] 15

TS 1.2.8.2

क्र॒तुं व॑रु॒णो वि॒क्ष्वग्निं॑ दि॒वि सूर्य॑मदधात् सोम॒मद्रा॑वु॒दु त्यं जा॒तवे॑दसं
दे॒वं व॑हन्ति के॒तवः॑ । दृ॒शे वि॒श्वाय॑ सूर्यं ॥ उ॒स्रावे॑तं धूर्॒षाहा॑वन॒श्रू
अवी॑रहणौ ब्रह्म॒चोद॑नौ वरु॑णस्य स्क्॒भन॑मसि वरु॑णस्य
स्क्॒भस॑र्जनमसि प्रत्य॒स्तो वरु॑णस्य पा॒शः ॥ 16

(ह॒थ्सु-पञ्च॑त्रि॒ंशच्च॑) (A8)

TS 1.2.9.1

प्र च्य॑वस्व भुव॒स्पते॑ वि॒श्वा॒न्यभि॑ धामा॒नि मा त्वा॑ परि॒परी॑ वि॒दन्मा॑ त्वा
परि॒पन्थि॑नो वि॒दन्मा॑ त्वा वृ॒का अ॒घाय॑वो मा गन्ध॒र्वो वि॒श्वाव॑सुरा
दघ॑च्छ्ये॒नो भू॒त्वा परा॑ पत॒ यज॑मानस्य नो गृ॒हे दे॒वैः स॑ ७ स्कृ॒तं

य॑ज॒मान॒स्य॒ स्व॒स्त्यय॑न्य॒स्यपि॒ पन्था॑मगस्महि॒ स्व॒स्ति॒ गा॒म॒ने॒ह॒सं॒ ये॒न॒
वि॒श्वाः॒ परि॒ द्विषो॑ वृ॒णक्ति॑ वि॒न्दते॒ वसु॑ नमो॒ मि॒त्रस्य॒ ( ) वरु॑णस्य
चक्ष॑से॒ महो॑ दे॒वाय॒ तदू॑तꣳ स॒पर्य॑त॒ दूरे॑दृ॒शे दे॒वजा॑ताय॒ के॒तवे॑
दि॒वस्पु॒त्राय॒ सूर्या॑य॒ शꣳस॑त॒ वरु॑णस्य॒ स्कं॑भनमसि॒ वरु॑णस्य
स्कं॑भ॒सर्ज॑न-म॒स्युन्मु॑क्तो॒ वरु॑णस्य॒ पाशः॑ ॥ 17

(मि॒त्रस्य॒-त्रयो॑वि॒ंशति॑श्च) (A9)

TS 1.2.10.1

अ॒ग्ने-रा॒तिथ्य॑मसि॒ विष्ण॑वे॒ त्वा सोम॑स्याऽऽ*ति॒थ्यम॑सि॒ विष्ण॑वे॒ त्वा-
ऽति॑थेरा॒तिथ्य॑मसि॒ विष्ण॑वे॒ त्वाऽग्न॑ये॒ त्वा रा॑यस्पोष॒दाव॑न्ने॒ विष्ण॑वे॒ त्वा
श्ये॑नाय॒ त्वा सोम॑भृ॒ते विष्ण॑वे॒ त्वा या ते॒ धामा॑नि॒ ह॒विषा॒ यज॑न्ति॒ ता
ते॒ विश्वा॑ परि॒भूर॑स्तु॒ यज्ञं॑ ग॒यस्फा॑नः॒ प्र॒तर॑णः॒ सु॒वीरोऽवी॑रहा॒ प्रच॑रा
सोम॑ दु॒र्या॒नदि॑त्याः॒ सदोऽस्य॑दि॒त्याः सद॑ आ - [ ] 18

TS 1.2.10.2

सी॒द वरु॑णोऽसि॒ धृ॒तव्र॑तो॒ वारु॑णमसि॒ श॒म्यो॑र्दे॒वानाꣳ स॒ख्यान्मा॑
दे॒वाना॑-म॒पस॑श्छि॒त्स्मह्या॑पतये॒ त्वागृ॑ह्णामि॒ परि॑पतये॒ त्वा गृ॑ह्णामि॒

त॒नू॒न॒प्त्रे॑ त्वा॒गृ॒ह्णामि॑ शा॒क्व॒राय॑ त्वा गृ॒ह्णामि॑ श॒क्मन्-॑नोजि॒ष्ठाय॑ त्वा
गृ॒ह्णाम्य॑ -ना॒धृष्ट॑मस्य-ना॒धृष्यं॑ दे॒वाना॒मोजो॑ऽभि॒शस्ति॒षा अ॑नभि॒शस्ते॑
ऽन्य॑मनु॒ मे दी॒क्षां दी॒क्षा॑पति॒ र्मन्य॑ता॒मनु॒ तप॑स्तप॒स्पति॑रञ्जसा स॒त्यमु॑प
गेष॑ सु॒विते॑ मा ( ) धाः ॥ 19

(अ॒मै-कं॑ च) (A10)

TS 1.2.11.1

अ॒शु॒रशु॒स्ते दे॒व सो॒माऽऽप्या॑यता-मिन्द्रा॒यैक॑ध॒नवि॒द आ
तु॒भ्यमिन्द्रः॑ प्या॒यता॒मा त्वमिन्द्रा॑य प्या॒यस्वाऽऽप्या॑यय स॒खीन्थ॑
स॒न्या मे॒धया॑ स्व॒स्ति ते॑ दे॒व सो॒म सु॒त्याम॑शी॒येष्टा॒ रायः॑ प्रे॒षे
भ॒गाय॑र्त॒मृ॒तवा॑दि॒भ्यो न॑मो दि॒वे नमः॑ पृ॒थिव्या॑ अ॒ग्ने व्र॑तप॒ते त्वं
व्र॑तानां व्र॒तप॑ति॒रसि॒ या म॑म त॒नूरे॑षा सा त्वयि - [ ] 20

TS 1.2.11.2

या तव त॒नू॒रिय॑ सा मयि स॒ह नौ॑ व्र॒तप॑ते व्र॒तिनौ॑व्र॒तानि॑
या ते अ॒ग्ने रु॒द्रिया॑ त॒नू॒स्तया॑ नः पाहि॒ तस्या॑स्ते स्वाहा

या ते॑ अ॒ग्नेऽया॑शया॒ रजा॑शया॒ ह॒राशया॑ त॒नूर्व॑र्षि॒ष्ठा ग॒ह्वरे॒ष्ठोऽग्रं॑
 ँव॒चो अ॒पाव॑धीं त्वेषं॒ ँव॒चो अ॒पाव॑धी॒ ७ स्वाहा॑ ॥ 21

(त्वयि॑-च॒त्वारि॑ ७ श॒च्च) (A11)

TS 1.2.12.1

वि॒त्ताय॑नी मे॒ऽसि ति॒क्ताय॑नी मे॒ऽस्य॑व॒तान्मा॑ नाथि॒तम॑व॒तान्मा॑ व्यथि॒तं
 ँवि॒दे॒र॒ग्नि॒र्न॒भो ना॒माग्ने॑ अ॒ङ्गिरो॒ योऽस्यां॑ पृथि॒व्याम॑स्यायु॒षा ना॒म्नेहि॑
 यत्ते॒ऽनाधृ॑ष्टं॒ नाम॑ य॒ज्ञियं॒ तेन॒ त्वाऽऽ*द॒धेऽग्ने॑ अ॒ङ्गिरो॒ यो द्वि॒तीय॑स्यां
 तृ॒तीय॑स्यां पृथि॒व्या-म॑स्यायु॒षा ना॒म्नेहि॑ यत्ते॒ऽनाधृ॑ष्टं॒ नाम॑ - [ ] 22

TS 1.2.12.2

य॒ज्ञियं॒ तेन॒ त्वाऽऽ*द॒धे सि॒ ७ ही॑र॒सि म॒हिषी॑र॒स्युरु॑ प्रथस्वो॒रु
 ते य॒ज्ञप॑तिः प्रथतां ध्रु॒वाऽसि॑ दे॒वेभ्यः॑ शु॒न्धस्व॑ दे॒वेभ्यः॑
 शु॒भस्वे॑न्द्र॒घोष॑स्त्वा वसु॒भिः पु॒रस्ता॑त् पातु॒ मनो॑जवास्त्वा पि॒तृभि॑
 र्दक्षि॑णतः पातु॒ प्रचे॑तास्त्वा रु॒द्रैः प॒श्चात् पातु॑ वि॒श्वकर्मा॑
 त्वाऽऽदि॒त्यैरु॑त्तरतः पातु॒ सि॒ ७ ही॑र॒सि स॒पत्न॑साही स्वाहा॑
 सि॒ ७ ही॑र॒सि सु॒प्रजा॑व॒निः स्वाहा॑ सि॒ ७ ही॑ - [ ] 23

TS 1.2.12.3

रसि॑ राय॒स्पोष॑वनिः॒ स्वाहा॑ सि॒॒हीर॑स्या-दि॒त्यव॑निः॒ स्वाहा॑
सि॒॒हीर॑स्या॒ वह॑ दे॒वान्दे॑वय॒ते यज॑मानाय॒ स्वाहा॑ भू॒तेभ्य॑स्त्वा
वि॒श्वायु॑रसि॒ पृथि॑वीं दृ॒॒ह ध्रु॒वक्षि॑दस्यन्त॒रिक्षं॑ दृ॒॒हाच्यु॑तक्षि॒दसि॑
दि॒वं दृ॒॒हाग्ने॑ भ॒स्मास्य॑ग्नेः॒ पुरी॑षमसि ॥ 24

(नाम॑-सुप्रजा॒वनिः॒ स्वाहा॑ सि॒॒हिः-पञ्च॑त्रि॒॒शच्च॑)(A12)

TS 1.2.13.1

यु॒ञ्जते॑ मन॒ उत॑ यु॒ञ्जते॑ धि॒यो वि॒प्रा वि॒प्रस्य॑ बृ॒हतो॑ वि॒पश्चि॑तः ।
वि हो॒त्रा द॑धे वयु॒ना वि॒देक॑ इ॒न्मही॑ दे॒वस्य॑ सवि॒तुः परि॑ष्टुतिः ॥
सु॒वाग्दे॑व॒ दुर्या॒॑ आ व॑द दे॒वश्रु॑तौ दे॒वेष्वा॑ घो॒षेथा॑मा नो
वी॒रो जा॑यतां क॒र्मण्यो॑ य॒॒ सर्वे॑ऽनु जी॒वाम॑ यो ब॒हूना॑मस॒द्वशी॑ ।
इ॒दं वि॑ष्णु वि॒चक्र॑मे त्रे॒धा नि॑ द॒धे प॒दं ।

स मू॒ढम॑स्य – [ ] 25

TS 1.2.13.2

पा॒॒सुर॑ इ॒राव॑ती धे॒नुम॑ती हि भू॒त॒॒ सू॒यव॑सिनी॒ मन॑वे
यश॑स्यै॒ । व्य॑स्क॒भ्नाद्रो॑दसी॒ वि॒ष्णुरे॑ते दा॒धार॑ पृथि॒वीम॑भि॒तो म॒यूखैः॑ ॥

प्राची॑ प्रेत॑म॒ध्व॒रं क॒ल्प॑य॒न्ती ऊ॒र्ध्वं॑ य॒ज्ञं न॑य॒तं मा जी॑ह॒रत॑म॒त्र
रमे॑थां॒ व॒र्ष्मन् पृ॑थि॒व्या दि॒वो वा वि॑ष्णवु॒त वा पृ॑थि॒व्या म॒हो वा
वि॑ष्णवु॒त वाऽन्तरि॑क्षा॒द्धस्तौ॑ पृ॒णस्व॑ बहु॒भिर्व॑स॒व्यैरा

प्र॑ य॒च्छ – [ ] 26

TS 1.2.13.3

दक्षि॑णादो॒त स॒व्यात् ।

वि॑ष्णो॒र्नुकं॑ वी॒र्या॑णि प्र वोचं॑ यः पार्थि॑वानि वि॒ममे रजा॑सि॒ यो
अ॒स्क॒भाय॑दु॒त्तर॑स॒धस्थं॑ वि॒चक्र॑माण स्त्रे॒धोरु॑गा॒यो
वि॑ष्णो॒ ररा॑टम॒सि वि॑ष्णोः॒ पृष्ठ॑म॒सि वि॑ष्णोः॒ इ॒न॒त्रे स्थो॑
वि॑ष्णोः॒ स्यूर॑सि॒ वि॑ष्णो॒ ध्रु॒वम॑सि॒ वैष्ण॑वम॒सि वि॑ष्णवे॒ त्वा ॥ 27

(अ॒स्य-य॒च्छै-का॒न्न च॑त्वा॒रि॒श॒च्य) (A13)

TS 1.2.14.1

कृ॒णु॒ष्व पा॒जः प्र॑सि॒ति॒न्न पृ॒थ्वीं॑ या॒हि रा॒जे वा॒मवा॑सु॒ इ॒भे न ।
तृ॒ष्वीम॑नु प्र॒सि॒तिं-दू॒णानो॑ऽस्ताऽसि॒ वि॒द्ध्य र॒क्षस॑ स्त॒पिष्ठैः॑ ॥
तव॑ भ्र॒मास॑ आ॒शुया॑ प॒त॒त्यनु॑ स्पृ॒श-धृ॒षता॑ शो॒शु॒चानः॑ ।

तपू॑ष्यग्ने जु॒ह्वा प॒त॒ङ्गान॑स॒न्दितो॑ वि॒सृ॒ज॒ वि॒ष्व गु॒ल्काः ॥
प्र॒ति॒स्प॒शो॑ वि॒सृ॒ज॒-तू॒र्णित॑मो॒ भवा॑ पा॒युर्वि॒शो अ॒स्या अ॒द॒ब्धः ।
यो नो॑ दू॒रे अ॒घ॒श॑सो - [ ] 28

TS 1.2.14.2

यो अ॒न्त्यग्ने॑ मा॒कि॒ष्टे व्य॑थि॒रा द॑ध॒र्षी॑त् ॥
उ॒द॒ग्ने तिष्ठ॑ प्र॒त्या *ऽऽत॑नु॒ष्व न्य॑मि॒त्रा॑ ओष॒तात् ति॑ग्महे॒ते ।
यो नो॑ अ॒राति॑स॒मि॒धान॑ च॒क्रे नी॒चा तं ध॑क्ष्य॒तसं॑ न शु॒ष्कं ॥
ऊ॒र्ध्वो भव॑ प्र॒ति॒वि॒द्ध्य॑-ऽद्ध्य॒स्मदा॑ वि॒ष्कृ॑णु॒ष्व दै॒व्या॑न्यग्ने ।
अ॒व॒स्थि॒रा त॑नु॒हि या॒तु जू॑नां जा॒मिम॑जा॒मिं प्र॑मृ॒णीहि॑ श॒त्रून् ॥
स ते॑ - [ ] 29

TS 1.2.14.3

जा॒नाति॑ सु॒मतिं॑ य॒वि॒ष्टय॑ ई॒वते॑ ब्र॒ह्म॒णे गा॒तुमै॑रत् ।
वि॒श्वा॑न्य॒स्मै सु॒दि॒ना॒नि रा॒यो द्यु॒म्ना॒न्य॒र्यो वि॒दुरो॑ अ॒भि द्यौ॑त् ॥
से॒द॒ग्ने अ॑स्तु सु॒भगः॑ सु॒दानु॑-र्य॒स्त्वा नि॒त्येन॑ ह॒विषा॑य उ॒क्थैः॑ ।

पि॒प्री॑षति॒ स्व आयु॑षि दु॒रो॒णे वि॒श्वेद॑स्मै सु॒दिना॑ साऽसदि॒ष्टिः ॥

अर्चा॑मि ते सु॒मतिं॑ घोष्य॒र्वाख्-सन्ते॑ वा वा ता॑ जरता – [ ] 30

TS 1.2.14.4

मि॒यंगीः । स्व॒श्वास्त्वा॑ सु॒रथा॑ म॒र्जये॑-मा॒स्मे क्ष॒त्राणि॑ धा॒रये॑रनु॒ द्यून् ॥

इ॒ह त्वा॒ भूर्या॑ च॒रे दु॒प॒त्मन्-दोषा॑वस्त दी॒दिवा॑ऽस॒मनु॑ द्यून् ।

क्री॒डन्त॑स्त्वा सु॒मन॑सः स॒पेमा॑भि द्यु॒म्ना त॑स्थि॒वाऽसो॑ जना॒नां ॥

यस्त्वा-स्व॒श्चः सु॒हि॒रण्यो॑ अ॒ग्न उप॑याति वसु॒मता॑ रथे॒न ।

तस्य॑ त्रा॒ता-भव॑सि तस्य॑ सखा॒ यस्त॑ आ॒तिथ्य॑ मा॒नुष॑ग् जुजोषत् ॥

म॒हो रु॒जामि॑ – [ ] 31

TS 1.2.14.5

ब॒न्धुता॑ वचो॒भिस्त॑न्मा पि॒तुर्गो॑त॒माद॑-न्वियाय ।

त्वन्नो॑ अ॒स्य वच॑स-श्चि॒किद्धि॑ हो॒तर्य॑विष्ठ सु॒क्रतो॑ द॒मूनाः॑ ॥

अ॒स्वप्न॑ज स्त॒रणयः॑ सु॒शेवा॑ अत॒न्द्रा सोऽवृ॑का अ॒श्रमि॑ष्ठाः ।

ते पा॒यवः॑ स॒द्भि॒ध्रय॑ञ्चो नि॒षद्या॑ग्ने त॒वनः॑ पा॒न्त्वमू॑र ॥

ये पा॒यवो॑ मा॒मते॑यन्ते॒ अग्ने॑ पश्यन्तो॒ अ॒न्धं दु॑रि॒ताद॑ रक्षन् ।
र॒क्ष॒ता॒न्ध् सु॒कृतो॑ वि॒श्ववे॑दा दि॒प्सन्त॑ इ॒द्रिप॑वो ना ह – [ ] 32

TS 1.2.14.6

दे॒भुः ॥

त्वया॑ व॒यꣳ स॒ध॒न्य-स्त्वो॑ता-स्तव॒ प्रणी॑त्य श्याम॒ वाजा॑न् ।
उ॒भा शꣳसा॑ सू॒दय॑ सत्यता॒ते-ऽनु॑ष्ठु॒या कृ॑णु॒ह्य-ह्या॑ण ॥
अ॒या ते॑ अग्ने॒ समि॑धा वि॒धेम॒ प्रति॑स्तोमꣳ श॒स्यमा॑नं गृ॒भाय॑ ।
द॒हाश॑सो र॒क्षसः॑ पा॒ह्यस्मा॑न् द्रु॒हो नि॒दो मि॒त्रम॑हो अ॒वद्या॑त् ॥
र॒क्षो॒हणं॑ वा॒जिन॑मा॒जि घ॑र्मि मि॒त्रं प्र॑थिष्ठ-मु॒पया॑मि श॒र्म ।
शि॒शानो॑ अ॒ग्निः क्र॑तुभिः-समि॒द्धः-स॒नो दि॒वा – [ ] 33

TS 1.2.14.7

स॒रिषः॑ पा॒तुन॑क्तं ॥

वि॒ज्योति॑षा बृ॒हता॑ भा॒त्यग्नि॑रा॒वि-वि॑श्वानि कृणुतेम॒हित्वा॑ ।
प्रा॒दे॒वी-मा॒याः स॑हते-दु॒रे॒वाः शि॑शी॒ते शृ॑ङ्गे र॒क्षसे॑ वि॒निक्षे॑ ॥

उ॒त॒ स्वा॒ना॒सो॑ दि॒वि॒ष॒न्त्व॒ग्ने॑ स्ति॒ग्मा॒यु॒धा॒ रक्ष॑से॒ ह॒न्त॒ वा॒ उ॒ ।

म॒दे॒ चि॒द॒स्य॒ प्र॒रु॒ज॒न्ति॒ भा॒मा॒ न॒ व॒र॒न्ते॒ परि॒बा॒धो॒ अ॒दे॒वीः॑ ॥ 34

(अ॒घ॒श॒ऽसः॑-स॒ ते॑-ज॒र॒ता॒ऽरु॒जामि॑-ह॒ - दि॒वै-

क॒च॒त्वा॒रि॒ऽश॒च्च॑) (A14)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 14 Anuvaakams :-

(उ॒न्द॒न्त्वा॒-कू॒त्यै॑-दै॒वी॑-मि॒य॒न्ते॒-व॒स्व्य॒स्य॒-ऽशु॒ना॒ते॒-

सो॒म॒न्त॒-उ॒दा॒यु॒षा॒ प्र॒ च्य॑व॒स्वा॒-ऽग्ने॒रा॒ति॒थ्य॒-म॒ऽशु॒र॒ऽशु॒र्-वि॒त्ता॒य॒नी॑

मे॒ऽसि॒ - यु॒ञ्च॑ते॒ - कृ॒णु॒ष्व॒ पा॒ज॒-श्च॑तु॒र्द॒श॒ ।)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :- (आ॒पो

-व॒स्व्य॒सि॒ या॒ त॒वे॒-य॒ङ्गी॑-श्च॑तु॒स्त्रि॒ऽश॒त् ।)

First and Last Padam of Second Prasnam :-

(आप॑ उ॒न्दन्-त्वदे॑वीः ।)

॥ हरिः॑ ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथमकाण्डे

द्वितीयः प्रश्नः समाप्तः ॥

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः ॥ हरिः ओं

1.3 प्रथमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः अग्निष्टोमे पशुः

TS 1.3.1.1

दे॒वस्य॑ त्वा स॒वितुः॑ प्र॒सवे॑ऽश्विनो॑ ब॒र्हुभ्यां॑ पू॒ष्णो ह॒स्ताभ्या॑मा
ददे॑ऽभ्रि॒रसि॑ ना॒रि॒रसि॑ परि॒लिखि॑तꣳ रक्षः॑ परि॒लिखि॑ता अ॒रातय॑
इ॒दम॒हꣳ रक्ष॑सो ग्री॒वा अ॒पि कृ॑न्तामि यो॑ऽस्मान् द्वेष्टि॑ यं च व॒यं द्वि॒ष्म
इ॒दम॒स्य ग्री॒वा अ॒पि कृ॑न्तामि दि॒वे त्वाऽन्त॑रिक्षाय त्वा पृथि॒व्यै त्वा
शु॒न्धतां॑ लो॒कः पि॒तृष॑दनो यवो॑ऽसि य॒वया॑स्मद्द्वेषो - [ ] 1

TS 1.3.1.2

य॒वया॑रातीः पि॒तृणाꣳ स॒दन॑मस्युद्विꣳ स्त॒भानाऽन्त॑रिक्षं पृ॒ण पृथि॒वीं
दृꣳह द्यु॒तान॑स्त्वा मा॒रुतो॑ मि॒नोतु॑ मि॒त्राव॑रुणयो ध्रु॒वेण॑ धर्म॒णा
ब्र॒ह्मव॑निं त्वा क्ष॒त्रव॑निꣳ सु॒प्रजा॑वनिꣳ रा॒यस्यो॑ष॒वनिं॑ पर्यू॒हामि॑ ब्र॒ह्म
दृꣳह क्ष॒त्रं दृꣳह प्र॒जां दृꣳह रा॒यस्यो॑षं दृꣳह घृ॒तेन॑ द्या॒वापृथि॒वी
आ पृ॑णे॒थामि॑न्द्रस्य॒ सदो॑ऽसि वि॒श्वज॑नस्य छा॒या परि॑ त्वा गि॒र्वणो॑ गि॒र

इ॒मा ( ) भव॑न्तु वि॒श्वतो॑ वृ॒द्धायु॑मनु वृ॒द्धयो॑ जु॒ष्टा भव॑न्तु जु॒ष्टय॑
इन्द्र॑स्य स्यूर॒सीन्द्र॑स्य ध्रु॒वम॑स्यैन्द्र॒मसीन्द्रा॑य त्वा ॥ 2

(द्वे॑ष – इ॒मा – अष्टा॑दश च) (A1)

TS 1.3.2.1

रक्षो॑ह॒णो वल॑ग॒हनो॑ वै॒ष्णवान् ख॑नामीद॒महं॑ तं व॑ल॒गमु॑द्व॒पामि॑
यं नः॑ स॒मानो॑ यम॒समानो॑ निच॒खाने॑दमे॒नम॑धरं करोमि यो नः॑ स॒मानो॑
योऽस॑मानोऽराती॒यति॑ गाय॒त्रेण॑ छन्द॒साऽव॑बाढो वल॒गः कि॑मत्र भ॒द्रं
तन्नो॑ सह वि॒राड॑सि सप॒त्नहा॑ स॒म्राड॑सि भ्रातृ॒व्यहा॑
स्व॒राड॑स्यभिमाति॒हा वि॑श्वा॒राड॑सि वि॒श्वासां॑ नाष्ट्राणां॑ ह॒न्ता – [ ] 3

TS 1.3.2.2

रक्षो॑ह॒णो वल॑ग॒हनः॑ प्रोक्षामि वै॒ष्णवान् रक्षो॑ह॒णो वल॑ग॒हनोऽव॑ नयामि
वै॒ष्णवान् यवो॑ऽसि यव॒यास्मद्द्वे॑षो यव॒यारा॑ती रक्षो॑ह॒णो वल॑ग॒हनोऽव॑
स्तृ॒णामि॑ वै॒ष्णवान् रक्षो॑ह॒णो वल॑ग॒हनोऽभि॑ जुहोमि वै॒ष्णवान् रक्षो॑ह॒णौ
वल॑ग॒हनावु॑प दधामि वै॒ष्णवी रक्षो॑ह॒णौ वल॑ग॒हनौ पर्यू॑हामि वै॒ष्णवी

रक्षो॒हणौ॑ वल॒गहनौ॑ परि॑ स्तृणामि॒ वैष्णवी॑ रक्षो॒हणौ॑ वल॒गहनौ॑
वैष्णवी॑ बृ॒हन्न॑सि बृ॒हद्ग्रा॑वा बृ॒हती॑मिन्द्राय॒ ( ) वाचं॑ वद ॥ 4

(हन्ते-न्द्राय द्वे च) (A2)

TS 1.3.3.1

वि॒भूर॑सि प्र॒वाह॑णो व॒हिर॑सि ह॒व्यवा॑हनः श्वा॒त्रोऽसि॑ प्र॒चेता॑स्तु॒थोऽसि॑
वि॒श्ववे॑दा उ॒शिग॑सि क॒विरङ्घा॑रिरसि बं॒भारि॑रव॒स्युर॑सि
दुव॑स्वाञ्छुन्ध्यूर॑सि मा॒र्जाली॑यः सं॒राड॑सि कृ॒शानुः॑ परि॒षद्यो॑ऽसि
पव॑मानः प्र॒तक्वा॑ऽसि नभ॑स्वानसं॒मृष्टो॑ऽसि ह॒व्यसू॑द ऋ॒तधा॑माऽसि
सुव॑र्ज्योति ब्र॒ह्मज्यो॑तिरसि सुव॑र्धा॒माऽजो॑ऽस्येक॒पाद॑हिरसि बु॒द्धि॒नयो॑
रौ॒द्रेणा॑नीकेन ( ) पा॒हि मा॑ऽग्ने पिपृ॒हि मा॑ मा॒ मा हि॑ँसीः ॥ 5

(अनीकेना-ष्टौ च) (A3)

TS 1.3.4.1

त्वँ सोम॑ तनू॒कृद्भ्यो॑ द्वेषो॒भ्योऽन्य॑कृ॒तेभ्य॑ उरु॒ यन्ता॑ऽसि वरू॒थञ्
स्वाहा॑ जुषा॒णो अ॒प्तुरा॑ज्यस्य वेतु॒ स्वाहा॑ऽयन्नो अ॒ग्निर्व॑रिवः कृ॒णोत्व॑यं
मृ॒धः पु॒र एतु॑ प्रभि॒न्दन् ।

अ॒य॒ः श॒त्रू॒ञ्ज॒यतु॑ ज॒र्ह॒षा॒णो॒ऽयं॑ वा॒जं॑ ज॒यतु॑ वा॒ज॒सा॒तौ ॥

उ॒रु वि॒ष्णो॒ वि क्र॑म॒स्वो॒रु क्ष॑या॒य नः॑ कृ॒धि ॥

घृ॒तं घृ॑त॒यो॒ने पि॒ब प्र॑प्र॒ य॒ज्ञ॒प॒तिं ति॑र ॥

सो॒मो जि॑गाति गा॒तु॒वि – [ ] 6

TS 1.3.4.2

द्दे॒वा॒ना॒मे॒ति नि॒ष्कृ॑त॒मृ॒तस्य॑ यो॒नि॒मा॒स॒द॒म॒दि॒त्याः स॒दो॒ऽस्य॑दि॒त्याः स॒द॒
आ सी॑दै॒ष वो॑ दे॒व स॒वि॒तः सो॒म॒स्त॒ऽर॑क्ष॒द्ध्वं॒ मा वो॑ द॒भ दे॒त॒त्त्व॒ऽ
सो॒म दे॒वो दे॒वा॒नु॒पा॒गा इ॒द॒म॒हं॑ म॒नु॒ष्यो॑ म॒नु॒ष्या॑न्थ॒ सह॑ प्र॒ज॒या सह॑
रा॒य॒स्पो॒षेण॑ न॒मो दे॒वे॒भ्यः॑ स्व॒धा पि॒तृ॑भ्य॒ इ॒द॒म॒हं॑ नि॒र्व॒रु॒णस्य॑ पा॒शा॒थ्
सु॒व॒र॒भिः–[ ] 7

TS 1.3.4.3

वि ख्ये॑षं॒ वै॒श्वान॑रं॒ ज्यो॒ति॒र॒ग्ने॑ व्र॒त॒प॒ते त्वं॑ व्र॒ता॒नां॑ व्र॒त॒प॒ति॒र॒सि॒या म॑म॒
त॒नू॒स्त्व॒य्यभू॑दि॒य॒ऽसा॑ म॒यि या॑ तव॒ त॒नू॒ र्म॒य्यभू॑दे॒षा सा॑ त्वयि॒यथा॑य॒थं
नो॑ व्र॒त॒प॒ते व्र॒ति॒नो॑ व्र॒ता॒नि ॥ 8

(गा॒तु॒वि॒द॒-भ्ये॑-क॒त्रि॒ऽश॒च्च) (A4)

TS 1.3.5.1

अ॒त्य॒न्या॒नगां॑ ना॒न्या॒नुपा॑ गा॒म॒र्वा॒क्त्वा॒ परै॑रवि॒दं प॒रोऽव॑रै॒स्तं त्वा॑ जु॒षे
वै॒ष्ण॒वं दे॒व॒य॒ज्या॒यै दे॒व॒स्त्वा स॒वि॒ता म॒ध्वा॒ऽन॒क्त्वो॒ष॒धे त्रा॒य॒स्वैन॑
स्व॒धि॒ते मै॒न॒ हि॒सी दि॒व॒म॒ग्रेण॑ मा ले॒खी॒र॒न्त॒रि॒क्षं म॒ध्द्ये॒न मा
हि॒सीः पृ॒थि॒व्या सं भ॒व व॒न॒स्प॒ते श॒त॒वल्॒शो वि रो॑ह
स॒ह॒स्र॒वल्॒शा वि व॒य॒ रु॒हे॒म यं ( ) त्वा॒ ऽय॑ स्व॒धि॒ति॒स्तेति॑जानः
प्र॒णि॒नाय॑ म॒ह॒ते सौ॒भ॒गा॒याच्छि॒न्नो रा॒यः सु॒वी॒रः ॥ 9

(यं-दश च) (A5)

TS 1.3.6.1

पृ॒थि॒व्यै त्वा॒न्त॒रि॒क्षाय॑ त्वा दि॒वे त्वा॒ शु॒न्ध॒तां लो॒कः पि॒तृ॒ष॒द॒नो
यवो॑ऽसि॒ यव॒या॒स्म॒द्द्वेषो॑ य॒व॒या॒रा॒तीः पि॒तृ॒णा॒ स॒द॒न॒म॒सि
स्वा॒वे॒शो॑ऽस्य॒ग्रेगा॑ ने॒तृ॒णां व॒न॒स्प॒ति॒रधि॑ त्वा स्था॒स्य॒ति त॒स्य
वि॒त्ता॒द्दे॒व॒स्त्वा स॒वि॒ता म॒ध्वा॒ऽन॒क्तु॑ सु॒पि॒प्प॒ला॒भ्य॒स्त्वौष॑धी॒भ्य
उ॒द्दि॒व॒ स्त॒भा॒ना॒न्त॒रि॒क्षं पृ॒ण पृ॒थि॒वीमु॑प॒रेण॑ दृ॒ह ते ते
॥
धा॒मा॒न्यु॒श्म॒सि - [ ] 10

TS 1.3.6.2

गम॑द्ध्ये गा॒वो य॒त्र भू॑रि॒शृङ्गा अ॒यासः॑ ॥

अ॒त्राह॑ तदु॒रुगा॒यस्य॑ वि॒ष्णोः॑ पर॒मं प॒दम॑व॒ भाति॑ भू॒रेः॑ ॥

वि॒ष्णोः॑ क॒र्माणि॑ पश्य॒त यतो॑ ब्र॒तानि॑ पस्प॒शे ॥

इन्द्र॑स्य यु॒ज्यः सखा॑ ॥

तद्-वि॒ष्णोः॑ पर॒मं प॒दं सदा॑ पश्य॒न्ति सू॒रयः॑ ।

दि॒वीव॑ चक्षु॒रात॑तं ॥

ब्र॒ह्मव॑निं त्वा क्ष॒त्रव॑निं सु॒प्रजा॑वनिं रा॒यस्पो॑ष॒वनिं॑ पर्यू॒हामि॑

ब्र॒ह्म दृ॒ह क्ष॒त्रं दृ॒ह प्र॒जां दृ॒ह रा॒यस्पो॑षं ( ) दृ॒ह परि॑वीर॒सि

परि॑ त्वा दै॒वीर्वि॑शो व्य॒यन्तां॑ परी॒मं रा॒यस्पो॑षो यज॑मानं म॒नुष्या॑

अ॒न्तरि॑क्षस्य त्वा सा॒नाव॑व गू॒हामि॑ ॥ 11

(उ॒श्म॒सी-पो॒षमे-का॒न्न वि॑श॒तिश्च॑) (A6)

TS 1.3.7.1

इ॒षे त्वो॑प॒वीर॑स्युपो दे॒वान् दै॒वीर्वि॑शः प्रा॒गु र्व॒हीरु॑शि॒जो बृ॑हस्प॒ते

धा॒रया॑ वसू॒नि ह॒व्या ते॑ स्वद॒न्तां दे॒व त्व॑ष्ट॒र्वसु॑ रण॒व रे॒वती॑ रम॑द्ध्व-

मग्ने॑ र्ज॒नि॒त्रम॑सि॒ वृष॑णौ स्थ॒ उर्व॑श्य॒स्यायु॑रसि॒ पुरू॒रवा॑ घृ॒तेना॑क्ते
वृष॑णं दधा॒थां गाय॑त्रं छन्दोऽनु॒ प्र जा॑यस्व॒ त्रैष्टु॑भं जा॒गतं॒ छन्दोऽनु॒
प्र जा॑यस्व॒ भव॑तं- [ ] 12

TS 1.3.7.2

नः॑ सम॑नसौ॒ समो॑कसावरेपसौ॑ ।
मा य॒ज्ञं हि॑ सिष्टं॒ मा य॒ज्ञप॑तिं जा॒तवे॑दसौ शि॒वौ भव॑तमद्य॒ नः ॥
अ॒ग्नाव॒ग्निश्च॑रति॒ प्रवि॑ष्ट ऋ॒षीणां॑ पु॒त्रो अ॑धि॒राज॒ एषः॑ ।
स्वाहा॑कृत्य॒ ब्रह्म॑णा ते जुहोमि॒ मा दे॒वानां॑ मिथु॒या क॑र्भा॒गधे॒यं ॥ 13
(भव॑त-मेक॒त्रिंश॑च्च) (A7)

TS 1.3.8.1

आ द॑द ऋ॒तस्य॑ त्वा दे॒वह॑विः पा॒शेनाऽऽर॑भे॒ धर्षा॑
मा॒नुषा॑न॒द्भ्यस्त्वौष॑धी॒भ्यः प्रो॑क्षा॒म्यपां॑ पे॒रुर॑सि स्वा॒त्तं चि॒त् सद॑ेव॒
ह॒व्यमा॑पो दे॒वीः स्व॑द॒तैन॑ सं ते प्रा॒णो वा॒युना॑ गच्छ॒ता सं
य॒ज्ञत्रै॑र॒ङ्गानि॑ सं य॒ज्ञप॑तिराशिषा॒ घृते॑ना॒क्तौ प॒शुं त्रा॑येथा॒
रे॒वती॑र्य॒ज्ञप॑तिं प्रि॒यधाऽऽ* वि॒शतो॑रो अ॒न्तरि॑क्ष स॒जूर्दे॒वेन॑ - [ ] 14

TS 1.3.8.2

वा॒तेना॒स्य ह॒विष॒स्त्मना॑ य॒ज॒ सम॑स्य त॒नुवा॑ भव॒ वर्॒षी॒यो वर्॒षी॒यसि॑
य॒ज्ञे य॒ज्ञप॑तिं धाः पृ॒थि॒व्याः संपृ॑चः पाहि॒ नम॑स्त आ॒ताना॑ऽन॒र्वा प्रेहि॑
घृ॒तस्य॑ कु॒ल्याम॑नु॒ सह॑ प्र॒जया॑ सह॒ रा॒यस्पो॒षेणा॑ऽऽपो॒ देवीः॑ शु॒द्धायु॑वः
शु॒द्धा यू॒यं दे॒वाऽ॒ ऊ॒ढ्वऽ॒ शु॒द्धा व॒यं परि॑विष्टाः परि॒वेष्टा॑रो वो

भूया॑स्म ॥ 15

(दे॒वन-च॑तुश्च॒त्वारि॑ऽश॒च्च) (A8)

TS 1.3.9.1

वा॒क्त आ॒ प्या॑यतां प्रा॒णस्त॒ आ प्या॑यतां चक्षु॒स्त आ॒ प्या॑यता॒ऽश्रो॑त्रं
त आ॒ प्या॑यतां या॒ते प्रा॒णाञ्छु॑ग्ज॒गाम॒ या चक्षु॑र्या श्रो॒त्रं य॒त्ते कू॑रं
य॒दास्थि॑तं त॒त्त आ॒ प्या॑यतां त॒त्त ए॒तेन॑ शु॒न्धतां॑ नाभिस्त॒ आ प्या॑यतां
पा॒युस्त॒ आ प्या॑यता॒ऽशु॒द्धाश्च॒रित्राः॑ श॒मद्भ्यः॑ - [ ] 16

TS 1.3.9.2

श॒मोष॑धी॒भ्यः शं॑ पृ॒थि॒व्यै श॒महो॑भ्या-मोष॑धे त्रा॒यस्वै॒नऽस्व॑धिते
मै॒नऽहि॑ऽसी॒ रक्ष॑सां भा॒गोऽसी॑द॒महऽ॒ रक्षो॑ऽध॒मं त॒मो न॑यामि
योऽस्मा॑न् द्वेष्टि॒ यं च॑ व॒यं द्वि॒ष्म इ॒दमे॑न॒मध॑मं त॒मो न॑यामी॒षे त्वा॑ घृ॒तेन॑

द्या॒वापृ॑थि॒वी प्रो॑र्णा॒था-म॑च्छि॒न्नो रा॒यः सु॒वीर उ॒र्वन्त॑रि॒क्षम॑न्वि॒हि
वा॒यो वी॑हि ( ) स्तो॒काना॑ स्वा॒होर्ध्व॑न॒भसं॑ मा॒रुतं॑ ग॒च्छतं॑ ॥ 17

(अ॒द्भ्यो-वी॑हि-पञ्च॑ च) (A9)

TS 1.3.10.1

सं ते॒ मन॑सा॒ मनः॑ सं प्रा॒णेन॑ प्रा॒णो जु॑ष्टं दे॒वेभ्यो॑ ह॒व्यं
घृ॒तव॑थ् स्वा॒हैन्द्रः॑ प्रा॒णो अ॒ङ्गेअ॒ङ्गे नि॑ दे॒द्ध्यदै॑न्द्रो ऽपानो॑ अ॒ङ्गेअ॒ङ्गे
वि बो॑भुव॒देव॑ त्वष्ट॒भूरि॑ ते स॒समे॑तु वि॒षुरू॒पा यथ् स॑लक्ष्मा॒णो
भव॑थ दे॒वत्रा॑ यन्त॒मव॑से सखा॒योऽनु॑ त्वा मा॒ता पि॒तरो॑ मदन्तु
श्री॑रस्य॒ग्निस्त्वा॑ श्री॒णात्वा॑पः॒ सम॑रिणन् वा॒तस्य॑ - [ ] 18

TS 1.3.10.2

त्वा ध्र॒ज्यै पू॒ष्णो र॒ह्या अ॒पामो॑ष॒धीना॑ रोहि॒ष्यै घृ॒तं घृ॒तपा॑वानः
पि॒बत॑ वसां॒ वसा॑पा॒वानः पि॒बता-ऽन्त॑रि॒क्षस्य॑ ह॒विर॑सि स्वा॒हा
त्वाऽन्त॑रि॒क्षाय॑ दि॒शः प्र॒दिश॑ आ॒दिशो॑ वि॒दिश॑ उ॒दिशः॑ स्वा॒हा दि॒ग्भ्यो
नमो॑ दि॒ग्भ्यः ॥ 19

(वा॒तस्या॑-ष्टा॒विश॑तिश्च) (A10)

TS 1.3.11.1

समु॒द्रं गच्छ॒ स्वाहा॒ऽन्तरि॑क्षं गच्छ॒ स्वाहा॒ देव॑ऽ स॒वितारं॑ गच्छ॒ स्वाहा॑
ऽहो॒रात्रे गच्छ॒ स्वाहा॒ मि॒त्रावरु॑णौ गच्छ॒ स्वाहा॒ सोमं॑ गच्छ॒ स्वाहा॑
य॒ज्ञं गच्छ॒ स्वाहा॒ छन्दा॑ऽसि गच्छ॒ स्वाहा॒ द्यावा॑पृथि॒वी गच्छ॒ स्वाहा॑
नभो॑ दि॒व्यं गच्छ॒ स्वाहा॒ऽग्निं वै॑श्वा॒नरं॑ गच्छ॒ स्वाहा॑
ऽद्भ्य॑स्त्वौष॒धीभ्यो॑ मनो॑ मे हा॒र्दि यच्छ॑ त॒नूं त्वचं॑ पु॒त्रं न॑प्ता॒रम॑शीय
शु॒गसि॑ ( ) तम॒भि शो॑च॒ योऽस्मान्॑ द्वेष्टि॒ यं च॑ व॒यं द्वि॒ष्मो धाम्नो॑
धाम्नो॑ राज॒न्नितो॑ वरु॒ण नो॑ मुञ्च॒ यदा॑पो अ॒घ्निया॑ वरु॒णेति॑ श॒पामहे॑
ततो॑ वरु॒ण नो॑ मुञ्च ॥ 20

(अ॒सि-ष॒ड्वि॑ऽश॒तिश्च॑) (A11)

TS 1.3.12.1

ह॒विष्म॑ती॒रिमा॑ आ॒पो ह॒विष्मान्॑ दे॒वो अ॑द्ध॒वरो॑ ह॒विष्मा॑ऽ आ
वि॒वास॑ति ह॒विष्मा॑ऽ अस्तु॒ सूर्यः॑ ॥
अ॒ग्नेर्वो॑ ऽप॒न्नगृ॑हस्य॒ सद॑सि सा॒दयामि॑ सु॒म्नाय॑ सु॒म्निनीः॑ सु॒म्ने मा॑
धत्ते॑न्द्रा॒ग्नियो॑ भा॒गधेयीः॑ स्थ मि॒त्रावरु॑णयो॒ भा॒गधेयीः॑ स्थ वि॒श्वेषां॑

दे॒वानां॑ भा॒गधेयीः॑ स्थ॒ यज्ञे॑ जा॒गृत॑ ॥ 21

(ह॒विष्मती॑-श्चतु॒स्त्रिंशत्) (A12)

TS 1.3.13.1

ह॒दे त्वा॒ मन॑से त्वा दि॒वे त्वा॒ सूर्या॑य त्वो॒र्ध्वमि॒मम॑र्ध्व॒रं कृ॑धि दि॒वि
दे॒वेषु॑ हो॒त्रा य॑च्छ सोम॑ राज॒न्नेह्य॑व रोह॒ मा भे॑र्मा सं वि॒क्था मा॒ त्वा
हि॒सिषं॑ प्र॒जास्त्वमु॒पावरो॑ह प्र॒जास्त्वामु॒पावरो॑हन्तु शृ॒णोत्व॒ग्निः
स॒मिधा॒ हव॑ं मे शृ॒ण्वन्त्वापो॑ धि॒षणा॑श्च दे॒वीः ॥

शृ॒णोत॑ ग्रा॒वाणो॑ वि॒दुषो॑ नु - [ ] 22

TS 1.3.13.2

य॒ज्ञं शृ॒णोतु॑ दे॒वः स॒विता॑ हव॑ं मे ।
दे॒वीरा॑पो अ॒पां न॒पाद्य॑ ऊ॒र्मिर्ह॒विष्य॑ इन्द्रि॒यावा॑न्-मदि॒न्तम॒स्तं दे॒वेभ्यो॑
दे॒वत्रा॑ ध॒त्त शु॒क्रं शु॒क्रपे॑भ्यो येषां॑ भा॒गः स्थ॒ स्वाहा॑
का॒र्षिर॑स्यपा॒ऽपां मृ॒द्धं स॒मुद्र॑स्य वो॒ऽक्षित्या॑ उन्नये ॥
यम॑ग्ने पृ॒थ्सु म॒र्त्यमा॑वो वा॒जेषु॑ यं जु॒नाः ।
स य॒न्ता श॑श्चती॒रिषः॑ ॥ 23 (नु - स॒प्तच॑त्वारि॒ंशच्च) (A13)

TS 1.3.14.1

त्वमग्ने रुद्रो असुरो महो दिवस्त्वञ् शब्दो मारुतं पृक्ष ईशिषे ।
त्वं वातैररुणैर्यासि शंगयस्त्वं पूषा विधतः पासि नुत्मना ॥
आ वो राजानमध्वरस्य रुद्रञ् होतारञ् सत्ययजञ् रोदस्योः ।
अग्निं पुरा तनयित्नो रचित्ता-द्धिरण्यरूपमवसे कृणुध्वं ॥
अग्निर्होता नि षसादा यजीयानुपस्थे मातुः सुरभावु लोके ।
युवा कविः पुरुनिष्ठ - [ ] 24

TS 1.3.14.2

ऋतावा धर्ता कृष्टीनामुत मद्ध्य इद्धः ॥
सादध्वीमक देववीतिं नो अद्य यज्ञस्य जिह्वामविदाम गुह्यां ।
स आयुरा ऽगाथ्सुरभिर्वसानो भद्रामक देवहूतिं नो अद्य ॥
अक्रन्ददग्निः स्तनयन्निव द्यौः क्षामा रेरिहद्वीरुधः समञ्जन् ।
सद्यो जज्ञानो वि हीमिद्धो अख्यदा रोदसी भानुना भात्यन्तः ॥
त्वे वसूनि पुर्वणीक - [ ] 25

TS 1.3.14.3

होत॑र्दो॒षा व॒स्तो॒रेरि॑रे य॒ज्ञिया॑सः ।

क्षामे॑व वि॒श्वा भु॑वनानि यस्मिन्त्सꣳ सौ॑भ॒गानि द॑धिरे पा॒वके ॥

तुभ्यं॑ ता अ॒ङ्गिर॑स्तम वि॒श्वाः सु॒क्षित॑यः पृथक् । अ॒ग्ने का॒माय॑ येमिरे ॥

अ॒श्याम॑ तं का॒मम॒ग्ने तवो॑ त्य॒श्याम॑ रयिꣳ रयि॑वः सु॒वीरं॑ ।

अ॒श्याम॑ वा॒जम॒भि वा॒जय॑न्तो ऽश्याम॑ द्यु॒म्नम॑जरा॒जरं॑ ते ॥

श्रेष्ठं॑ य॒विष्ठ॑ भा॒रता॒ग्ने द्यु॒मन्त॑मा भर । 26

TS 1.3.14.4

वसो॑ पुरु॒स्पृहꣳ रयिं॑ ॥

स श्वि॑तानस्तन्यतू रो॒चन॑स्था अ॒जरे॑भिर् नान॑दद्भिर्यवि॑ष्ठः ।

यः पा॒वकः॑ पुरु॒तमः॑ पुरु॒णि पृ॒थून्य॑ग्निरनुयाति॑ भर्वन् ॥

आयु॑ष्टे वि॒श्वतो॑ दध॒दय॑म॒ग्नि वी॑र्ण्यः ।

पुन॑स्ते प्रा॒ण आ॒ज्यति॑ परा यक्ष्मꣳ सु॒वामि॑ ते ॥

आयु॑र्दा अ॒ग्ने ह॒विषो॑ जुषा॒णो घृ॒तप्र॑तीको घृ॒तयो॑निरेधि ॥

घृ॒तं पी॒त्वा मधु॑ चा॒रु ग॒व्यं पि॒तेव॑ पु॒त्रम॒भि - [ ] 27

TS 1.3.14.5

रक्षतादिमं ।

तस्मै ते प्रतिहर्यते जातवेदो विचर्षणे । अग्ने जनामि सुष्टुतिं ॥

दिवस्परि प्रथमं जज्ञे अग्निरस्मद् द्वितीयं परि जातवेदाः ।

तृतीयमप्सु नृमणा अजस्रमिन्धान एनं जरते स्वाधीः ॥

शुचिः पावक वन्द्योऽग्ने बृहद्वि रोचसे । त्वं घृतेभिराहुतः ॥

दृशानो रुक्म उर्व्या व्यद्यौद्-दुर्मर्षमायुः श्रिये रुचानः ॥

अग्निरमृतो अभवद्वयोभि - [ ] 28

TS 1.3.14.6

र्यदेनं द्यौरजनयथ्सुरेताः ॥

आ यदिषे नृपतिं तेज आनट्छुचि रेतो निषित्तं द्यौरभीके ॥

अग्निः शर्द्धमनवद्यं युवान् स्वाधियं जनयथ्सूदयच्च ॥

स तेजीयसा मनसा त्वोत उत शिक्ष स्वपत्यस्य शिक्षोः ।

अग्ने रायो नृतमस्य प्रभूतौ भूयाम ते सुष्टुतयश्च वस्वः ॥

अग्ने सहन्तमा भर द्युम्नस्य प्रासहा रयिं ॥ विश्वा य - [ ] 29

TS 1.3.14.7

श्र॒र्ष॒णी॒र॒भ्या॒सा वा॒जे॒षु सा॒स॒ह॒त् ॥
तम॑ग्ने पृ॒त॒ना॒स॒ह॒ र॒यि॒ सह॒स्व आ भ॑र ।
त्व॒ हि स॒त्यो अ॒द्भु॒तो दा॒ता वा॒ज॒स्य गो॒म॒तः ॥
उ॒क्षा॒न्ना॒य व॒शा॒न्ना॒य सोम॑पृ॒ष्ठाय वे॒ध॒से ॥
स्तो॒मै वि॒धे॒मा॒ग्ने॒यै ॥ व॒द्मा हि सू॒नो अ॒स्य॒घ्न॒स॒द्वा च॒क्रे अ॒ग्नि
र्ज॒नुषा ऽज्मा॒न्त्रं । स त्वं न ऊ॒र्ज॒सन ऊ॒र्ज॒ धा रा॒जे॒व जे॒र॒वृ॒के
क्षे॒ष्य॒न्तः ॥

अ॒ग्न आ॒यू॒षि - [ ] 30

TS 1.3.14.8

पव॑स आ सु॒वो॒र्ज॒मि॒षं च नः॑ । आ॒रे बा॒ध॒स्व दु॒च्छु॒नां ॥
अ॒ग्ने पव॑स्व स्व॒पा अ॒स्मे वर्चः॑ सु॒वी॒र्यं । द॒ध॒त्पोष॑ र॒यिं म॒यि ॥
अ॒ग्ने पा॒व॒क रो॒चिषा॑ म॒न्द्र॒या दे॒व जि॒ह्वा ॥ आ दे॒वान् व॒क्षि य॒क्षि च ॥
स नः॑ पा॒व॒क दी॒दिवो॑ग्ने दे॒वा इ॒हा व॒ह । उप॑ य॒ज्ञ ह॒विश्च॑ नः ॥
अ॒ग्निः शु॒चि व्र॑त॒त॒मः शु॒चि वि॒प्रः शु॒चिः ( ) क॒विः ।

शु॒ची॑ रो॒चत॑ आ॒हुतः॑ ॥ उ॒द॒ग्ने॑ शु॒चय॑स्तव शु॒क्रा भ्रा॑जन्त ई॒रते॑ ।

तव॑ ज्योती॑ ऽर्चयः॑ ॥ 31

(पु॒रु॒नि॒ष्ठः - पु॒र्व॒णी॒क - भ॒रा - ऽभि॑ - वयो॑भि - र्य -

आयु॑र्षि - वि॒प्रः शु॒चि - श्व॑तु॒र्दश॑ च) (A14)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 14 Anuvaakams :-

(दे॒वस्य॑-र॒क्षो॒ह॒णो - वि॒भू-स्त्व॑ सो॒मा- ऽत्य॑न्या॒नगां॑ - पृ॒थि॒व्या -
इ॒षे त्वा - ऽऽद॑दे वा॒क्त-सं॑ते- स॒मु॒द्र- ह॒वि॒ष्म॑ती- हृ॒दे-
त्व॑म॒ग्ने॒रु॒द्र- श्व॑तु॒र्दश॑ ।)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(दे॒वस्य॑-ग॒म॒ध्ये- ह॒वि॒ष्म॑तीः-पव॑स-ए॒क॒त्रि॑ंशत् ।)

First and Last Padam of Third Prasnam:-

(दे॒वस्या॑-ऽर्च॑यः।)

॥ हरिः॑ ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथमकाण्डे

तृतीयः प्रश्नः समाप्तः ॥

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः ॥ हरिः ओं

1.4 प्रथमकाण्डेचतुर्थः प्रश्नः सुत्यादिने कर्तव्या ग्रहाः

TS 1.4.1.1

आ ददे॑ ग्रा॒वा॒स्य॒द्ध्व॒र॒कृ॒द् दे॒वे॒भ्यो॑-गं॒भी॒र॒मि॒म-म॒द्ध्व॒रं
कृ॒द्ध्यु॒त्त॒मे॒न प॒वि॒ने॒न्द्रा॒य सोम॑ꣳ सु॒षु॒तं म॒धु॒म॒न्तं प॒य॒स्व॒न्तं
ँवृ॒ष्टि॒व॒नि॒मि॒न्द्रा॒य त्वा वृ॒त्र॒घ्न इ॒न्द्रा॒य त्वा वृ॒त्र॒तु॒र इ॒न्द्रा॒य त्वाऽभि॒मा॒ति॒घ्न
इ॒न्द्रा॒य त्वाऽऽदि॒त्य॒व॒त इ॒न्द्रा॒य त्वा वि॒श्व॒दै॒व्या॒व॒ते श्वा॒त्राः स्थ॑ वृ॒त्र॒तु॒रो
रा॒धो॒गू॒र्ता अ॒मृत॑स्य॒ पत्नी॑स्ता दे॒वीर्दे॒व॒त्रे॒मं य॒ज्ञं ध॒त्तो॒प॒हू॒ताः सोम॑स्य
पि॒ब॒तो प॒हू॒तो यु॒ष्मा॒कꣳ - [ ] 1

TS 1.4.1.2

सोमः॑ पि॒ब॒तु य॒त्ते सोम॑ दि॒वि ज्यो॒ति॒र्यत् पृ॒थि॒व्यां य॑दु॒रा॒व॒न्त॒रि॒क्षे
ते॒ना॒स्मै य॒ज॒मा॒नायो॒रु रा॒या कृ॒द्ध्य॒धि दा॒त्रे वो॒चो धि॒षणे॑ वी॒डू स॒ती
वी॒ड॒ये॒था - मूर्जं॑ द॒धा॒था॒मूर्जं॑ मे ध॒त्तं मा वाꣳ हिꣳसि॒षं मा मा

हि॒ऽसिष्टं॑ प्रा॒गपा॒गुद॑ग॒धरा॒क्तास्त्वा दि॒श आ धा॑वन्त्वंब नि ष्वर ।
यत्ते॑ ( ) सो॒मादा॑भ्यं॒ नाम जा॑गृ॒वि तस्मै॑ ते सोम॒ सोमा॑य स्वाहा ॥ 2
(युष्माक॑ – स्वर यत्ते – नव च) (A1)

TS 1.4.2.1

वा॒चस्प॑तये पवस्व वाजिन् वृषा वृष्णो अ॒ऽशु॒भ्यां ग॑भ॒स्तिपू॑तो
दे॒वो दे॒वानां॑ पवि॒त्रम॑सि॒ येषां॑ भा॒गोऽसि॑ तेभ्यस्त्वा स्वा॑कृ॒तोऽसि॑
मधु॑मतीर्न इष॒स्कृ॒धि वि॒श्वेभ्य॑स्त्वेन्द्रि॒येभ्यो॑ दि॒व्येभ्यः॑ पा॒र्थिवे॑भ्यो
मन॑स्त्वा ऽष्टू॒र्वन्त॑रि॒क्ष – मन्वि॑हि स्वाहा॑ त्वा सु॒भवः सूर्या॑य
दे॒वेभ्य॑स्त्वा मरी॒चिपे॑भ्य ए॒ष ते योनिः॑ प्रा॒णाय॑ त्वा ॥ 3

(वा॒चः – स॒प्तच॑त्वारि॒ऽशत्) (A2)

TS 1.4.3.1

उप॒या॒मगृ॑हीतो ऽस्यन्त॒र्यच्छ॑ मघवन् पा॒हि सोम॑मु॒रुष्य॑ रा॒यः समि॑षो
यज॑स्वा॒न्तस्ते॑ द॒धामि॑ द्यावा॒पृथि॑वी अ॒न्तरु॑र्वन्त॒रि॒क्षऽ स॒जोषा॑
दे॒वैर॑व॒रैः परै॑श्चा॒न्तर्या॑मे मघवन् मा॒दय॑स्व स्वा॑कृ॒तोऽसि॑ मधु॑मतीर्न
इष॒स्कृ॒धि वि॒श्वेभ्य॑स्त्वेन्द्रि॒येभ्यो॑ दि॒व्येभ्यः॑ पा॒र्थिवे॑भ्यो मन॑स्त्वा

ऽष्टूर्व॑न्तरि॑क्षम॑न्वि॒हि स्वा॑हा॒ त्वा सु॑भवः॒ सूर्या॑य दे॒वेभ्य॑ ( )

स्त्वा मरी॑चिपे॒भ्य ए॒ष ते यो॑नि॒रपा॑नाय॒ त्वा ॥ 4

(दे॒वेभ्यः॑ – स॒प्त च॑) (A3)

TS 1.4.4.1

आ वा॑यो भू॒ष शु॑चिपा॒ उप॑ नः स॒हस्रं॑ ते नि॒युतो॑ विश्ववार ।

उपो॑ ते अ॒न्धो म॑द्यमया॒मि यस्य॑ दे॒व दधि॑षे पूर्व॒पेयं॑ ॥

उ॒पया॑मगृहीतो॒ऽसि वा॑यवे त्वेन्द्र॑वायू इ॒मे सु॒ताः ।

उप॑ प्रयो॒भिरा॑ गत॒मिन्द्र॑वो वा॒मुश॑न्ति हि ॥

उ॒पया॑मगृहीतो-॒ऽसीन्द्र॑वायु॒भ्यां त्वै॒ष ते यो॑निः स॒जोषा॑भ्यां॒ त्वा ॥ 5

(आ वा॑यो – त्रि॒चत्वारि॑ंशत्) (A4)

TS 1.4.5.1

अ॒यं वाँ॑ मि॒त्राव॑रुणा सु॒तः सोम॑ ऋ॒तावृ॑धा । ममे॒दिह॑ श्रु॒तं ह॑वं ।

उ॒पया॑मगृहीतो-॒ऽसि मि॒त्राव॑रुणा॒भ्यां त्वै॒ष ते यो॑निर्

ऋ॒तायु॑भ्यां॒ त्वा ॥ 6

(अ॒यं वाँ॑ – वि॒ंशतिः॑) (A5)

TS 1.4.6.1

या वा॑ क॒शा म॒धु॒म॒त्य॒श्चि॒ना सू॒नृ॒ता॒वती॑ । तया॑ य॒ज्ञं मि॒मिक्ष॑तं ।
उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो-ऽस्य॑श्चि॒भ्यां॑ त्वैष॑ ते यो॒नि॒र्मा॒ध्वी॒भ्यां॑ त्वा ॥ 7
(या वा॑ – म॒ष्टाद॑श) (A6)

TS 1.4.7.1

प्रा॒त॒र्यु॒जौ वि॑ मु॒च्ये॒था-म॒श्चि॒ना॒वे॒ह ग॑च्छ॒तं । अ॒स्य सोम॑स्य पी॒तयै॑ ॥
उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो-ऽस्य॑श्चि॒भ्यां॑ त्वैष॑ ते यो॒नि॒र॒श्चि॒भ्यां॑ त्वा ॥ 8
(प्रा॒त॒र्यु॒जा॒वे – का॒न्न वि॑श्र॒तिः) (A7)

TS 1.4.8.1

अ॒यं वै॒नश्चो॑द॒यत् पृ॑श्नि॒ग॒र्भा ज्यो॑ति॒र्ज॒रायू॑ रज॒सो वि॒माने॑ ।
इ॒म॒म॒पा॒ञ्च॑ सं॒गमे॑ सू॒र्यस्य॑ शि॒शुं न॑ वि॒प्रा म॑ति॒भी रि॑हन्ति ॥
उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो-ऽसि॑ श॒ण्डाय॑ त्वैष॑ ते यो॒नि॒र्वी॒रतां॑ पा॒हि ॥ 9
(अ॒यं वै॒नः – प॒ञ्चवि॑श्र॒तिः) (A8)

TS 1.4.9.1

तं प्र॒ल॒था॒ पूर्॒व॒था॒ वि॒श्व॒थे॒म॒था॒ ज्ये॒ष्ठ॒ता॒तिं॑ ब॒र्हि॒ष॒द॒ सु॒व॒र्वि॒दं॑
प्र॒ती॒ची॒नं॑ वृ॒ज॒नं॑ दो॒ह॒से॒ गि॒राऽऽशुं॑ ज॒य॒न्त॒म॒नु॒ या॒सु॒ व॒र्द्ध॒से॑ ।
उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो-ऽसि॑ म॒र्का॒य॒ त्वै॒ष ते॒ यो॒निः॑ प्र॒जाः॑ पा॒हि ॥ 10

(तं प्र॒ल॒था – षट्॒विं॒शतिः॑) (A9)

TS 1.4.10.1

ये दे॒वा दि॒व्ये॒का॒द॒श॒ स्थ॑ पृ॒थि॒व्या-म॒द्ध्ये॒का॒द॒श॒ स्थाऽ॒प्सु॒ष॒दो॑
म॒हि॒नै॒का॒द॒श॒ स्थ॑ ते दे॒वा य॒ज्ञमि॒मं जु॒ष॒द॒ध्व-मु॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो-
ऽस्या॒ग्र॒य॒णो॒ऽसि॑ स्वा॒ग्र॒य॒णो जि॒न्व य॒ज्ञं जि॒न्व य॒ज्ञ॒प॒ति॒म॒भि स॒व॒ना
पा॒हि वि॒ष्णु॒स्त्वां पा॒तु वि॒शं त्वं पा॒ही॒न्द्रि॒ये॒णै॒ष ते॒ यो॒नि
वि॒श्वे॒भ्य॒स्त्वा दे॒वे॒भ्यः॑ ॥ 11

(ये दे॒वा – स्त्रि॒च॒त्वा॒रि॒ंश॒त्) (A10)

TS 1.4.11.1

त्रि॒ंश॒त्रय॑श्च ग॒णि॒नो रु॒ज॒न्तो दि॒व॒ रु॒द्राः पृ॒थि॒वीं च॑ स॒च॒न्ते॑ ।
ए॒का॒द॒शा॒सो अ॒प्सु॒ष॒दः सु॒त॒ सोमं॑ जु॒ष॒न्ता॒ स॒व॒नाय॑ वि॒श्वे॑ ॥

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो-ऽस्या॒ग्र॒य॒णो॒ऽसि॒ स्वा॒ग्र॒य॒णो॒ जि॒न्व॒ य॒ज्ञं॑ जि॒न्व॑
य॒ज्ञ॒प॒ति॒म॒भि॒ स॒व॒ना॒ पा॒हि॒ वि॒ष्णु॒स्त्वां॑ पा॒तु॒ वि॒शं॒ त्वं॑ पा॒ही॒न्द्रि॒ये॒णै॒ष
ते॒ यो॒नि॒र्वि॒श्वे॒भ्य॒स्त्वा॒ दे॒वे॒भ्यः॑ ॥ 12

(त्रि॒ं॒श॒त्त्रयो॒ – द्वि॒च॒त्वारि॒ं॒शत्) (A11)

TS 1.4.12.1

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो-ऽसी॒न्द्रा॒य॒ त्वा॒ बृ॒ह॒द्व॒ते॒ व॒य॒स्व॒त॒ उ॒क्था॒यु॒वे॒ य॒त्त
इ॒न्द्र॒ बृ॒ह॒द्व॒य॒स्त॒स्मै॒ त्वा॒ वि॒ष्ण॒वे॒ त्वै॒ष॒ ते॒ यो॒नि॒रि॒न्द्रा॒य
त्वो॒क्था॒यु॒वे॒ ॥ 13 (उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो॒ऽसी॒न्द्रा॒य॒ – द्वा॒वि॒ं॒श॒तिः) (A12)

TS 1.4.13.1

मू॒र्ध्ना॒नं॑ दि॒वो अ॒र॒तिं॑ पृ॒थि॒व्या॒ वै॒श्वा॒न॒र॒मृ॒ता॒य॒ जा॒त॒म॒ग्निं॑ ।
क॒वि॒ं॒ स॒म्रा॒ज-म॒ति॒थिं॑ ज॒ना॒ना॒मा॒स॒न्ना॒ पा॒त्रं॑ ज॒न॒य॒न्त॒ दे॒वाः॑ ॥
उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो-ऽस्य॒ग्न॒ये॒ त्वा॒ वै॒श्वा॒न॒रा॒य॒ ध्रु॒वो॒ऽसि॒ ध्रु॒व॒क्षि॒ति
ध्रु॒वा॒णां॑ ध्रु॒व॒त॒मो॒ऽच्यु॒ता॒ना-म॒च्यु॒त॒क्षि॒त्त॒म॒ ए॒ष॒ ते॒ यो॒नि॒र॒ग्न॒ये॒ त्वा
वै॒श्वा॒न॒रा॒य॒ ॥ 14 (मू॒र्ध्ना॒नं॑ – प॒ञ्च॒त्रि॒ं॒शत्) (A13)

TS 1.4.14.1

मधु॑श्च मा॒धवश्च शु॒क्रश्च शु॒चिश्च न॒भश्च न॒भस्य॑श्चेषश्चो॒र्जश्च
सह॑श्च सह॒स्यश्च तप॑श्च तप॒स्यश्चो॒-पया॑म॒गृहीतो॑ऽसि
स॒ꣳ स॒र्पोऽस्य॑ꣳह॒स्पत्याय॑ त्वा ॥ 15

(मधु॑श्च – त्रि॒ꣳशत्) (A14)

TS 1.4.15.1

इन्द्रा॑ग्नी आ ग॒तꣳ सु॒तं गी॒र्भिर्न॒भो व॑रेण्यं । अ॒स्य पा॑तं धि॒येषि॒ता ॥
उ॒पया॑म॒गृहीतो॑ – ऽसीन्द्रा॑ग्निभ्यां त्वैष ते यो॒निरिन्द्रा॑ग्निभ्यां त्वा ॥ 16

(इन्द्रा॑ग्नी वि॒ꣳशतिः) (A15)

TS 1.4.16.1

ओमा॑सश्चर्षणीधृ॒तो वि॒श्वे दे॒वास आ॑गत ।
दा॒श्वाꣳसो दा॒शुषः॑ सु॒तं ॥
उ॒पया॑म॒गृहीतो॑-ऽसि वि॒श्वेभ्य॑स्त्वा दे॒वेभ्य॑ एष ते यो॒निर्वि॒श्वेभ्य॑स्त्वा
दे॒वेभ्यः॑ ॥ 17 (ओमा॑सो वि॒ꣳशतिः) (A16)

TS 1.4.17.1

म॒रु॒त्वन्तं॑ वृ॒षभं॑ वा॒वृ॒धान॑म॒क॒वारिं॑ दि॒व्यञ् श॒स॒मिन्द्रं॑ ।
वि॒श्वा॒सा॒ह॒म॒व॒से नू॒त॒ना॒यो॒ग्रञ् स॒हो॒दामि॒ह तञ् हु॒वेम॑ ॥
उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो-ऽसी॒न्द्रा॒य त्वा म॒रु॒त्वत॑ ए॒ष ते यो॒नि॒रिन्द्रा॑य
त्वा म॒रु॒त्वते॑ ॥ 18 (म॒रु॒त्वन्तञ् - षट्॒विंश॑तिः) (A17)

TS 1.4.18.1

इन्द्र॑ म॒रु॒त्व इ॒ह पा॒हि सोमं॑ यथा॑ श॒र्या॒ते अ॒पि॒बः सु॒तस्य॑ ।
तव॑ प्र॒णी॒ती तव॑ शू॒र शर्म॑न्ना-वि॒वा॒स॒न्ति क॒वयः॑ सु॒य॒ज्ञाः ॥
उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो-ऽसी॒न्द्रा॒य त्वा म॒रु॒त्वत॑ ए॒ष ते यो॒नि॒रिन्द्रा॑य
त्वा म॒रु॒त्वते॑ ॥ 19 (इन्द्रै॒कान्न॑ त्रिं॒शत्) (A18)

TS 1.4.19.1

म॒रु॒त्वाञ् इन्द्र॑ वृ॒षभो॑ र॒णाय॑ पि॒बा सोम॑मनु॒ष्वधं॑ म॒दाय॑ ।
आ सि॑ञ्चस्व ज॒ठरे॑ म॒ध्व ऊ॒र्मिं त्वञ् रा॒जाऽसि॑ प्र॒दिवः॑ सु॒तानां॑ ॥
उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो-ऽसी॒न्द्रा॒य त्वा म॒रु॒त्वत॑ ए॒ष ते यो॒नि॒रिन्द्रा॑य
त्वा म॒रु॒त्वते॑ ॥ 20 (म॒रु॒त्वाने॒कान्न॑ त्रिं॒शत्) (A19)

TS 1.4.20.1

महा॒ꣳ इन्द्रो॑ य ओज॑सा पर्जन्यो॑ वृष्टि॒माꣳ इव॑ ।

स्तोमै॑र्व॒थ्सस्य॑ वावृ॒धे ॥

उप॒या॒मगृ॑हीतो-ऽसि॑ महेन्द्रा॒य त्वैष॑ ते योनि॑ महेन्द्रा॒य त्वा ॥ 21

(महानेकान्न – विंशतिः) (A20)

TS 1.4.21.1

महा॒ꣳ इन्द्रो॑ नृव॒दा चर्ष॑णिप्रा॒ उत॑ द्वि॒बर्हा॑ अमि॒नः सहो॑भिः ।

अ॒स्मद्रि॑य॒ग्वावृ॑धे वी॒र्या॑यो॒रुः पृथुः॑ सु॒कृतः॑ कर्तृ॒भिर्भू॑त् ॥

उप॒या॒मगृ॑हीतो – ऽसि॑ महेन्द्रा॒य त्वैष॑ ते योनि॑र्महेन्द्रा॒य त्वा ॥ 22

(महान् नृवथ् – षड्विंशतिः) (A21)

TS 1.4.22.1

क॒दा च॒न स्त॒रीर॑सि॒ नेन्द्र॑ सश्च॒सि दा॒शुषे॑ ।

उपो॒पेन्नु॑ म॒घव॑न् भूय॒ इन्नु॑ ते दानं॑ दे॒वस्य॑ पृच्यते ॥

उप॒या॒मगृ॑हीतोऽस्या-दि॒त्येभ्य॑स्त्वा ॥

क॒दा च॒न प्र यु॑च्छस्यु॒भे नि पा॑सि जन्म॑नी ।

तु॒रीया॑दि॒त्य स॑वनं॑ त इन्द्रि॒यमा॑ त॒स्था-व॑मृतं॑ दि॒वि ॥

य॒ज्ञो दे॒वानां॑ प्र॒त्येति॑ सु॒म्नमादि॑त्यासो भव॑ता मृ॒डय॑न्तः ॥

आ वो ( ) ऽर्वा॑ची सु॒मति॑-र्व॒वृत्याद॑ꣳ हो॒श्चिद्या॑ वरि॒वोवि॒त्तरा॑ꣳसत् ॥

वि॒वस्व॑ आदि॒त्यैष॑ ते सोम॒पीथ॑स्तेन॒ मन्द॑स्व तेन॒ तृप्य॑ तृ॒प्यास्म॑

ते व॒यं त॑र्पयि॒तारो॑ या दि॒व्या वृ॑ष्टि॒स्तया॑ त्वा श्री॒णामि॑ ॥ 23

(वः – स॒प्तवि॑ꣳशतिश्च) (A22)

TS 1.4.23.1

वा॒मम॒द्य स॑वि॒तर्वा॑ममु श्रो दि॒वेदि॑वे वा॒मम॒स्मभ्य॑ꣳ सा॒वीः ।

वा॒मस्य॑ हि क्ष॒यस्य॑ दे॒व भू॑रे॒रया॑ धि॒या वा॑म॒भाजः॑ स्याम ॥

उ॒पया॑मगृहीतो – ऽसि दे॒वाय॑ त्वा सवि॒त्रे ॥ 24

(वा॒मं – च॒तुर्वि॑ꣳशतिः) (A23)

TS 1.4.24.1

अ॒द॒ब्धेभिः॑ स॒वितः॑ पा॒युभि॑ष्ट्वꣳ शि॒वेभि॑र॒द्य परि॑ पाहि नो ग॒यं ॥

हि॒रण्य॑जिह्वः सु॒वि॒ताय॑ न॒व्यसे॑ रक्षा॒ माकि॑र्नो अ॒घश॑ꣳस ई॒शत॑ ॥

उ॒पया॑मगृहीतोऽसि दे॒वाय॑ त्वा सवि॒त्रे ॥ 25

(अ॒द॒ब्धेभिः॑ – स्त्रि॒योवि॑ꣳशतिः) (A24)

TS 1.4.25.1

हिर॑ण्यपाणि॒मू॒तये॑ सवि॒तार॒मु॒प ह्वये॑ । स चे॒त्ता दे॒वता॑ प॒दं ॥

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो-ऽसि॑ दे॒वाय॑ त्वा सवि॒त्रे ॥ 26

(हिर॑ण्यपाणिं – चतु॑र्दश) (A25)

TS 1.4.26.1

सु॒शर्मा॑ऽसि सु॒प्रति॑ष्ठानो बृ॒हदु॒क्षे नम॑ ए॒ष ते योनि॑

वि॒श्वेभ्य॑स्त्वा दे॒वेभ्यः॑ ॥ 27 (सु॒शर्मा – द्वा॑दश) (A26)

TS 1.4.27.1

बृ॒हस्प॑ति-सु॒तस्य॑ त इ॒न्दो इ॒न्द्रि॒याव॑तः प॒त्नीव॑न्तं ग्र॒हं

गृ॒ह्णाम्य॑ग्रा(३)इ प॒त्नीवा॑(३) स्स॒जूर्दे॒वेन॑ त्वष्ट्रा सोमं॑ पिब॒ स्वाहा॑ ॥ 28

(बृ॒हस्प॑तिसु॒तस्य – पञ्च॑दश) (A27)

TS 1.4.28.1

हरि॑रसि हा॒रियो॒जनो॒ हर्योः॑ स्था॒ता वज्र॑स्य भ॒र्ता पृ॒श्नेः॑ प्रे॒ता तस्य॑ ते

दे॒व सोमे॑ष्टय॒जुषः॑ स्तु॒तस्तो॑मस्य श॒स्तोक्थ॑स्य हरि॒वन्तं॑ ग्र॒हं गृ॒ह्णामि॑

ह॒रीः स्थ॒ हर्योर्द्वा॑नाः स॒हसो॑मा इ॒न्द्राय॑ स्वाहा ॥ 29

(हरि॑रसि – षड्विं॑शतिः) (A28)

TS 1.4.29.1

अ॒ग्न॒ आ॒यू॒षि॑ पव॒स आ सु॒वोर्ज॒मिषं॑ च नः ।

आ॒रे बा॒धस्व॑ दु॒च्छुनां॑ ॥

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो-ऽस्य॒ग्नये॑ त्वा तेज॑स्वत ए॒ष ते योनि॑र॒ग्नये॑ त्वा
तेज॑स्वते ॥ 30 (अ॒ग्न॒ आ॒यू॒षि॑ – त्रयो॑वि॒ंशतिः॑) (A29)

TS 1.4.30.1

उ॒त्ति॒ष्ठ॒न्नो॒जसा॑ स॒ह पी॒त्वा शि॒प्रे अ॒वेप॑यः । सोम॑मिन्द्र च॒मू सु॒तं ॥

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो-ऽसीन्द्रा॑य त्वौज॑स्वत ए॒ष ते योनि॑रिन्द्रा॒य
त्वौज॑स्वते ॥ 31 (उ॒त्ति॒ष्ठ॒न्नेक॑वि॒ंशतिः॑) (A30)

TS 1.4.31.1

त॒रणि॑ वि॒श्वद॑र्शतो ज्योति॑ष्कृ॒दसि॑ सूर्य । वि॒श्वमा॑ भा॒सि रो॒चनं॑ ॥

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो – ऽसि॑ सूर्या॒य त्वा भ्राज॑स्वत ए॒ष ते योनिः॑ सूर्या॒य
त्वा भ्राज॑स्वते ॥ 32 (त॒रणि॑ – वि॒ंशतिः॑) (A31)

TS 1.4.32.1

आ प्या॑यस्व मदि॒न्तम॑ सोम॒ विश्वा॑भि-रू॒तिभिः॑ ।

भवा॑ नः स॒प्रथ॑स्तमः ॥ 33 (आ प्या॑यस्व – नव॑) (A32)

TS 1.4.33.1

ई॒यु॒ष्टे॒ ये॒ पू॒र्व॒त॒राम॑पश्यन् व्यु॒च्छन्ती॑मु॒षसं॑ म॒र्त्या॑सः ।
अ॒स्माभि॑रू॒ नु॒ प्र॒ति॒चक्ष्या॑ऽभू॒दो ते॑ य॒न्ति॒ ये अ॑प॒रीषु॑ प॒श्यान् ॥ 34

(ई॒यु – रेका॒न्न वि॑श॒तिः) (A33)

TS 1.4.34.1

ज्यो॒तिष्म॑तीं॒ त्वा सा॑दयामि ज्यो॒तिष्कृ॑तं॒ त्वा सा॑दयामि
ज्यो॒तिर्वि॑दं॒ त्वा सा॑दयामि भा॒स्वतीं॑ त्वा सा॑दयामि
ज्व॒लन्तीं॑ त्वा सा॑दयामि म॒ल्मला॑भ॒वन्तीं॑ त्वा सा॑दयामि
दी॒प्यमा॑नां त्वा सा॑दयामि रो॒चमा॑नां त्वा सा॑दयाम्यज॒स्रां
त्वा सा॑दयामि बृ॒हज्ज्यो॑तिषं त्वा सा॑दयामि
बो॒धय॑न्तीं त्वा सा॑दयामि जा॒ग्रतीं॑ त्वा सा॑दयामि ॥ 35

(ज्यो॒तिष्म॑तीꣳ – षट्त्रि॑श॒त्) (A34)

TS 1.4.35.1

प्र॒यासा॑य॒ स्वाहा॑ ऽऽया॑साय॒ स्वाहा॑ वि॒यासा॑य॒ स्वाहा॑ सँ॒यासा॑य॒
स्वा॒होद्या॑साय॒ स्वाहा॑ऽव॒यासा॑य॒ स्वाहा॑ शु॒चे स्वाहा॑ शो॒काय॑ स्वाहा॑

तप्य॒त्वै॒ स्वा॒हा॒ तप॑ते॒ स्वा॒हा॒ ब्र॒ह्म॒ह॒त्या॒यै॒ स्वा॒हा॒ सर्व॑स्मै॒ स्वा॒हा॒ ॥ 36

(प्र॒या॒सा॒य – च॒तुर्विं॑शतिः) (A35)

TS 1.4.36.1

चि॒त्तं॑ सं॒ता॒नेन॑ भ॒वं॒ य॒क्त्वा॒ रु॒द्रं॒ तनि॑म्ना प॒शु॒पति॑स्थूल-
हृ॒दये॒नाग्नि॑ हृ॒दये॒न रु॒द्रं॒ लो॒हि॒तेन॑ श॒र्वं॒ मत॑स्नाभ्यां॒ महा॑दे॒वम॒न्तः
पा॒र्श्वेनौषि॑ष्ठ॒हनं॑ शि॒ङ्गी-नि॒को॒श्याभ्यां॑ ॥ 37

(चि॒त्त – म॒ष्टाद॑श) (A36)

TS 1.4.37.1

आ तिष्ठ॑ वृ॒त्रह॑न् रथं॒ यु॒क्ता ते॒ ब्र॒ह्म॒णा ह॑री ।
अ॒र्वा॒चीनं॑ सु ते॒ मनो॒ ग्रा॒वा कृ॑णोतु व॒ग्नुना॑ ॥
उ॒प॒या॒म॒गृही॑तोऽसीन्द्रा॒य त्वा॒ षोड॑शिन ए॒ष ते॒ यो॒नि॒रिन्द्रा॑य
त्वा॒ षोड॑शिनै ॥ 38 (आ तिष्ठ॑ – षट्॒विं॑शतिः) (A37)

TS 1.4.38.1

इन्द्र॑मि॒द्धरी॑ वह॒तो-ऽप्र॑तिधृष्ट-श॒वस॑मृषीणां च स्तु॒तीरु॑प
य॒ज्ञं च॑ मा॒नुषा॑णां ॥

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तोऽसी॒न्द्राय॑ त्वा षोड॒शिन॑ ए॒ष ते॒ यो॒नि॒रिन्द्रा॑य
त्वा षोड॒शिनै॑ ॥ 39 (इन्द्र॑मि॒त् – त्रयो॑वि॒ंशतिः॑) (A38)

TS 1.4.39.1

अ॒सा॒वि सोम॑ इन्द्र॑ ते श॒वि॒ष्ठ धृ॒ष्णा॒वा ग॒हि ।

आ त्वा पृ॒णक्त्विन्द्रि॑यं रजः॒ सूर्यं॑ न र॒श्मि॒भिः ॥

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तोऽसी॒न्द्राय॑ त्वा षोड॒शिन॑ ए॒ष ते॒ यो॒नि॒रिन्द्रा॑य
त्वा षोड॒शिनै॑ ॥ 40 (अ॒सा॒वि – स॒प्त॒वि॒ंशतिः॑) (A39)

TS 1.4.40.1

सर्व॑स्य प्र॒ति॒शी॒वरी॑ भू॒मि॒स्त्वो॒प॒स्थ आ॑ऽधि॒त ।

स्यो॒नाऽस्मै॑ सु॒षदा॑ भव॒ यच्छा॑ऽस्मै शर्म॑ स॒प्र॒थाः ॥

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तोऽसी॒न्द्राय॑ त्वा षोड॒शिन॑ ए॒ष ते॒ यो॒नि॒रिन्द्रा॑य
त्वा षोड॒शिनै॑ ॥ 41 (सर्व॑स्य षड्वि॒ंशतिः॑) (A40)

TS 1.4.41.1

म॒हां इन्द्रो॑ वज्र॑ बाहुः॒ षोड॒शी शर्म॑ यच्छतु॒ ।

स्व॒स्ति नो॑ म॒घवा॑ करोतु॒ हन्तु॑ पा॒प्मानं॑ योऽस्मा॑न् द्वेष्टि॒ ॥

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तोऽसी॒न्द्राय॑ त्वा षोड॒शि॒न ए॒ष ते॒ यो॒नि॒रि॒न्द्राय॑
त्वा षोड॒शि॒नै ॥ 42 (म॒हान् – षड्विं॑शतिः) (A41)

TS 1.4.42.1

स॒जोषा॑ इ॒न्द्रः स॒ग॒णो म॒रु॒द्भिः सोमं॑ पिब वृ॒त्रह॑ञ्छूर वि॒द्वान् ।
ज॒हि श॒त्रूँ॒ रप॒ मृ॒धो नु॒द॒स्वाऽथा॑ भयं कृ॒णु॒हि वि॒श्वतो॑ नः ॥
उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तोऽसी॒न्द्राय॑ त्वा षोड॒शि॒न ए॒ष ते॒ यो॒नि॒रि॒न्द्राय॑ त्वा
षोड॒शि॒नै ॥ 43 (स॒जोषा॑ – त्रि॒ंशत्) (A42)

TS 1.4.43.1

उ॒दु त्यं जा॒तवे॑दसं दे॒वं व॑हन्ति के॒तवः॑ । दृ॒शे वि॒श्वाय॑ सू॒र्यं ॥
चि॒त्रं दे॒वा॒ना-मु॒द॒गा॒दनी॑कं चक्षु॑ मि॒त्रस्य॑ वरु॒णस्या॒ग्नेः ।
आऽप्रा॒ द्या॒वापृ॑थि॒वी अ॒न्त॒रि॒क्षं सू॒र्य आ॒त्मा ज॑ग॒तस्त॒स्थुष॑श्च ॥
अ॒ग्ने न॑य सु॒प॒था रा॒ये अ॒स्मान् वि॒श्वानि॑ दे॒व व॒यु॒ना॒नि वि॒द्वान् ।
यु॒यो॒द्ध्य॑स्म-ज्जु॒हु॒रा॒ण मे॒नो भू॑यि॒ष्ठां ते॒ नम॑ उ॒क्तिं वि॒धेम ॥
दि॒वं ग॑च्छ सु॒वः प॒त रू॒पेण॑ – [ ] 44

TS 1.4.43.2

वो रूपमभ्यैमि वयसा वयः ।
तुथो वो विश्व वेदा वि भजतु वर्षिष्ठे अधि नाके ॥
एतत्ते अग्ने राध ऐति सोमच्युतं तन्मित्रस्य पथा नयर्तस्य पथा प्रेत
चन्द्रदक्षिणा यज्ञस्य पथा सुविता नयन्ती ब्राह्मणमद्य
॥ राद्ध्यासमृषिमार्षेयं पितृमन्तं पैतृमत्यञ् सुधातुदक्षिणं वि सुवः
पश्य व्यन्तरिक्षं यतस्व सदस्यै ( ) रस्मद्वात्रा देवत्रा गच्छत
मधुमतीः प्रदातारमा विशताऽनवहायाऽस्मान् देवयानेन पथेत सुकृतां ॥
लोके सीदत तन्नः सञ्स्कृतं ॥ 45

(रूपेण – सदस्यै – रष्टादश च) (A43)

TS 1.4.44.1

धाता रातिः सवितेदं जुषन्तां प्रजापति निधिपतिर्नो अग्निः ।
त्वष्टा विष्णुः प्रजया सञ् रराणो यजमानाय द्रविणं दधातु ॥
समिन्द्र णो मनसा नेषि गोभिः सञ् सूरिभिर्मघवन्थ् सञ् स्वस्त्या ।
सं ब्रह्मणा देव कृतं यदस्ति सं देवानाञ् सुमत्या यज्ञियानां ॥

सं॑ व॒र्च॑सा॒ पय॑सा॒ सं त॒नू॒भि॒ – र॒ग॒न्म॒हि॒ म॒न॒सा॒ सꣳ शि॒वे॒न॑ ॥

त्व॒ष्टा॑ नो॒ अत्र॑ व॒रि॒वः॑ कृ॒णो॒ – [ ] 46

TS 1.4.44.2

त्व॒नु॒ मा॒र्ष्टु॑ त॒नु॒वो॒ यद्वि॑लि॒ष्टं॑ ॥

यद॒द्य॒ त्वा॑ प्र॒यति॑ य॒ज्ञे अ॒स्मि॒न्न॒ग्ने॒ हो॒ता॒र॒म॒वृ॒णी॒म॒ही॒ह॑ ।

ऋ॒ध॒ग॒या॒डृ॒ध॒गु॒ताऽश॑मि॒ष्टाः प्र॒जा॒न॒न् य॒ज्ञ॒मु॒प॒ या॒हि वि॒द्वान् ॥

स्व॒गा वो॑ दे॒वाः स॒दन॑म॒कर्म॑ य आ॒ज॒ग्म॑ स॒व॒ने॒दं जु॑षा॒णाः ।

ज॒क्षि॒वाꣳसः॑ प॒पि॒वाꣳस॑श्च॒ वि॒श्वेऽस्मे॑ ध॒त्त व॑स॒वो व॑सू॒नि ॥

या॒नाऽव॑ह उ॒श॒तो॑ दे॒व दे॒वान् तान्॑ – [ ] 47

TS 1.4.44.3

प्रे॒रय॑ स्वे॒ अ॒ग्ने स॒ध॒स्थे॑ ॥

व॒ह॒मा॒ना॒ भ॒र॒मा॒णा॒ ह॒वीꣳषि॑ व॒सुं॑ घ॒र्मं दि॒व॒मा ति॑ष्ठ॒तानु॑ ॥

य॒ज्ञ य॒ज्ञं ग॑च्छ॒ य॒ज्ञ॒प॒तिं ग॑च्छ॒ स्वां॑ यो॒निं ग॑च्छ॒ स्वा॒हैष॑ ते॒ य॒ज्ञो

य॒ज्ञ॒प॒ते स॒ह॒सू॒क्त॒वा॒कः सु॒वी॒रः॒ स्वा॒हा दे॒वा गा॑तु॒वि॒दो गा॑तुं॒ वित्त्वा॑

गा॒तु॒मि॒त॒ मन॑सस्पत इ॒मं नो॑ दे॒व दे॒वेषु॑ य॒ज्ञ॒ स्वाहा॑ वा॒चि स्वाहा॑
वा॒ते धाः॑ ॥ 48 (कृ॒णो॒तु – ता॒न – षा॑चत्वारि॒ंशच्च॑) (A44)

TS 1.4.45.1

उ॒रु॒ हि रा॒जा व॑रुणश्च॒कार॒ सूर्या॑य प॒न्था॒मन्वे॑तवा उ ।
अ॒पदे॑ पा॒दा प्र॑तिधा॒तवे॑ – ऽक॒रुता॑ – ऽप॒वक्ता॑ हृ॒दया॑वि॒धश्चि॑त् ॥
श॒तं ते॑ रा॒जन् भि॒षजः॑ स॒हस्र॑मु॒र्वी गं॑भी॒रा सु॑म॒तिष्ठे॑ अस्तु ।
बा॒धस्व॑ द्वेषो॒ निर्ऋ॑तिं प॒राचैः॑ कृ॒तं चि॒देनः॑ प्र मु॒मुग्ध्य॑स्मत् ॥
अ॒भिष्ठि॑तो व॒रुण॑स्य पा॒शोऽग्ने॑रनी॒कम॑प आ वि॒वेश ।
अ॒पा॒न्नपा॑त् प्र॒तिर॑क्षन्न सु॒र्यं दमे॑दमे – [ ] 49

TS 1.4.45.2

स॒मि॒धं य॑क्ष्यग्ने ।
प्र॒ति ते॑ जि॒ह्वा घृ॑तमुच्च॒रण्ये॑त् स॒मु॒द्रे ते॑ हृ॒दय॑म॒प्स्वन्तः॑ ।
सं त्वा॑ वि॒शन्त्वो॑षधी-रु॒ताऽऽपो॑ य॒ज्ञस्य॑ त्वा य॒ज्ञप॑ते ह॒विर्भिः॑ ।
सू॒क्तवा॑के न॒मोवा॑के वि॒धेमा॑ऽवभृ॒थ नि च॑ङ्कुण नि॒चेरु॑रसि नि

चङ्कुणाऽव देवैर्देव-कृतमेनोऽयाडव मर्त्यैर्मर्त्य-कृतमुरोरा नो देव
रिषस्पाहि सुमित्रा न आप ओषधयः – [ ] 50

TS 1.4.45.3

सन्तु दुर्मित्रास्तस्मै भूयासु योऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मो
देवीराप एष वो गर्भस्तं वः सुप्रीतः सुभृतमकर्म
देवेषु नः सुकृतो ब्रूतात्-प्रतियुतो वरुणस्य पाशः प्रत्यस्तो
वरुणस्य पाश एधोऽस्येधिषीमहि समिदसि तेजोऽसि तेजो मयि
धेह्यपो अन्वचारिषः रसेन समसृक्ष्महि ।

पयस्वाः अग्न आ ( ) ऽगमं तं मा सः सृज वर्चसा ॥ 51

(दमेदम – ओषधय – आ – षट्च) (A45)

TS 1.4.46.1

यस्त्वा हृदा कीरिणा मन्यमानो ऽमर्त्यं मर्त्यो जोहवीमि ।
जातवेदो यशो अस्मासु धेहि प्रजाभिरग्ने अमृतत्वमश्यां ॥
यस्मै त्वः सुकृते जातवेद उ लोकमग्ने कृणवः स्योनं ।
अश्विनः स पुत्रिणं वीरवन्तं गोमन्तः रयिं नशते स्वस्ति ॥

त्वे सु पुत्र शवसोऽवृत्रन् काम कातयः । न त्वामिन्द्राति रिच्यते ॥

उक्थ-उक्थे सोम इन्द्रं ममाद नीथेनीथे मघवान् - [ ] 52

TS 1.4.46.2

सुतासः ।

यदी सबाधः पितरं न पुत्राः समानदक्षा अवसे हवन्ते ॥

अग्ने रसेन तेजसा जातवेदो वि रोचसे । रक्षोहाऽमीवचातनः ॥

अपो अन्वचारिष रसेन समसृक्ष्महि ।

पयस्वा अग्न आऽगमं तं मा स सृज वर्चसा ॥

वसुर्वसुपतिर् हि कमस्यग्ने विभावसुः । स्याम ते सुमतावपि ॥

त्वामग्ने वसुपतिं वसूनामभि प्र मन्दे - [ ] 53

TS 1.4.46.3

अद्ध्वरेषु राजन् ।

त्वया वाजं वाजयन्तो जयेमाऽभि ध्याम पृथ्सुती मर्त्यानां ।

त्वामग्ने वाजसातमं विप्रा वर्द्धन्ति सुष्टुतं । स नो रास्व सुवीर्यं ॥

अयं नो अग्निर्वरिवः कृणोत्वयं मृधः पुर एतु प्रभिन्दन् ।

अ॒य॒ः श॒त्रूँ॑ज॒यतु॑ ज॒र्ह॒षा॒णोऽ॒यं वा॑जं॒ ज॒यतु॑ वा॒ज॒सा॒तौ ॥

अ॒ग्नि॒नाऽ॒ग्निः स॒मि॒द्ध्य॑ते क॒वि गृ॑ह॒प॒ति॒र्यु॒वा ।

ह॒व्य॒वा॒ङ्-जु॒ह्वा॒स्यः ॥

त्व॒ह्य॒ग्ने ( ) अ॒ग्नि॒ना वि॒प्रो वि॒प्रे॒ण स॒न्ध॒स॒ता ।

स॒खा स॒ख्या स॒मि॒द्ध्य॑से ॥

उ॒द॒ग्ने शु॒च॒य॒स्त॒व >¹, वि॒ ज्यो॑ति॒षा >² ॥ 54

(म॒घ॒वा॒नं – म॒न्दे – ह्य॒ग्ने – च॒तु॒र्द॒श च) (A46)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 46 Anuvaakams :-

आ ददे-वाचस्पतये-उपयामगृहीतोऽस्या वायो – अयं वां –
 वावं-प्रातर्युजा-वयं-तं – ये देवा-स्त्रिंश- दुपयामगृहीतोऽसी-
 मूर्ध्वानं-मधुश्चे-न्द्राग्नि ओमासो-मरुत्वन्त-
 मिन्द्र मरुत्वो-मरुत्वान्-महान्-महान्नुवत्-कदा-वाम-मदब्धेभि
 हिरण्यपाणि-सुशर्मा-बृहस्पति सुतस्य – हरिरस्य-ग्न- उ
 त्तिष्ठन्-तरणि-राध्यायस्वे-युष्टे ये- ज्योतिष्मतीं- प्रयासाय- चित्त-
 मातिष्ठे-न्द्र-मसावि-सर्वस्य-महान्थ-सजोषा-
 उदुत्यं-धातो-रु हि-य-स्त्वा षट्चत्वारिंशत् ।

Special Korvai for this Prasnam:-

वाच प्राणाय त्वा । उपयामगृहीतोऽस्यपानाय त्वा ।
 आ वायो वायवे सजोषाभ्यां त्वा । अयमृतायुभ्यां त्वा ।
 या वामश्विभ्यां माध्वीभ्यां त्वा । प्रातर्युजावश्विभ्यामश्विभ्यां त्वा ।
 अयं शण्डाय वीरतां पाहि । तं मर्काय प्रजाः पाहि ।
 ये देवा स्त्रिंशदाग्रयणोऽसि विश्वेभ्यस्त्वा देवेभ्यः ।

उप॒याम॑गृही॒तो-ऽसी॑न्द्राय॒ त्वोक्था॑युवे॒ । मू॒र्ध्ना॑न॒म॒ग्नये॑ त्वा
 वै॒श्वान॑राय॒ । म॒धुश्च॑ स॒ꣳ सर्पो॑ऽसि॒ । इन्द्रा॑ग्नी इन्द्रा॒ग्निभ्यां॑ त्वा ।
 ओमा॑सो वि॒श्वेभ्य॑स्त्वा दे॒वेभ्यः॑ । म॒रुत्वं॑ त॒न्त्रीणी॑न्द्राय॒ त्वा म॒रुत्व॑ते ।
 म॒हान्द्वे॑ म॒हेन्द्रा॑य॒ त्वा । क॒दा च॒नाऽऽदि॑त्येभ्य॒त्वा । क॒दा च॒न स्त॒री
 वि॒वस्व॑ आ॒दित्य॑ । इ॒द्रꣳ शु॒चिर॑पः । वा॒मन्त्री॑णी दे॒वाय॑ त्वा स॒वित्रे॑ ।
 सु॒शर्मा॑ऽसि वि॒श्वेभ्य॑स्त्वा दे॒वेभ्यः॑ । बृ॒हस्प॑ति-सु॒तस्य॑ त्वष्ट्रा सोमं
 पिब॑ स्वाहा॒ । हरि॑रसि स॒हसो॑मा इन्द्रा॑य स्वाहा॒ । अ॒ग्न आ॒यूꣳष्य
 ग्नये॑ त्वा तेज॑स्वते । उ॒त्तिष्ठ॑न्निन्द्रा॑य त्वौज॑स्वते । त॒रणिः॑ सू॒र्याय॑ त्वा
 भ्राज॑स्वते । आ ति॑ष्ठाद्या॒ष्वटिन्द्रा॑य॒ त्वा षोड॑शिने॒ ।
 उ॒दु त्यं चि॒त्रं । अ॒ग्ने न॒य दि॒वं गच्छ॑ । उ॒रूमा॑युष्टे यद्दे॒वा मुमु॑ग्धि ।
 अ॒ग्नावि॑ष्णू सु॒क्रतू॑ मुमु॒क्तं । प॒रा वै प॒ङ्क्त्यः॑ । दे॒वा वै ये दे॒वाः
 प॒ङ्क्त्यो॑ । प॒रा वै स वाचं॑ । भू॒मिर्व्य॑तृष्यन् ।
 प्र॒जाप॑ति॒ व्य॑क्षुध्यन् । भू॒मिरा॑दि॒या वै । अ॒ग्निहो॑त्रमा॒दित्यो॑ वै ।
 भू॒मिर्ले॑कः स॒लेकः॑ सु॒लेकः॑ । वि॒ष्णोरु॑दु॒त्तमं॑ ।

अ॒न्न॒प॒ते पु॒न॒स्वाऽऽदि॒त्याः । उ॒रु॒ꣳ सꣳ सृ॒ज॒ वर्च॑सा ।
य॒स्त्वा सु॑ष्टु॒तं । त्वम॑ग्ने यु॒क्ष्वा हि सु॑ष्टि॒तिं ।
त्वम॑ग्ने वि॒चर्ष॑णे । य॒त्वा वि॒ रोच॑से ।

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(आ द॑दे-ये दे॑वा-म॒हा-नु॒त्तिष्ठ॑न्थ्-सर्व॑स्य-सन्तु दु॒र्मि॒त्रा-
श्रु॑तु॒ष्पञ्चा॒शत् ।)

First and Last Padam of Fourth Prasnam :-

(आ द॑दे-वि ज्योति॑षा ।)

॥ हरिः॑ ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथमकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः समाप्तः ॥

1.4.1 Annexure for 1.4

1.4.46.3 उ॒द॒ग्ने॑ शु॒च॒य॒स्त॒व॒ >¹

उ॒द॒ग्ने॑ शु॒च॒य॒स्त॒व॒ शु॒क्रा॑ भ्राज॒न्त ई॒र॒ते॑ । त॒व॒ ज्योती॑ऽप्य॒र्च॒यः॑ ।

(TS 1-3-14-8)

1.4.46.3 -वि॒ ज्योति॑षा >²

वि॒ज्योति॑षा बृ॒ह॒ता भा॒त्य॒ग्नि॒रा॒वि-वि॒श्वा॒नि कृ॒णु॒ते म॒हि॒त्वा ।
प्रा॒दे॒वी-मा॒याः स॒ह॒ते-दु॒रे॒वाः शि॒शी॒ते शृ॒ङ्गे रक्ष॑से वि॒निक्षे॑ ।

(TS 1-2-14-7)

=====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः ॥ हरिः ओं

1.5 प्रथमकाण्डेपञ्चमः प्रश्नः पुनराधानं

TS 1.5.1.1

दे॒वा॒सु॒राः सँ॑य॒त्ता आ॒स॒न्ते दे॒वा वि॒ज॒य॒मु॒प॒य॒न्तो॒ऽग्नौ वा॒मं वँ॒सु सं
न्य॑द॒ध॒ते॒द॒मु॒ नो भ॑विष्यति॒ यदि॑ नो जे॒ष्य॒न्तीति॑ तद॒ग्नि॒र्न्य॑का॒म॒य॒त
तेना॒पा*क्रा॑म॒त् तद्दे॒वा वि॒जि॒त्या*वरु॑रु॒थ्स॒मा॒ना अ॒न्वा॒य॒न् तद॒स्य
सह॒साऽऽ*दि॒थ्स॒न्त॒ सोऽरो॑दी॒द्यद॑रो॒दीत् तद् रु॒द्रस्य॑ रु॒द्रत्वं
यँ॑दश्च॒शी॒य॒त॒ तद् - [ ] 1

TS 1.5.1.2

र॒ज॒त॒ञ् हिर॑ण्यम॒भव॑त् तस्मा॒द्-र॒ज॒त॒ञ् हिर॑ण्यम॒दक्षि॑ण्यम॒श्रुज॑ञ्
हि यो ब॒र्हिषि॑ द॒दाति॑ पु॒राऽस्य॑ सँ॑व॒थ्स॒राद् गृ॒हे रु॑दन्ति॒ तस्मा॒द्-
ब॒र्हिषि॑ न दे॒य॒ञ् सोऽग्नि॑रब्रवीद्-भा॒ग्य॒सा॒न्यथ॑ व इ॒दमि॑ति पुन॒राधे॑यं
ते के॒वल॑मि॒त्यब्रु॑वन्-नृ॒द्ध॒न॒व॒त् खलु॑ स इ॒त्यब्रु॑वी॒द्यो
मद्दे॒व॒त्य॒म॒ग्नि॒मा॒द॒धा॒ता इति॑ तं पू॒षाऽऽध॑त्त॒ तेन॑ - [ ] 2

TS 1.5.1.3

पू॒षाऽऽ॒र्ध्नो॒त् तस्मा॑त् पौ॒ष्णाः प॒शव॑ उच्यन्ते तं त्वष्टाऽऽ॒धत्त॑ तेन
 त्वष्टाऽऽ॒र्ध्नो॒त् तस्मा॑त् त्वाष्ट्राः प॒शव॑ उच्यन्ते तं म॒नुराऽऽ॒धत्त॑ तेन
 म॒नुरा॒र्ध्नो॒त् तस्मा॑न्मानव्यः प्र॒जा उच्यन्ते॑ तं धा॒ताऽऽ*॒धत्त॑ तेन
 धा॒ताऽऽ*॒र्ध्नो॒त् सँव॑त्सरो वै धा॒ता तस्मा॑त् सँव॑त्सरं प्र॒जाः
 प॒शवोऽनु॑ प्र जायन्ते य एवं पुनराधेयस्यर्द्धिं वै॒द - [ ] 3

TS 1.5.1.4

र्ध्नो॒त्येव॑ योऽस्यै॒वं ब॒न्धुतां॑ वै॒द ब॒न्धुमा॑न् भवति भा॒गधे॒यं वा
 अ॒ग्निरा॑हित इच्छ॒मानः॑ प्र॒जां प॒शून् यज॑मानस्योप दो॒द्रावो॑द्वास्य पुनरा
 द॒धीत॑ भा॒गधे॒येनै॒वैनं॑ सम॒र्द्धय॑त्यथो शान्तिरे॒वास्यै॒षा पुन॑र्वस्वोरा
 द॒धीतै॒तद्वै पुन॑राधेयस्य नक्ष॒त्रं य॑त् पुनर्वसू॒ स्वाया॑मे॒वैनं॑
 दे॒वता॑यामा॒धाय॑ ब्रह्मवर्च॒सी भ॑वति द॒र्भे ( ) रा द॒धात्य॑यातयामत्वाय
 द॒र्भेरा॑ द॒धात्य॑द्भ्य ए॒वैन॑मोषधीभ्यो ऽव॒रुद्ध्य॑ा ऽऽ*॒धत्ते॑ पञ्च॒कपालः॑
 पु॒रोडा॑शो भवति पञ्च॒ वा ऋ॒तव॑ ऋ॒तुभ्य॑ ए॒वैन॑मव॒रुद्ध्य॑ाऽऽ*॒धत्ते॑ ॥ 4
 (अ॒शी॒यत॑ तत्- तेन॑-वे॒द- द॒र्भेः पञ्च॑विंशतिश्च) (A1)

TS 1.5.2.1

परा॑ वा ए॒ष य॒ज्ञं प॒शून् व॒पति॑ यो॒ऽग्निमु॑द्वा॒सय॑ते पञ्च॑कपालः
 पुरो॑डाशो भवति॑ पा॒ङ्को य॒ज्ञः पा॒ङ्कोः प॒शवो॑ य॒ज्ञमे॒व प॒शून्व रु॒न्धे
 वी॒रहा॑ वा ए॒ष दे॒वानां॑ यो॒ऽग्निमु॑द्वा॒सय॑ते न वा ए॒तस्य॑ ब्राह्म॒णा
 ऋ॒ताय॑वः पु॒रान्न॑मक्षन् प॒ङ्क्त्यो॑ याज्यानुवा॒क्या भ॑वन्ति पा॒ङ्को य॒ज्ञः
 पा॒ङ्कः पुरु॑षो दे॒वाने॒व वी॒रं नि॒रव॑दाया॒ग्निं पु॒नरा॑ - [ ] 5

TS 1.5.2.2

ध॒त्ते श॒ताक्ष॑रा भवन्ति॑ श॒तायुः॑ पुरु॑षः श॒तेन्द्रि॑य आ॒युष्ये॒वेन्द्रि॑ये
 प्र॒ति तिष्ठ॑ति यद्वा अ॒ग्निरा॑हि॒तो न॒दर्थ्य॑ते ज्य॒यायो भा॒गधे॑यं
 नि॒क्राम॑य॒मानो यदा॑ग्ने॒यꣳ स॒र्वं भ॑वति॒ सैवा॑स्यर्द्धिः॒ सं वा॑ ए॒तस्य॑
 गृ॒हे वा॒क्सृ॑ज्यते॒ योऽग्नि॑मु॒द्वा॒सय॑ते स वा॒चꣳ सꣳ सृ॑ष्टां य॒जमा॑न
 ई॒श्वरो॑ऽनु॒ परा॑भवितो॒ वि॒भक्त॑यो भवन्ति॒ वाचो॑ वि॒धृत्यै॑
 य॒जमा॑नस्या-परा॑भावाय - [ ] 6

TS 1.5.2.3

वि॒भक्तिं॑ करोति॒ ब्रह्मै॒व तद॑करु पा॒ꣳशु य॑जति॒ यथा॑ वा॒मं व॑सु
 वि॒विदा॑नो गू॒हति॑ ता॒दृगे॒व तद॑ग्निं प्र॒ति स्वि॑ष्टकृतं नि॒राह॑ यथा॒ वा॒मं

ॐ॑ व॒सु वि॒वि॒दा॒नः प्र॒का॒शं जि॒ग॒मि॒षति॑ ता॒दृ॒गे॒व तद्वि॑भ॒क्तिमु॒क्त्वा प्र॒या॒जे॒न
व॒षट्क॑रोत्या॒यत॑नादे॒व नैति॑ यज॒मानो॒ वै पु॒रो॒डा॒शः प॒शव॑ ए॒ते आ॒हुती॑
यद॒भितः॑ पु॒रो॒डा॒शमे॒ते आ॒हुती॑ - [ ] 7

TS 1.5.2.4

जु॒होति॑ यज॒मानमे॒वोभ॑यतः प॒शुभिः॑ परि॑ गृ॒ह्णाति॑ कृ॒तय॑जुः सं
भृ॒तसं॑भा॒र इत्या॑हु॒र्न सं॒भृ॒त्याः सं॒भा॒रा न य॑जुः क॒र्तव्य॑मित्यथो॒ खलु॑
सं॒भृ॒त्या ए॒व सं॒भा॒राः क॒र्तव्यं॑ य॒जु र्य॒ज्ञस्य॑ समृ॒द्ध्यै॑ पुन॒र्निष्कृ॑तो
रथो॑ दक्षि॒णा पु॒नरु॑थ्स्यू॒तं वा॒सः पु॒नरु॑थ्सृ॒ष्टोऽन॒ड्वान् पु॒नरा॑धेयस्य
समृ॒द्ध्यै स॒प्त ते॑ अ॒ग्ने स॒मिधः॑ स॒प्त जि॒ह्वा इत्य॑ग्निहो॒त्रं
जु॒होति॑ यत्र॒यत्रै॒वास्य॑ न्य॒क्तं तत॑ - [ ] 8

TS 1.5.2.5

ए॒वैन॑म॒व रु॒न्धे वी॒रहा॑ वा ए॒ष दे॒वानां॑ योऽग्नि॑मु॒द्वास॑यते तस्य॒ वरु॑ण
ए॒वर्ण॑यादा॒ग्निवा॑रुण-मे॒काद॑शक॒पाल॒मनु॑ निर्व॒पेद्यं॑ चै॒व ह॑न्ति
यश्चा॑स्य॒र्णया॑तौ भा॒गधे॑येन प्री॒णाति॑ नाऽऽ॒र्तिमा॑च्छति॒ यज॑मानः ॥ 9
(आ-ऽप॒राभा॑वाय-पु॒रो॒डा॒शमे॒ते-आ॒हुती॑-ततः-षट्त्रिं॑शच्च) (A2)

TS 1.5.3.1

भूमि॑ भू॒म्ना द्यौ॑ वरि॒णाऽन्तरि॑क्षं म॒हित्वा ।

उप॑स्थे ते दे॒व्यदि॑ते ऽग्नि॑मन्ना॒दमन्ना॑द्याया ऽऽद॑धे ॥

आऽयं॑ गौः पृ॒श्नि॒र॒क॒मीद॑सनन् मा॒तरं॑ पुनः ।

पि॒तरं॑ च प्र॒यन्त्सु॑वः ॥

त्रि॒॒श॒ब्दाम॑ वि रा॒जति॑ वाक् प॒तंगाय॑ शि॒श्रिये॑ । प्र॒त्यस्य॑ वह॒ द्युभिः॑ ॥

अस्य॑ प्रा॒णाद॑पा॒नत्य॑न्तश्चरति रो॒चना॑ । व्य॒ख्यन्॑ म॒हिषः॑ सु॒वः ॥

॥
यत्त्वा- [ ] 10

TS 1.5.3.2

क्रु॒द्धः प॒रोव॑प म॒न्युना॑ यदव॑र्त्या ।

सु॒कल्प॑म॒ग्ने तत्त॑व पु॒नस्त्वो॑द्दी॒पयाम॑सि ॥

यत्ते॑ म॒न्युप॑रो॒प्तस्य॑ पृथि॒वीम॑नु द॒ध्वसे॑ ।

आ॒दि॒त्या वि॒श्वे तद्दे॒वा वस॑वश्च॒ समा॑भरन् ॥

मनो॑ ज्योति॑ र्जुष॒तामा॒ज्यं वि॑च्छिन्नं य॒ज्ञं स॒मिमं॑ द॒धातु॑ ।

बृ॒ह॒स्प॒ति॒स्त॒नु॒ता॒मि॒मं नो॒ वि॒श्वे॑ दे॒वा इ॒ह मा॒दय॑न्तां ॥

स॒प्त ते॒ अग्ने॑ स॒मि॒धः स॒प्त जि॒ह्वाः स॒प्तर॑. – [ ] 11

TS 1.5.3.3

ष॒यः स॒प्त धा॒म प्रि॒याणि॑ ।

स॒प्त हो॒त्राः स॒प्त॒धा त्वा॑ यज॑न्ति स॒प्त यो॒नीरा॑ पृ॒णस्वा॑ घृ॒तेन॑ ॥

पुन॑रू॒र्जा नि॑ वर्त॒स्व पुन॑र॒ग्न इ॒षाऽऽ*यु॑षा । पुन॑र्नः पा॒हि वि॒श्वतः॑ ॥

स॒ह र॒य्या नि॑ वर्त॒स्वाग्ने॑ पि॒न्वस्व॑ धा॒रया॑ ।

वि॒श्व॒फ॒स्नि॒या वि॒श्वत॑स्परि ॥

ले॒कः स॒ले॒कः सु॒ले॒कस्ते॑ न आ॒दि॒त्या आ॒ज्यं जु॒षा॒णा वि॒यन्तु॑ के॒तः

स॒के॒तः सु॒के॒तस्ते॑ न ( ) आ॒दि॒त्या आ॒ज्यं जु॒षा॒णा वि॒यन्तु॑ वि॒वस्वा॑ꣳ

अ॒दि॒ति॒र्दे॒वजू॒तिस्ते॑ न आ॒दि॒त्या आ॒ज्यं जु॒षा॒णा वि॒यन्तु॑ ॥ 12

(त्वा-जि॒ह्वाः स॒प्त-सु॒के॒तस्ते॑ न-स्त्रयो॑ दश च) (A3)

TS 1.5.4.1

भू॒मि॒ भू॒म्ना द्यौ॑ व॒रि॒णे॒त्याहा॑-ऽऽशि॒षैवैन॑मा ध॒त्ते॒सर्पा॑ वै जी॒र्य॑न्तो

ऽम॒न्यन्त॑ स ए॒तं क॑स॒र्णी॒रः का॒द्र॒वे॒यो म॒न्त्रम॑प॒श्यत् ततो॑ वै ते

जी॒र्णा॒स्त॒नूर॒पा॒घ्न॒त॑ सर्प॒रा॒ज्ञि॒या ऋ॒ग्भि॒र्गार्॒ह॒प॒त्य॒मा द॑धाति
 पु॒न॒र्न॒व॒मे॒वैन॑म॒जरं॑ कृ॒त्वा ऽऽ*ध॒त्तेऽथो॑ पू॒त॒मे॒व पृ॒थि॒वीम॒न्नाद्यं॑
 नो॒पा॒न॒म॒थ्सै॒तं - [ ] 13

TS 1.5.4.2

म॒न्त्र॒म॒प॒श्य॒त् ततो॑ वै ता॒म॒न्नाद्य॑मु॒पा॒न॒म॒द्य॒थ-स॑र्प॒रा॒ज्ञि॒या ऋ॒ग्भि॒र्
 गा॒र्ह॒प॒त्य-मा॑द॒धात्य॒न्नाद्य॑स्या व॒रु॒द्ध्य॒ अथो॑ अ॒स्यामे॒वैनं॑
 प्र॒ति॒ष्ठि॒त॒मा॒ध॒त्ते य॒त्वा क्रु॒द्धः प॒रो॒व॒पे॒त्याहा॑प हु॒त ए॒वास्मै॑ तत्
 पु॒न॒स्त्वो॒द्दी॒प॒या॒म॒सी॒त्याह॑ स॒मि॒न्ध ए॒वैनं॑ य॒त्ते म॒न्यु॒प॒रो॒प्त॒स्ये॒त्याह॑
 दे॒व॒ता॒भि॒रे॒वै - [ ] 14

TS 1.5.4.3

न॒ञ् सं॑ भ॒रति॑ वि॒ वा ए॒त॒स्य॑ य॒ज्ञ॒श्छि॑द्यते यो॒ऽग्नि॑मु॒द्वा॒स॒य॒ते
 बृ॒ह॒स्प॒ति॒व॒त्य॒र्चो॑प तिष्ठते ब्र॒ह्म॒ वै दे॒वा॒नां॑ बृ॒ह॒स्प॒ति॒ ब्र॒ह्म॒णै॒व
 य॒ज्ञ॒ञ् सं॑ द॒धाति॑ वि॒च्छि॒न्नं य॒ज्ञ॒ञ् स॒मि॒मं द॒धा॒त्वित्या॑ह सं॒त॒त्यै
 वि॒श्वे॑ दे॒वा इ॒ह मा॑द॒य॒न्ता॒मित्या॑ह स॒न्त॒त्यै॒व य॒ज्ञं दे॒वेभ्यो॑ऽनु दि॒शति॑
 स॒प्त ते॑ अ॒ग्ने स॒मि॒धः स॒प्त जि॒ह्वा - [ ] 15

TS 1.5.4.4

इ॒त्याह॑ स॒प्तस॒प्त॒ वै स॒प्त॒धाऽग्नेः॑ प्रि॒यास्त॒नुव॒स्ता ए॒वाव॑ रु॒न्धे
 पु॒नरू॒र्जा स॒ह र॒य्येत्य॒भितः॑ पु॒रोडा॒शमा॒हुती॑ जु॒होति॑ यज॒मानमे॒वोर्जा
 च र॒य्या चो॒भयतः॑ परि॑ गृ॒ह्णात्यादि॒त्या वा अ॒स्माल्लो॒काद॒मुं
 'लो॒कमा॒यन्ते॑ऽमु॒ष्मिन् लो॒के व्य॑तृष्यन्त इ॒मं लो॒कं पु॒नर॒भ्यवे॒त्या
 ऽग्नि॒माधा॒यैतान्॑ ( ) हो॒मान॒जुह॒वुस्त॑ आ॒र्ध्नुव॒न्ते सु॒वर्गं॑ लो॒कमा॒यन्
 यः प॒राची॑नं पु॒नरा॒धेया॑द॒ग्निमा॒दधी॑त स ए॒तान् हो॒मां
 जु॒हुया॒द्यामे॒वाऽऽदि॒त्या ऋ॒द्धिमा॑र्ध्नुवन् तामे॒वर्ध्नी॑ति ॥ 16

(सै॒तं-दे॒वता॑भिरे॒व-जि॒ह्वा-ए॒तान्-पञ्च॑वि॒ंशति॑श्च) (A4)

TS 1.5.5.1

उ॒पप्र॑यन्तो॒ अर्ध्व॑रं मन्त्रं॑ 'वो॒चेमा॒ग्नये॑ । आ॒रे अ॒स्मे च॑ शृ॒ण्वते॑ ॥
 अ॒स्य प्र॒त्नाम॒नु द्यु॑तं॒ शु॒क्रं दु॑दुहे॒ अह॑यः । प॒यः स॒हस्र॑सामृषिं॑ ॥
 अ॒ग्निर्मू॒र्धा दि॒वः क॒कुत्प॑तिः पृथि॒व्या अ॒यं ।
 अ॒पां रे॒तांसि॑ जि॒न्वति॑ ॥
 अ॒यमि॒ह प्र॒थमो॑ धा॒यि धा॒तृभिर्॑. हो॒ता यजि॑ष्ठो अ॒र्ध्वरे॒ष्वीड्यः॑ ।

यम॑प्न॒वानो॑ भृ॒गवो॑ विरु॒रुचु॑र्वनेषु चि॒त्रं वि॒भुवं॑ वि॒शेवि॑शे ॥

उ॒भा वा॑मिन्द्रा॒ग्नी आ॒हुव॑द्द॒ध्या - [ ] 17

TS 1.5.5.2

उ॒भा रा॑धसः स॒ह मा॑दयद्द॒ध्यै ॥

उ॒भा दा॑ता॒रावि॒षाँ र॑यी॒णामु॒भा वा॑जस्य सा॒तये॑ हुवे वां ॥

अ॒यं ते॒ योनि॑र् ऋ॒त्वियो॒ यतो॑ जा॒तो अ॒रोच॑थाः ।

तं जा॒नन्न॑ग्न आ रो॒हाथा॑ नो वर्द्ध॒या र॑यिं ॥

अ॒ग्न आ॒यूँषि॑ पवस आ सु॒वोर्ज॑मिषं च नः ।

आ॒रे बा॑धस्व दु॒च्छुनां॑ ॥

अ॒ग्ने प॑वस्व स्व॒पा अ॒स्मे वर्चः॑ सु॒वीर्यं॑ ॥

द॒धत्पो॑षँ र॒यिं - [ ] 18

TS 1.5.5.3

म॒यि ॥

अ॒ग्ने पा॑वक रो॒चिषा॑ म॒न्द्रया॑ देव जि॒ह्वया॑ ॥

आ दे॒वान् व॑क्षि यक्षि च ॥

स नः पावक दीदिवोऽग्ने देवाँ इहा ऽऽ*वह ।

उप यज्ञँ हविश्च नः ॥

अग्निः शुचिव्रततमः शुचिर्विप्रः शुचिः कविः ।

शुची रोचत आहुतः ॥ उदग्ने शुचयस्तव शुक्रा भ्राजन्त ईरते ।

तव ज्योतीँष्यर्चयः ॥

आयुर्दा अग्नेऽस्यायुर्मे- [ ] 19

TS 1.5.5.4

देहि वर्चोदा अग्नेऽसि वर्चो मे देहि तनूपा अग्नेऽसि तनुवं मे

पाह्यग्ने यन्मे तनुवा ऊनं तन्म आ पृण चित्रावसो स्वस्ति ते

पारमशीयेन् धानास्त्वा शतँ हिमा द्युमन्तः समिधीमहि वयस्वन्तो

वयस्कृतं यशस्वन्तो यशस्कृतँ सुवीरासो अदाभ्यं ।

अग्ने सपत्नदंभनं वर्षिष्ठे अधि नाके ॥

सं त्वमग्ने सूर्यस्य वर्चसा ( ) ऽगथाः समृषीणाँ स्तुतेन

सं प्रियेण धाम्ना ॥

त्वमग्ने॑ सूर्य॑वर्चा॑ असि॑ सं॒ मामायु॑षा॒ वर्च॑सा प्रजया॑ सृज ॥ 20

(आहु॑वद्ध्यै-पोष॑रयिं-मे-वर्च॑सा-सप्त॑ दश॑ च) (A5)

TS 1.5.6.1

सं प॑श्यामि प्रजा॑ अ॒हमिडि॑प्रजसो॒ मान॑वीः । सर्वा॑ भवन्तु नो गृ॒हे ॥

अंभः॑ स्था॒म्भो वो भक्षी॑य महः॑ स्थ महो॑ वो भक्षी॑य सहः॑ स्थ

सहो॑ वो भक्षी॑योर्जः स्थोर्जं॑ वो भक्षी॑य रेवती॑ रम॑द्ध्वमस्मिन्

लो॒केऽस्मिन् गो॒ष्ठेऽस्मिन् क्षये॑ऽस्मिन् योना॑विहैव स्तेतो॑ माऽप

गात॑ ब॒ह्वीर्मे भूया॑स्त - [ ] 21

TS 1.5.6.2

स॒हि॒ताऽसि॑ विश्व॑रूपीरा मोर्जा॑ विशा॑ ऽऽ*गौप॑त्येना ऽऽ*राय॑स्पोषेण

सह॑स्रपोषं॑ वः पु॒ष्यासं॑ मयि॑ वो रायः॑ श्रयन्तां ॥

उप॑ त्वाग्ने दिवे॑दिवे दोषा॑वस्तर्द्धि॒या वयं॑ । नमो॑ भरन्त॑ एमसि ॥

राज॑न्तमद्ध्व॒राणां गो॒पामृ॑तस्य दी॒दिविं॑ । वर्द्ध॑मान॒स्वे दमे॑ ॥

स नः॑ पि॒तेव॑ सू॒नवे॑ग्ने सूपा॑यनो भव । सच॑स्वा नः स्व॒स्तये॑ ॥

अग्ने॑ - [ ] 22

TS 1.5.6.3

त्वं नो॑ अ॒न्तमः॑ । उ॒त त्रा॒ता शि॒वो भव॑ व॒रू॒त्थ्यः॑ ॥
तं त्वा॑ शोचि॒ष्ठ दी॒दिवः॑ । सु॒म्नाय॑ नू॒नमी॑महे॒ सखि॑भ्यः ॥
वसु॑र॒ग्निर्वसु॑श्रवाः । अ॒च्छा नक्षि॑ द्यु॒मत्त॑मो र॒यिं दाः॑ ॥
ऊ॒र्जा वः॑ प॒श्याम्यू॒र्जा मा॑ प॒श्यत॑ रा॒यस्पोषे॑ण वः प॒श्यामि॑ रा॒यस्पोषे॑ण
मा प॒श्यते॑डाः स्थ मधु॒कृतः॑ स्यो॒ना मा ऽऽवि॑श॒तेरा॒ मदः॑ ।
सह॒स्रपोषं॑ वः पु॒ष्यासं॑ - [ ] 23

TS 1.5.6.4

मयि॑ वो रा॒यः श्रय॑न्तां ॥
तत्स॑वि॒तुर्वरे॑ण्यं भर्गो॑ दे॒वस्य॑ धीमहि । धियो॒ योनः॑ प्रचो॒दयात्॑ ॥
सो॒मान॑ ७ स्वर॑णं कृ॒णुहि॑ ब्र॒ह्मण॑स्पते । क॒क्षीव॑न्तं यँ औ॒शिजं॑ ॥
कदा॑ च॒न स्त॒रीर॑सि नेन्द्र॑ सश्चसि दा॒शुषे॑ ।
उपो॑पेन्नु म॒घव॑न्भूय इ॒न्नु ते॒ दानं॑ दे॒वस्य॑ पृ॒च्यते॑ ॥
परि॑ त्वा॒ग्ने पुरं॑ वयं॑ विप्र॑ ७ सह॒स्य धी॑महि ।
धृ॒ष॒द्वर्णं॑ ( ) दि॒वेदि॑वे भे॒त्तारं॑ भङ्गु॒राव॑तः ॥

अ॒ग्ने॑ गृ॒हप॑ते सु॒गृह॑प॒तिर॒हं त्वया॑ गृ॒हप॑तिना भूयास॑ सु॒गृह॑प॒तिर्मया॑
त्वं गृ॒हप॑तिना भूयाः श॒त॑ हि॒मा॒स्ता॒माशि॑ष॒मा शा॑से तन्त॒वे
ज्योति॑ष्मतीं ता॒माशि॑ष॒मा शा॑से ऽमु॒ष्मै ज्योति॑ष्मतीं ॥ 24

(भू॒यास्त॑-स्व॒स्तये॑ऽग्ने-पु॒ष्यासं॑-धृ॒षद्वर्ण॑-मेका॒न्न त्रि॑श्च॒) (A6)

TS 1.5.7.1

अय॑ज्ञो वा ए॒ष यो॑ऽसा॒मोप॑प्रयन्तो अ॒ध्वर॑मित्याह स्तोम॑मेवास्मै
युन॑क्त्युपेत्याह प्र॒जा वै प॒शव॑ उपे॒मं लो॒कं प्र॒जामे॒व प॒शूनि॑मं
लो॒कमु॒पैत्य॑स्य प्र॒त्नाम॑नु द्युत॑मित्याह सुव॒र्गो वै लो॒कः प्र॒त्नः
सुव॑र्गमे॒व लो॒क॑ स॒मारो॑हत्यग्नि॒र्मूर्ध्ना दि॒वः
क॒कुदि॑त्याह मू॒र्ध्ना नि॑- [ ] 25

TS 1.5.7.2

मेवैन॑ स॒माना॑नां करोत्यथो दे॒वलो॒कादे॒व म॑नुष्यलो॒के प्र॑ति
तिष्ठ॑त्ययमिह प्रथ॒मो धा॒यि धा॒तृभि॑रित्याह मुख्यमे॒वैनं॑ करोत्यु॒भा
वा॒मिन्द्रा॑ग्नी आहु॒वद्ध्य॑ इत्या॒हौजो॑ बलमे॒वाव रु॑न्धे ऽयं ते योनि॑र्

ऋ॒त्वि॒य इ॒त्या॒ह प॒श॒वो वै र॒यिः प॒शू॒ने॒वा॒व रु॒न्धे

ष॒ड्भि॒रु॒प॒ति॒ष्ठ॒ते ष॒ड्वा - [ ] 26

TS 1.5.7.3

ऋ॒त॒व ऋ॒तु॒ष्वे॒व प्र॒ति ति॒ष्ठ॒ति ष॒ड्भि॒रु॒त्त॒रा॒भि॒रु॒प ति॒ष्ठ॒ते द्वा॒द॒श
सं॒प॒द्य॒न्ते द्वा॒द॒श मा॒साः सँ॒व॒थ्स॒रः स॒म्॒व॒थ्स॒र ए॒व प्र॒ति ति॒ष्ठ॒ति य॒था
वै पु॒रु॒षोऽश्वो॒ गौ॒र्जी॒र्य॒त्ये॒व म॒ग्नि॒रा॒हि॒तो जी॒र्य॒ति स॒म्॒व॒थ्स॒रस्य॑
प॒र॒स्ता॒दा॒ग्नि॒पा॒व॒मा॒नी॒भि॒रु॒प ति॒ष्ठ॒ते पु॒न॒र्न॒व॒मे॒वैन॒म॒ज॒रं क॒रो॒त्य॒थो
पु॒ना॒त्ये॒वो॒प ति॒ष्ठ॒ते यो॒ग ए॒वा॒स्यै॒ष उ॒प ति॒ष्ठ॒ते - [ ] 27

TS 1.5.7.4

द॒म ए॒वा॒स्यै॒ष उ॒प ति॒ष्ठ॒ते या॒च्च॒जै॒वा॒स्यै॒षो॒प ति॒ष्ठ॒ते य॒था पा॒पी॒या॒ञ्छे॒य॒स
आ॒ह॒त्य न॒म॒स्य॒ति ता॒दृ॒गे॒व त॒दा यु॒र्दा अ॒ग्नेऽस्य॑ायु॒र्मे दे॒ही॒त्या॒हा*ऽऽयु॒र्दा
ह्ये॒ष व॒र्चो॒दा अ॒ग्नेऽसि॑ व॒र्चो मे॑ दे॒ही॒त्या॒ह व॒र्चो॒दा ह्ये॒ष त॒नू॒पा
अ॒ग्नेऽसि॑ त॒नु॒वं मे॑ पा॒ही॒त्या॒ह - [ ] 28

TS 1.5.7.5

त॒नू॒पा ह्ये॒षोऽग्ने॑ य॒न्मे त॒नु॒वा ऊ॒नं त॒न्म आ पृ॒णे॒त्या॒ह य॒न्मे
प्र॒जा॒यै प॒शू॒ना॒मू॒नं त॒न्म आ पू॒र॒ये॒ति वा॒वै॒त॒दा॒ह॒चि॒त्रा॒व॒सो स्व॒स्ति ते॑

पार॒म॒शी॒ये॒त्या॒ह॒ रा॒त्रि॒र्वै॒ चि॒त्रा॒व॒सु॒र॒व्यु॒ष्ट्यै॒ वा ए॒त॒स्यै॒ पु॒रा
ब्रा॒ह्म॒णा अ॒भैषु॒र्व्यु॒ष्टि॒मे॒वा॒व रु॒न्ध इ॒न्धा॒ना॒स्त्वा श॒त॒ - [ ] 29

TS 1.5.7.6

हि॒मा इ॒त्या॒ह श॒ता॒युः पु॒रु॒षः श॒ते॒न्द्रि॒य आ॒यु॒ष्ये॒वे॒न्द्रि॒ये प्र॒ति ति॒ष्ठत्ये॒षा
वै सू॒र्मी क॑र्ण॒का॒व॒त्ये॒तया॑ ह स्म॒ वै दे॒वा अ॒सु॒रा॒णां श॒त॒त॒र्॒हा
स्तृ॒ ह॒न्ति॒ य॒दे॒तया॑ स॒मि॒ध॒मा॒द॒धा॒ति व॒ज्र॒मे॒वै॒त॒च्छ॒त॒घ्नीं य॑ज॒मा॒नो
भा॒तृ॒व्या॒य प्र॑ ह॒रति॒ स्तृ॒त्या अ॒छं॒ब॒ट्का॒र॒ सं त्व॑म॒ग्ने सू॒र्य॑स्य
व॒र्च॑सा॒ऽग॒था इ॒त्या॒है॒त॒त्त्व॑म॒सी॒द॒म॒हं ( ) भू॒या॒स॒मि॒ति वा॒वै॒त॒दा॒ह त्व॑म॒ग्ने
सू॒र्य॑व॒र्चा अ॒सी॒त्या॒हाऽऽशि॑ष॒मे॒वै॒ता॒मा शा॑स्ते ॥ 30

(मू॒र्ध्वा॒न॒-ष॒ड्वा-ए॒ष उप॑ तिष्ठते-पा॒ही॒त्या॒ह-श॒त-म॒ह॒)

षोडश च) (A7)

TS 1.5.8.1

सं प॒श्या॒मि प्र॒जा अ॒ह॒मि॒त्या॒ह या॑व॒न्त ए॒व ग्रा॒म्याः प॒श॒व॒स्ता॒ने॒वा॒व
रु॒न्धेऽम्भः॑ स्था॒म्भो वो॑ भ॒क्षी॒ये॒त्या॒हा॒म्भो ह्ये॒ता म॑हः स्थ॒ महो॑ वो

भक्षीयेत्याह॑ महो॑ ह्येताः॑ सहः॑ स्थ॑ सहो॑ वो भक्षीयेत्याह॑ सहो॑
ह्येता॑ ऊर्जः॑ स्थोर्जं॑ ँवो॑ भक्षीयेत्या॑ - [ ] 31

TS 1.5.8.2

होर्जो॑ ह्येता॑ रेवती॑ रम॑ध्व॒मित्याह॑ प॒शवो॑ वै रेवतीः॑ प॒शूने॒वात्मन्
रम॑यत॒ इहै॒व स्तेतो॑ माऽप॑ गा॒तेत्याह॑ ध्रु॒वा ए॒वैना॑ अन॒पगाः॑ कुरु॒त
इष्ट॑कचि॒द्वा अ॒न्योऽग्निः॑ प॒शुचि॒दन्यः॑ स॒हिता॑सि॒ विश्व॑रूपीरिति॑
व॒थ्सम॑भि मृ॒शत्यु॑पै॒वैनं॑ ध॒त्ते प॒शुचि॑तमेनं॒ कुरु॑ते प्र - [ ] 32

TS 1.5.8.3

वा ए॒षोऽस्मा॑ल्लो॒काच्च॑यवते॒ य आ॑ह॒वनी॑यमु॒प तिष्ठ॑ते गा॒र्हप॑त्यमु॒प
तिष्ठ॑ते ऽस्मिन्ने॒व लो॒के प्र॑ति तिष्ठ॒त्यथो॑ गा॒र्हप॑त्यायै॒व नि हु॑ते
गा॒यत्री॑भि॒रुप॑ तिष्ठ॒ते तेजो॑ वै गा॒यत्री॑ तेज॒ एवा॑त्मन् ध॒त्तेऽथो॑ यदे॒तं
तृ॒चम॑न्वाह॒ संत॑त्यै गा॒र्हप॑त्यं॒ वा अनु॑ द्वि॒पादो॑ वी॒राः प्र जा॑यन्ते
य ए॒वं वि॒द्वान् द्वि॒पदा॑भि गा॒र्हप॑त्यमु॒पतिष्ठ॑त - [ ] 33

TS 1.5.8.4

आऽस्य॑ वी॒रो जा॑यत॒ ऊर्जा॑ वः प॒श्यां॑ यू॒र्जा मा प॑श्यते-त्याहा॒
ऽऽशि॑षमे॒वैता॑मा शा॒स्ते तथ्स॑वि॒तुर्व॑रेण्य॒मित्याह॑ प्र॒सूत्यै॑ सो॒मान॑७

स्वर॑णमि॒त्याह॑ सोम॒पी॒थमे॒वाव॑ रुन्धे कृ॒णु॒हि ब्र॑ह्मणस्प॒त इ॒त्याह॑
 ब्र॒ह्मव॑र्च॒समे॒वाव॑ रुन्धेक॒दा च॒न स्त॒रीर॒सीत्या॑ह न स्त॒रीꣳ
 रा॒त्रिंँ व॑सति - [ ] 34

TS 1.5.8.5

य ए॒वं वि॒द्वान॒ग्निमु॑पतिष्ठ॒ते परि॑ त्वाऽग्ने॒ पुरंँ व॑यमि॒त्याह॑
 परि॒धिमे॒वैतं॑ परि॒ दधा॑त्यस्क॒न्दाया॑ग्ने गृ॒हप॑त इ॒त्याह॑
 यथा॒यजु॑रे॒वैतच्छ॑तꣳ हि॒मा इ॒त्याह॑ श॒तं त्वा॑ हे॒मन्ता॑नि॒न्धिषी॑येति॒ वा
 वैत॑दाह पु॒त्रस्य॑ नाम गृ॒ह्णात्य॑न्नादमे॒वैनं॑ करोति॒ तामा॑शिष॒मा शा॑से
 तन्त॑वे ज्योति॒ष्मती॑मिति॒ ब्रूया॑द्यस्य पु॒त्रोऽजा॑तः स्यात् तेज॒स्व्येवा॑स्य
 ब्र॒ह्मव॑र्च॒सी पु॒त्रो जा॑यते॒ तामा॑शिष॒मा शा॑से ऽमु॒ष्मै ज्योति॑ष्मती ( )
 मिति॑ ब्रूया॒द्यस्य॑ पु॒त्रो जा॑तः स्यात् तेज॑ ए॒वास्मिन्॑ ब्र॒ह्मव॑र्च॒सं
 दधा॑ति ॥ 35

(ऊ॒र्जँँ वो॑ भक्षी॒येति॑-प्र-गा॒र्हप॑त्यमु॒पतिष्ठ॑ते-वसति॒-ज्योति॑ष्मती-
 मेका॒न्न त्रि॒ꣳश॑च्च) (A8)

TS 1.5.9.1

अ॒ग्नि॒हो॒त्रं जु॒होति॑ यदे॒व किं॑ च॒ यज॑मानस्य॒ स्वं तस्यै॒व तद्रेतः॑
 सिञ्च॑ति प्र॒जनने॑ प्र॒जनन॑ ७ हि वा अ॒ग्निरथौष॑धीरन्त॒गता द॑हति
 तास्ततो॑ भूयसीः॒ प्र जा॑यन्ते यथ्सायं जु॒होति॑ रेत॒ एव॑ तथ्सिञ्च॑ति
 प्रैव॑ प्रा॒तस्तने॑न जनयति॒ तद्रेतः॑ सि॒क्तं न त्वष्ट्राऽवि॑कृतं प्रजा॑यते
 याव॑च्छो वै रेतसः॒ सिक्त॑स्य - [ ] 36

TS 1.5.9.2

त्वष्टा॑ रूपाणि वि॒करोति॑ ताव॑च्छो वै तत्प्र जा॑यत ए॒ष वै दै॒व्यस्त्वष्टा॑
 यो यज॑ते ब॒ह्वीभि॒रुप॑ तिष्ठते॒ रेतस॑ ए॒व सि॒क्तस्य॑ बहु॒शो रूपाणि॑ वि
 करोति॑ स प्रैव जा॑यते श्वःश्चो॒ भूयान्॑ भवति॒ य एवं॑
 वि॒द्वानग्नि॑मुपतिष्ठते॒ ऽहर्दे॒वाना॒मासीद्-रा॒त्रिरसु॑राणां॒ तेऽसु॑रा यद्दे॒वानां॑
 वि॒त्तं वे॒द्यमा॑सीत्तेन॒ सह- [ ] 37

TS 1.5.9.3

रा॒त्रिं प्रा॑ऽवि॒शन्ते॑ दे॒वा ही॒ना अ॑मन्यन्त॒ तेऽप॑श्यन्नाग्नेयी॒ रा॒त्रिराग्ने॑याः
 प॒शव॑ इ॒ममे॒वाग्नि॑ ७ स्त॒वाम॑ स नः॒ स्तुतः॑ प॒शून् पुन॑र्दास्यतीति
 तेऽग्नि॑मस्तुवन्थ्स ए॒भ्यः स्तु॑तो रा॒त्रिया॑ अ॒ध्यह॑रभि प॒शून्नि॑रार्ज॒त्ते

दे॒वाः प॒शून् वि॒त्त्वा का॒माँ॑ अकुर्व॒त य ए॒वं वि॒द्वान॒ग्निमु॑पतिष्ठ॒ते
पशु॒मान् भव॑- [ ] 38

TS 1.5.9.4

त्यादि॒त्यो वा अ॒स्माल्लो॒काद॒मुं लो॒कमै॒त्थसो॑ ऽमुं॒लो॒कं ग॒त्वा पुन॑रि॒मं
लो॒कम॒भ्यद्ध्या॑य॒त् स इ॒मं लो॒कमा॒गत्य॑ मृ॒त्योर॑भि॒भेन्मृ॑त्युसंयु॒त
इ॒व ह्य॑यं॒ लो॒कः सोऽम॑न्य॒ते-ममे॒वाग्नि॑ स्त॒वानि॒ स मा॑ स्तु॒तः
सु॒वर्गं॑ लो॒कं ग॑मयिष्य॒तीति॒ सोऽग्नि॑मस्तौ॒त् स ए॒न स्तु॑तः सु॒वर्गं
लो॒कम॑गमय॒द्य - [ ] 39

TS 1.5.9.5

ए॒वं वि॒द्वान॒ग्निमु॑पतिष्ठ॒ते सु॒वर्गमे॒व लो॒कमे॑ति॒ सर्व॑मायु॒रेत्य॑भि
वा ए॒षोऽग्नी॑ आ रो॒हति॒ य ए॒नावु॑पतिष्ठ॒ते यथा॑ खलु॒ वै
श्रेया॑न॒भ्यारू॑ढः का॒मय॑ते॒ तथा॑ करो॒ति न॒क्तमु॑प तिष्ठ॒ते न प्रा॑तः
सँ हि न॒क्तं व्र॑तानि सृ॒ज्यन्ते॑ स॒ह श्रेया॑श्च पापी॒याश्चा॑सा॒ते
ज्योति॑र्वा अ॒ग्निस्त॑मो रा॒त्रिर्य॑ - [ ] 40

TS 1.5.9.6

न॒क्तमु॒पति॑ष्ठते॒ ज्योति॑षै॒व तम॑स्तर-त्युप॒स्थेयो॒ऽग्नी(३) नो॑प॒स्थेया(३)
 इ॒त्याहु॑र्मनु॒ष्याये॒न्वै योऽ॒हर॒हरा॒हत्या॑ऽथै॒नं या॑चति॒ स इ॒न्वै
 तमु॒पा॒र्च्छ॑त्यथ॒ को दे॒वान॒हर॒हर्या॑चिष्यतीति॒ तस्मा॒न्नोप॑स्थेयो॒ ऽथो
 ख॒ल्वाहु॑राशिषे॒ वै कं या॑जमानो यजत॒ इत्ये॒षा ख॒लु वा - [ ] 41

TS 1.5.9.7

आ॒हि॒ताग्ने॒राशी॑ र्यद॒ग्निमु॒पति॑ष्ठते॒ तस्मा॑दुप॒स्थे यः प्र॒जाप॑तिः
 प॒शून॑सृजत॒ ते सृ॒ष्टा अ॒होरा॒त्रे प्रा॑ऽ*वि॒शन् ता॒ञ्छन्द्ो॑भि॒रन्व॑विन्दद्-
 य॒च्छन्द्ो॑भि॒रुप॑तिष्ठते॒ स्वमे॒व तद॑न्विच्छति॒ न तत्र॑ जा॒म्यस्ती॑-त्याहु॒र्यो
 ऽ॒हर॒हरु॑प॒ तिष्ठ॑त॒ इति॑ यो वा अ॒ग्निं प्र॒त्यङ्ङु॑प॒ तिष्ठ॑ते॒ प्रत्ये॑नमोषति॒ यः
 प॒राङ् वि॒ष्वङ् प्र॒जया॑ प॒शुभि॑ ( ) रेति॒ कवा॑तिर्यङ्ङि॒वोप॑ तिष्ठेत॒ नैनं
 प्र॒त्योष॑ति॒ न वि॒ष्वङ् प्र॒जया॑ प॒शुभि॑रेति ॥ 42

(सि॒क्तस्य॑-स॒ह-भ॑वति॒-यो-यत्-ख॒लु वै-प॒शुभि॑-स्त्रयो॑दश च)
 (A9)

TS 1.5.10.1

मम॑ नाम॑ प्रथ॒मं जा॑तवेदः पि॒ता मा॒ता च॑ दधतु॒र्यद॑ग्रे ॥
 तत्त्वं बि॑भृहि पुन॒रा मदै॑तोस्तवा॒हं नाम॑ बिभरा॒ण्यग्ने॑ ॥
 मम॑ नाम॑ तव॒ च जा॑तवेदो वास॒सी इव॑ विवसा॒नौ ये च॑रावः ।
 आयु॑षे त्वं जीव॑से व॒यं यथा॑यथं वि॒ परि॑ दधाव॒है पुन॑स्ते ॥
 नमो॑ऽग्नये॒ ऽप्रति॑विद्वा॒य नमो॑ऽनाधृ॒ष्टाय॑ नमः॒ सम्रा॑जे ॥
 अषाढो॑ - [ ] 43

TS 1.5.10.2

अ॒ग्निर्बृ॒हद्व॑या वि॒श्वजि॑त्सह॒न्त्यः श्रेष्ठो॑ गन्ध॒र्वः ॥
 त्वत्पि॑तारो अ॒ग्ने दे॒वास्त्वा-मा॑हुतय॒स्त्व-द्वि॑वाचनाः ।
 सं मा॑मायु॒षा सं गौ॑पत्येन॒ सुहि॑ते मा धाः ॥
 अ॒यम॒ग्निः श्रेष्ठ॑तमो॒ ऽयं भ॑गवत्तमो॒ ऽयं सह॑स्रसा॒तमः॑ ।
 अ॒स्मा अ॑स्तु सु॒वीर्यं॑ ॥
 मनो॑ ज्योति॒ र्जुष॑ता॒माज्यं॑ वि॒च्छिन्नं॑ य॒ज्ञं समि॑मं दधातु ।

या इ॒ष्टा उ॒षसो॑ नि॒मृच॑श्च ताः सं द॑धामि ह॒विषा॑ घृ॒तेन॑ ॥

पय॑स्वतीरोष॑धयः – [ ] 44

TS 1.5.10.3

पय॑स्वद्वी॒रुधां॑ पयः ।

अपां॑ पय॑सो यत्पय॑स्तेन॒ मामिन्द्र॑ सꣳ सृ॑ज ॥

अ॒ग्नै॑ व्रत॑पते व्रतं॑ च॒रिष्या॑मि तच्छ॑केयं तन्मे॑ रा॒द्ध्यतां॑ ॥

अ॒ग्निꣳ हो॑तारमि॒ह तꣳ हु॑वे दे॒वान् य॒ज्ञिया॑नि॒ह या॑न् ह॒वामहे॑ ॥

आ य॑न्तु दे॒वाः सु॒मन॑स्यमा॒ना वि॒यन्तु॑ दे॒वा ह॒विषो॑ मे अ॒स्य ॥

क॒स्त्वा यु॑नक्ति॒ स त्वा॑ यु॒नक्तु॑ या॒नि घ॒र्मे

क॒पाला॑न्युपचि॒न्वन्ति॑ – [ ] 45

TS 1.5.10.4

वे॒धसः॑ ।

पू॒ष्णस्ता॑न्यपि व्रत॑ इन्द्र॑वा॒यू वि मु॑ञ्चतां ॥

अभि॑न्नो घ॒र्मो जी॒रदा॑नुर्य॒त आ॒त्तस्त॑दग॒न् पुनः॑ ।

इ॒द्ध्मो वे॑दिः परि॒धय॑श्च स॒र्वे य॒ज्ञस्याऽऽयु॑रनु॒ सं च॑रन्ति ॥

त्रयस्त्रि॑ श॒त्तन्त॑वो॒ ये वि॒तन्ति॑रे य इ॒मं य॑ज्ञ॒ऽस्व॒धया॑ द॒दन्ते॑
तेषां॑ छि॒न्नं प्र॒त्येत॑द्द॒धामि॑ स्वा॒हा घ॒र्मो दे॒वा॒ऽअ॒प्येतु॑ ॥ 46

(अषाढ-ओषधय-उपचिन्वन्ति-पञ्चचत्वारि॑शच्च) (A10)

TS 1.5.11.1

वै॒श्वान॑रो न ऊ॒त्याऽऽ प्र॑ या॒तु परा॑वतः । अ॒ग्निरु॒क्थेन॑ वा॒हसा॑ ॥
ऋ॒तावा॑नं वै॒श्वान॑रमृ॒तस्य॑ ज्योतिष॒स्पतिं॑ । अ॒जस्रं॑ घ॒र्ममी॑महे ॥
वै॒श्वान॑रस्य द॒ऽसना॑भ्यो बृ॒हद॑रिणा॒देकः॑ स्व॒पस्य॑या क॒विः ।
उ॒भा पि॒तरा॑ म॒हय॑न्नजायता॒ग्नि द्या॑वापृथि॒वी भू॑रिरेतसा ॥
पृ॒ष्ठो दि॒वि पृ॒ष्ठो अ॒ग्निः पृ॒थिव्यां॑ पृ॒ष्ठो वि॒श्वा ओष॑धीरा वि॒वेश॑ ।
वै॒श्वान॑रः स॒हसा॑ पृ॒ष्ठो अ॒ग्निः स॒नो दि॒वा स - [ ] 47

TS 1.5.11.2

रि॒षः पा॒तु न॑क्तं ॥
जा॒तो यद॑ग्ने भु॒वना॑ व्य॒ख्यः प॒शुं न गो॑पा इ॒र्यः परि॑ज्मा ।
वै॒श्वान॑र ब्र॒ह्मणे॑ वि॒न्द गा॒तुं यू॒यं पा॑त स्व॒स्तिभिः॑ सदा॒ नः ॥
त्वम॑ग्ने शो॒चिषा॑ शोशु॒चान॑ आ रोद॑सी अ॒पृणा॑ जा॒यमा॑नः ।

त्वं दे॒वाँ॑ अ॒भि॒श॒स्ते॒रमु॒ञ्चो॒ वै॒श्वान॑र जा॒तवे॒दो म॒हित्वा॑ ॥
अ॒स्माक॑म॒ग्ने म॒घव॑त्सु धा॒रया॑नामि क्ष॒त्रम॒जरँ॑ सु॒वीर्यं॑ ।
वयं॑ ज॒येम॑ श॒तिनँ॑ स॒हस्रि॑णं वै॒श्वान॑र - [ ] 48

TS 1.5.11.3

वा॒जम॒ग्ने तवो॑तिभिः ॥
वै॒श्वान॑रस्य सु॒मतौ॑ स्या॒म रा॒जा हि॒कं भु॑व॒नाना॑मभि॒श्रीः ।
इ॒तो जा॒तो वि॒श्वमि॒दं वि॑ च॒ष्टे वै॒श्वान॑रो य॒तते॒ सूर्ये॑ण ॥
अ॒व ते॒ हे॒डो व॒रुण॑ नमो॒भिर॑व य॒ज्ञेभि॑रीमहे ह॒विर्भिः॑ ।
क्ष॒यन्न॑स्मभ्य॒मसु॑र प्र॒चेतो॒ राज॑न्नेनाँसि शि॒श्रथः॑ कृ॒तानि॑ ॥
उ॒दुत्त॑मं व॒रुण॑ पा॒शम॑स्मदवा॒धमं॑ वि॒मद्ध्य॑मँ श्र॒थाय॑ ।
अ॒था व॒यमा॑दित्य - [ ] 49

TS 1.5.11.4

व्र॒ते तवा॑ऽना॒गसो॑ अ॒दित॑ये स्या॒म ॥
द॒धि॒क्राव्णो॑ अ॒कारि॑षं जि॒ष्णोर॑श्चस्य वा॒जिनः॑ ॥
सु॒रभि॑नो॒ मुखा॑ क॒रत् प्र॒ण आ॒यूँषि॑ ता॒रिष॑त् ॥

आ दधि॑क्राः शव॑सा पञ्च॑ कृ॒ष्टीः सूर्य॑ इव॒ ज्योति॑षाऽपस्त॑तान ।

सह॒स्रसाः शत॑सा वाज्य॑र्वा पृ॒णक्तु॑ मध्वा॒ समि॑मा वचा॑ऽसि ॥

अग्नि॑र्मूर्धा>¹, भुवः>² ।

मरु॑तो यद्ध॑ वो दि॒वः सु॒म्ना यन्तो॑ हवा॑महे ।

आ तू न - [ ] 50

TS 1.5.11.5

उप॑ गन्त॒न ॥

या वः॑ शर्म॑ शश॑मानाय॒ सन्ति॑ त्रि॒धातू॑नि दा॒शुषे॑ यच्छ॒ताधि॑ ।

अ॒स्मभ्यं॑ तानि॑ मरु॒तो वि यन्त॑ रयिं॒ नो धत्त॑ वृषणः॒ सुवी॑रं ॥

अदि॑तिर्न उरु॒ष्यत्व॑दि॒तिः शर्म॑ यच्छतु । अदि॑तिः पा॒त्वऽह॑सः ॥

म॒हीमू॑षु मा॒तरऽसु॑व्र॒ताना॑मृ॒तस्य॑ पत्नी॒मव॑से हुवेम ।

तुवि॑क्ष॒त्राम॑ज॒रन्ती॑मु॒रूचीऽसु॑श॒र्माण॑मदि॒तिऽसु॑प्र॒णीतिं॑ ॥

सु॒त्रामा॑णं पृथि॒वीं द्या॑म॒नेह॑सऽसु॑श॒र्माण॑( ) मदि॒तिऽसु॑प्र॒णीतिं॑ ।

दैवीं॑ नावऽस्व॒रित्रा॑म॒नाग॑स॒मस्र॑वन्ती॒मा रु॑हे॒मा स्व॒स्तये॑ ॥

इ॒माँ॒ सु॒ ना॒व॒माँ॒रु॒हँ॒ श॒ता॒रि॒त्राँ॒ श॒त॒स्म॒याँ॑ ।

अ॒च्छि॒द्रां॑ पा॒रयि॒ष्णुं॑ ॥ 51

(दि॒वा स॒-स॒ह॒स्रि॒णं॑ वै॒श्वान॒राँ॒-दि॒त्य- तू॒ नो॒-ऽने॒हसँ॑ सु॒शर्मा॑ण
- मे॒का॒न्न विँ॒शति॑श्च) (A11)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams :-

(दे॒वा॒सु॒राः-प॒रा-भू॒मि-भू॒मि-रु॒पप्र॑यन्तः-सं प॒श्या-म्य॑य॒ज्ञः-
सं प॒श्या-म्य॑ग्नि॒हो॒त्रं-म॒म ना॑म-वै॒श्वान॒र-एका॑दश) ।

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(दे॒वा॒सु॒राः-क्रु॒द्धः-सं प॒श्यामि॑-सं प॒श्यामि॑-न॒क्त-मु॒पग॑न्त-
नै॒कप॑ञ्चा॒शत्)

First and Last Padam of Fifth Prasnam :-

(दे॒वा॒सु॒राः-पा॒रयि॒ष्णुं॑)

॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथमकाण्डे

पञ्चमः प्रश्नः समाप्तः ॥

1.5.1 Annexure for 1.5

1.5.11.4 अग्निर्मूर्धा >¹

अग्निर्मूर्धा दिवः ककुत् पतिः पृथिव्या अयं ।

अपाञ् रेताञ्सि जिन्वति । (TS 4-4-4-1)

1.5.11.4 भुवः >²

भुवो यज्ञस्य रजसश्च नेता यत्रा नियुद्धिः सचसे शिवाभिः ।

दिवि मूर्धानं दधिषे सुवर्षा जिह्वामग्ने चकृषे हव्यवाहं ।

(TS 4-4-4-4)

=====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः ॥ हरिः ओं

1.6 प्रथमकाण्डे षष्ठः प्रश्नः याजमानकाण्डं

TS 1.6.1.1

सं त्वा॑ सिञ्चामि॑ यजु॑षा प्र॒जामा॑यु॒र्धनं॑ च ।
बृह॒स्पति॑ प्रसू॒तो यज॑मान इ॒ह मा रि॑षत् ॥
आज्य॑मसि स॒त्यम॑सि स॒त्यस्या॑द्ध्यक्षमसि ह॒विर॑सि वैश्वान॒रं
वै॑श्वदे॒वमुत्पू॑त-शुष्मं स॒त्यौजाः॑ सहो॑ऽसि
सह॑मानमसि सह॒स्वारा॑तीः सह॒स्वारा॑तीयतः सह॒स्व पृ॑तनाः सह॒स्व
पृ॑तन्यतः । सह॒स्रवी॑र्यमसि तन्मा जि॒न्वाज्य॑स्याज्यमसि स॒त्यस्य॑
स॒त्यम॑सि स॒त्यायु॑ -[ ] 1

TS 1.6.1.2

रसि स॒त्यशु॑ष्ममसि स॒त्येन॑ त्वा॒ऽभि घा॑रयामि तस्य॑ ते भक्षीय
पञ्चानां॑ त्वा वा॒तानां॑ य॒न्त्राय॑ ध॒र्त्राय॑ गृह्णामिपञ्चानां॑ त्व॒र्तूनां॑ य॒न्त्राय॑
ध॒र्त्राय॑ गृह्णामिपञ्चानां॑ त्वा दि॒शां य॒न्त्राय॑ ध॒र्त्राय॑ गृह्णामि

पञ्चानां॑ त्वा॑ पञ्चजनानां॑ यन्त्राय॑ धर्त्राय॑ गृह्णामि॑ चरोस्त्वा॑
 पञ्चबिलस्य॑ यन्त्राय॑ धर्त्राय॑ गृह्णामि॑ ब्रह्मणस्त्वा॑ तेजसे॑ यन्त्राय॑ धर्त्राय॑
 गृह्णामि॑ क्षत्रस्य॑ त्वौजसे॑ यन्त्राय॑ – [ ] 2

TS 1.6.1.3

धर्त्राय॑ गृह्णामि॑ विशे॑ त्वा॑ यन्त्राय॑ धर्त्राय॑ गृह्णामि॑ सुवीर्याय॑ त्वा॑ गृह्णामि॑
 सुप्रजास्त्वाय॑ त्वा॑ गृह्णामि॑ रायस्पोषाय॑ त्वा॑ गृह्णामि॑ ब्रह्मवर्चसाय॑ त्वा॑
 गृह्णामि॑ भूरस्माक॑ हविर्देवाना॑-माशिषो॑ यजमानस्य॑ देवानां॑
 त्वा॑ देवता॑भ्यो गृह्णामि॑ कामाय॑ त्वा॑ गृह्णामि॑ ॥ 3

(सत्यायु॑-रोजसे॑ यन्त्राय॑-त्रयस्त्रि॑श्च) (A1)

TS 1.6.2.1

ध्रुवो॑ऽसि ध्रुवो॑ऽह॑ सजातेषु॑ भूयासं॑ धीरश्चेत्ता॑
 वसुविदु॑ग्रो॑ऽस्युग्रो॑ऽह॑ सजातेषु॑ भूयासमु॑ग्रश्चेत्ता॑
 वसुविद॑भि-भूरस्य॑भिभूरह॑ सजातेषु॑ भूयास-मभि॑भूश्चेत्ता॑
 वसुविदु॑नज्मि॑ त्वा॑ ब्रह्मणा॑ दैव्येन॑ हव्याया॑स्मै वोढ॑वे जातवेदः॑ ॥

इ॒न्धा॒नास्त्वा सु॒प्र॒जसः॑ सु॒वीरा॑ ज्यो॒ग्जीवे॑म ब॒लि॒हतो॑ व॒यं ते॑ ॥

यन्मे॑ अ॒ग्ने अ॒स्य य॒ज्ञस्य॑ रि॒ष्या – [ ] 4

TS 1.6.2.2

द्य॒द्वा स्क्व॒न्दा-दा॑ज्य॒स्योत॑ वि॒ष्णो ।

तेन॑ ह॒न्मि स॒पत्नं॑ दु॒र्म॒रायु॑मैनं द॒धामि॑ नि॒र्ऋ॒त्या उ॒प॒स्थे॑ ।

भूर्भु॒वस्सु॒व॒रुच्छु॑ष्मो अ॒ग्ने य॑ज॒माना॑यै॒धि नि॒शु॒ष्मो अ॒भि॒दा॒स॒ते ।

अ॒ग्ने दे॒वै॒द्ध म॒न्वि॒द्ध म॒न्द्र॒जि॒ह्वा-म॑र्त्य॒स्य ते॑

होत॑र्मु॒र्द्ध॒न्ना जि॒घर्मि॑ रा॒यस्पो॑षाय सु॒प्र॒जा॒स्त्वाय॑ सु॒वीर्या॑य॒मनो॑ऽसि

प्रा॒जाप॑त्यं म॒नसा॑ मा भू॒तेना॑ *वि॒श वा॒गस्यै॑न्द्री

स॒प॒त्नक्ष॑यणी – [ ] 5

TS 1.6.2.3

वा॒चा मे॑न्द्रि॒येणा॑ *वि॒श व॒स॒न्तमृ॑तूनां प्री॒णामि॑ स मा॑ प्री॒तः प्री॑णातु

ग्री॒ष्ममृ॑तूनां प्री॒णामि॑ स मा॑ प्री॒तः प्री॑णातु व॒र्षा ऋ॑तूनां प्री॒णामि॑ ता

मा॑ प्री॒ताः प्री॑णन्तु श॒रद॑मृ॒तूनां॑ प्री॒णामि॑ सा मा॑ प्री॒ता प्री॑णातु

हे॒म॒न्त – शि॒शिरा॑वृ॒तूनां॑ प्री॒णामि॑ तौ मा॑ प्री॒तौ प्री॑णीताम॒ग्नीषो॑मयो॒रहं॑

दे॒वय॒ज्यया॒ चक्षु॑ष्मान् भूयासमग्नेरहं दे॒वय॒ज्यया॑न्नादो

भूयासं – [ ] 6

TS 1.6.2.4

द॒ब्धिर॒स्यद॒ब्धो भूया॑सममुं द॒भेय॑मग्नीषोमयोरहं

दे॒वय॒ज्यया॒ वृत्र॑हा भूयासमिन्द्राग्नियोरहं

दे॒वय॒ज्यये॑न्द्रियाव्यन्नादो भूयासमिन्द्रस्याऽहं

दे॒वय॒ज्यये॑न्द्रियावी भूयासं महेन्द्रस्याऽहं

दे॒वय॒ज्यया॒ जे॒मानं॑ महि॒मानं॑ गमेयमग्नेः स्विष्ट॒कृतो॑ऽहं

दे॒वय॒ज्यया॑ऽऽयुष्मान् य॒ज्ञेन॑ प्रतिष्ठां गमेयं ॥ 7

(रि॒ष्याथ्-स॒प॒नक्ष॑यण्य-न्नादो भूयासञ्-षट्त्रिंशच्च) (A2)

TS 1.6.3.1

अ॒ग्निर्मा॒ दुरि॑ष्टात् पातु सवि॒ताऽघ॑शञ् सा॒द्यो मे॑ऽन्ति दूरे॑ऽराती॒यति॑

तमे॒तेन॑ जेषञ् सुरूपवर्षवर्ण एही॒मान् भ॒द्रान् दुर्या॑ञ् अ॒भ्येहि॑

मा॒मनु॑व्रता न्यु शी॒र्षाणि॑ मृ॒द्वमि॑ड ए॒ह्यदि॑त एहि सर॒स्वत्ये॑हि

रन्ति॑रसि रमति॑रसि सूनर्य॑सि जुष्टे जुष्टिं तेऽशी॒योप॑हूत उपह॒वं-[ ] 8

TS 1.6.3.2

तेऽशीय॑ सा॒ मे॒ स॒त्याऽऽशी॑रस्य॒ य॒ज्ञस्य॑ भूया॒दरे॑डता॒ मन॑सा
तच्छ॑केयं॒ य॒ज्ञो दि॒वः॑ रो॒हतु॑ य॒ज्ञो दि॒वं ग॑च्छतु॒ यो दे॒वया॒नः
पन्था॑स्तेन॒ य॒ज्ञो दे॒वाः॑ अ॒प्यै॒त्वस्मा॑स्विन्द्र॒ इन्द्रि॑यं॒ दधा॑त्वस्मान्नाय॑
उ॒त य॒ज्ञाः स॑चन्ताम॒स्मासु॑ सन्त्वा॒शिषः॑ सा॒ नः प्रि॒या सु॒प्रतू॑र्तिर्म॒घोनी॑
जुष्टि॑रसि जु॒षस्व॑ नो जु॒ष्टा नो॑ – [ ] 9

TS 1.6.3.3

ऽसि॑ जुष्टिं॒ ते ग॑मेयं॒ मनो॑ ज्योति॒ र्जुष॑तामाज्यं॒ विच्छि॑न्नं॒ य॒ज्ञः
समि॑मं॒ दधा॑तु । बृह॑स्पति॒-स्तनु॑तामिम॒न्नो वि॒श्वे दे॒वा इ॒ह मा॑दयन्तां ।
ब्र॒ध्न पि॒न्वस्व॑ द॒दतो॑ मे॒ मा क्षा॑यि कुर्वतो॒ मे मो॑ष
दस॑त् प्र॒जाप॑ते-र्भा॒गोऽस्य॑ूर्ज॒स्वान् प॑यस्वान् प्राणा॒पानौ॑ मे॒ पाहि॑
समा॑नव्या॒नौ मे॑ पा॒ह्युदा॑नव्या॒नौ मे॑ पा॒ह्यक्षि॑तोऽस्य॒क्षित्यै॑
त्वा ( ) मा॒ मे॒ क्षे॒ष्टा अ॒मुत्रा॑मुष्मिन् लो॒के ॥ 10

(उ॒प॒ह॒वं-जु॒ष्टान॑स्-त्वा षट्च) (A3)

TS 1.6.4.1

ब॒र्हिषो॒ऽहं॑ दे॒वय॒ज्यया॑ प्र॒जावा॑न् भू॒यासं॑ नरा॒शं॑ स॒स्याहं॑
 दे॒वय॒ज्यया॑ प॒शुमा॑न् भू॒यासम॑ग्नेः स्वि॒ष्टकृ॑तो॒ऽहं॑ दे॒वय॒ज्यया॑ऽऽयु॒ष्मान्
 य॒ज्ञेन॑ प्र॒तिष्ठां॑ ग॒मेयम॑ग्नेर॒ह-मु॒ज्जिति॑-म॒नूज्जेष॑ं सोम॒स्याह-
 मु॒ज्जिति॑-म॒नूज्जेष॑म॒ग्नेर॒ह-मु॒ज्जिति॑-म॒नूज्जेष॑म॒ग्नी-
 षोम॑यो॒रह-मु॒ज्जिति॑-म॒नूज्जेष॑-मि॒न्द्राग्नि॑यो॒रह-मु॒ज्जिति॑ म॒नूज्जेष॑-
 मि॒न्द्रस्या॑ह - [ ] 11

TS 1.6.4.2

मु॒ज्जिति॑म॒नूज्जेष॑ं महे॒न्द्रस्या॑ह मु॒ज्जिति॑-म॒नूज्जेष॑म॒ग्नेः स्वि॒ष्टकृ॑तो॒ऽह
 मु॒ज्जिति॑-म॒नूज्जेष॑ं वा॒जस्य॑ मा प्र॒सवे॑नो॒द्ग्राभे॑णो॒दग्र॑भीत् ।
 अथा॑ स॒पत्नां॑ इ॒न्द्रो मे॑ नि॒ग्राभे॑णाध॒रां अ॒कः ॥
 उ॒द्ग्राभं॑ च नि॒ग्राभं॑ च ब्र॒ह्म दे॒वा अ॑वीवृ॒धन् ।
 अथा॑ स॒पत्ना-नि॒न्द्राग्नी॑ मे॒ विषू॑ची॒नान्-व्य॑स्यतां ॥
 ए॒मा अ॑गमन्ना॒शिषो॑ दो॒हका॑मा इ॒न्द्रव॑न्तो - [ ] 12

TS 1.6.4.3

वना॑महे॒ धुक्षी॑महि॒ प्र॒जामि॑षं ॥
 रोहि॑तेन॒ त्वाऽग्नि॑र्दे॒वतां॑ गमयतु॒ हरि॑भ्यां॒ त्वेन्द्रो॑ दे॒वतां॑ गमय॒ त्वेत॑शेन
 त्वा॒ सूर्यो॑ दे॒वतां॑ गमयतु॒ वि ते॑ मुञ्चामि॒ रश॑ना वि॒ रश्मीन्॑ वि योक्त्रा
 यानि॑ परि॒चर्त॑नानि॒ धत्ता॑दस्मासु॒ द्रवि॑णं॒ यच्च॑ भ॒द्रं प्र॑णो
 ब्रूता॑द्-भा॒गधा॑न् दे॒वता॑सु ॥
 विष्णोः॑ श॒म्यो॒रहं॑ दे॒वय॑ज्यया॒ यज्ञे॑न॒ प्रति॑ष्ठां गमेय॒ सोम॑स्याहं
 दे॒वय॑ज्यया – [ ] 13

TS 1.6.4.4

सुरे॑ता॒ रेतो॑ धिषी॒य त्वष्टु॑रहं॒ दे॒वय॑ज्यया॒ पशू॑ना॒ रूपं॑ पु॒षेयं॑
 दे॒वानां॑ प॒त्नीर॑ग्नि॒ गृह॑पति॒ र्यज्ञ॑स्य॒ मिथु॑नं॒ तयो॑रहं॒ दे॒वय॑ज्यया
 मिथु॑नेन॒ प्रभू॑यासं॒ वेदो॑ऽसि॒ वित्ति॑रसि॒ विदे॑य॒ कर्मा॑ऽसि॒ करु॑णमसि
 क्रि॒यास॑ स॒निर॑सि॒ सनि॑ताऽसि॒ सने॑यं॒ घृ॒तव॑न्तं॒ कुला॑यिनः
 रा॒यस्पोष॑ सह॒स्रिणं॑ वे॒दो द॑दातु॒ वाजि॑नं ॥ 14 (इन्द्र॑स्याह-
 मिन्द्र॑वन्तः-सोम॑स्याहं॒ दे॒वय॑ज्यया-चतु॑श्चत्वारि॒ शच्च॑) (A4)

TS 1.6.5.1

आ॒ प्या॒यतां॑ ध्रु॒वा घृ॒तेन॑ य॒ज्ञं य॒ज्ञं प्र॒ति दे॒वय॑द्भ्यः ।
 सू॒र्याया॑ ऊ॒धोऽदि॒त्या उप॑स्थ उ॒रुधा॑रा पृथि॒वी य॒ज्ञे अ॒स्मिन् ॥
 प्र॒जाप॑ते वि॒भान्ना॑म लो॒कस्तस्मि॑ऽस्त्वा द॒धामि॑ सह य॒जमा॑नेन
 स॒दसि॑ सन्मे॒ भूयाः॑ स॒र्वम॑सि स॒र्वं मे॑ भूयाः पू॒र्णम॑सि पू॒र्णं मे॑
 भूया॑ अक्षि॒तम॑सि मा मे॑ क्षे॒ष्टाः प्रा॒च्यां दि॒शि दे॒वा ऋ॒त्विजो॑
 मा॒र्जय॑न्तां दक्षि॒णायां॑ – [ ] 15

TS 1.6.5.2

दि॒शि मा॒साः पि॒तरो॑ मा॒र्जय॑न्तां प्र॒तीच्यां॑ दि॒शि गृ॒हाः प॒शवो॑
 मा॒र्जय॑न्तामु॒दीच्यां॑ दि॒श्याप॑ ओष॒धयो॑ वन॒स्पत॑यो मा॒र्जय॑न्तामु॒र्ध्वायां॑
 दि॒शि य॒ज्ञः स॑व॒त्सरो॑ य॒ज्ञप॑ति मा॒र्जय॑न्तां वि॒ष्णोः
 क्रमो॑ऽस्यभि॒माति॑हा गा॒यत्रे॑ण छ॒न्दसा॑ पृथि॒वीम॑नु वि क्र॒मे निर्भ॑क्तः
 स यं द्वि॒ष्मो वि॒ष्णोः क्रमो॑ऽस्यभि॒शस्ति॑हा त्रै॒ष्टुभे॑न छ॒न्दसा॑ऽन्तरि॒क्षम॑नु
 वि क्र॒मे निर्भ॑क्तः स यं द्वि॒ष्मो वि॒ष्णोः क्रमो॑ऽस्यरा॒तीय॑तो ह॒न्ता
 जा॒गते॑न छ॒न्दसा॑ दि॒वम॑नु वि क्र॒मे निर्भ॑क्तः स यं द्वि॒ष्मो वि॒ष्णोः

क्रमोऽसि शत्रूयतो हन्ताऽऽनुष्टुभेन छन्दसा दिशोऽनु वि क्रमे निर्भक्तः

स यं द्विष्मः ॥ 16

(दक्षिणाया – मन्तरिक्षमनु वि क्रमे निर्भक्तः स यं द्विष्मो

विष्णो – रेकान्न त्रिंशच्च) (A5)

TS 1.6.6.1

अगन्म सुवः सुवरगन्म संदृशस्ते मा छिथ्सि यत्ते तपस्तस्मै ते
माऽऽ वृक्षि सुभूरसि श्रेष्ठो रश्मीनामायुर्द्धा अस्यायुर्मे धेहि वर्चोधा
असि वर्चो मयि धेहीदमहममुं भ्रातृव्यमाभ्यो दिग्भ्योऽस्यै दिवो
ऽस्मादन्तरिक्षादस्यै पृथिव्या अस्मादन्नाद्यान्निर्भजामि

निर्भक्तः स यं द्विष्मः ॥ 17

TS 1.6.6.2

सं ज्योतिषाऽभूवमैन्द्री-मावृतमन्वावर्ते समहं प्रजया सं मया प्रजा
समहं रायस्पोषेण सं मया रायस्पोषः समिद्धो अग्ने मे दीदिहि
समेद्धा ते अग्ने दीद्यासं वसुमान् यज्ञो वसीयान् भूयासमग्न

आयू॑षि॒ पव॒स आ सु॒वोर्ज॑मिषं च नः ।

आ॒रे बा॑धस्व दु॒च्छुनां॑ ॥ अ॒ग्ने पव॑स्व स्व॒पा अ॒स्मे वर्चः॑ सु॒वीर्यं॑ ॥ 18

TS 1.6.6.3

दध॑त्पोष॑ रयिं मयि॑ ।

अ॒ग्ने गृ॑हपते सुगृ॑हप॒तिर॒हं त्वया॑ गृ॒हप॑तिना भूयास॑ सुगृ॑हप॒तिर्मया॑

त्वं गृ॑हपतिना भूयाः श॒त॑ हि॒मास्ता॑मा॒शिष॑मा शा॒से तन्त॑वे

ज्योति॑ष्मतीं ता॒माशि॑षमा शा॒सेऽमु॑ष्मै ज्योति॑ष्मतीं कस्त्वा॑ युनक्ति॒ स

त्वा वि॑मुञ्च॒त्वग्ने॑ व्रत॑पते व्र॒तम॑चा॒रिषं॑ तद॑श॒कं तन्मे॑ऽराधि य॒ज्ञो

ब॒भूव॑ स आ –[ ] 19

TS 1.6.6.4

ब॒भूव॑ स प्रज॑ज्ञे स वावृ॑धे ।

स दे॒वाना॑मधि॒पति॑ ब॒भूव॑ सो अ॒स्मा॑ अधि॒पतीन्॑ करोतु व॒यः

स्या॑म प॒तयो॑ रयी॒णां ॥

गो॒मा॑ अ॒ग्नेऽवि॑मा॑ अ॒श्वी य॒ज्ञो नृ॑व॒त्स॒खा स॒दमि॑दप्रमृ॒ष्यः ।

इ॒डा॒वा॒ꣳ ए॒षो अ॒सुर॒ प्र॒जा॒वा॒न् दी॒र्घो र॒यिः पृ॒थु॒बु॒ध्नः स॒भा॒वा॒न् ॥ 20

(द्वि॒ष्मः-सु॒वीर्य॒ꣳ-स आ-पञ्च॒त्रि॒ꣳश॒च्च) (A6)

TS 1.6.7.1

य॒था वै स॒मृत॒सो॒मा ए॒वं वा ए॒ते स॒मृत॒य॒ज्ञा य॒द्दर्श॒पूर्ण॒मा॒सौ
क॒स्य वाऽह॒ दे॒वा य॒ज्ञमा॒गच्छ॒न्ति क॒स्य वा न ब॒हूनां
य॒ज॒मा॒ना॒नां यो वै दे॒वताः पूर्॒वः परि॒गृ॒ह्णाति स ए॒नाः श्रो
भू॒ते य॒जत ए॒तद्वै दे॒वाना॒मा॒य॒त॒नं य॒दाह॒वनी॒योऽन्त॒राऽग्नी
प॒शूनां गार्॒हप॒त्यो म॒नुष्या॒णा-म॒न्वाहा॒र्यप॒चनः
पि॒तृणा॒मग्निं गृ॒ह्णाति स्व ए॒वाय॒त॒ने दे॒वताः परि - [ ] 21

TS 1.6.7.2

गृ॒ह्णाति ताः श्रो भू॒ते य॒जते व्र॒तेन॒ वै मे॒द्ध्योऽग्नि व्र॒तप॒ति ब्रा॒ह्म॒णो
व्र॒तभृ॒द्-व्र॒तमु॒पैष्य॒न् ब्रू॒याद॒ग्ने व्र॒तप॒ते व्र॒तं च॒रिष्या॒मीत्य॒ग्निर्वै
दे॒वानां व्र॒तप॒ति-स्त॒स्मा ए॒व प्र॒तिप्रो॒च्य व्र॒तमा ल॒भते ब॒र्हिषा
पूर्॒णमा॒से व्र॒तमु॒पैति व॒थ्सैर॒मावा॒स्या-या॒मेत॒द्ध्यैत॒यो-रा॒य॒त॒नमु॒पस्ती॒र्यः
पूर्॒वश्चा॒ग्निर॒पर॒श्चेत्याहु॒ र्म॒नुष्या - [ ] 22

TS 1.6.7.3

इ॒न्वा॑ उप॒स्ती॒र्ण-मि॒च्छन्ति॑ कि॒मु दे॒वा येषां॑ न॒वाव॑सान्-
मुपा॑स्मिञ्छ्वो यक्ष्य॑माणे दे॒वता॑ वसन्ति॒ य ए॒वं वि॒द्वान॒ग्निमु॑पस्तृ॒णाति॑
यज॑मानेन॒ ग्राम्या॑श्च प॒शवो॑ऽव॒रुद्ध्या॑ आ॒रण्या॑श्चेत्याहु॒ र्यद्गाम्या॑नुप
वस॑ति तेन॒ ग्राम्या॑नव॒ रुन्धे॑ यदा॒रण्य॑स्या॒श्नाति॑ तेना॒रण्यान्
यदना॑श्चानुपवसेत् पितृ॑दे॒वत्यः॑ स्यादा॒रण्य॑स्या-॒श्नातीन्द्रि॑यं - [ ] 23

TS 1.6.7.4

वा आ॒रण्य॑मिन्द्रि॒यमे॒वाऽऽत्मं॑ धत्ते॒ यदना॑श्चानुपवसेत् क्षो॒धुकः॑
स्याद्यद॑श्नीयाद्द्रो॒ऽस्य प॒शून्भि॑ मन्येता॒ऽपोऽश्नाति॑ तन्नेवा॑शितं
नेवा॑ऽनशितं न क्षो॒धुको॑ भवति॒ नास्य॑ रु॒द्रः प॒शून्भि॑ मन्यते॒ वज्रो॑
वै य॒ज्ञः क्षु॒त्खलु॑ वै म॒नुष्य॑स्य॒ भ्रातृ॑व्यो॒ यदना॑ ऽश्चानुपवसति॒ वज्रो॑णैव
साक्षात् ( ) क्षु॒धं भ्रातृ॑व्यं ह॒न्ति ॥ 24

(परि-म॒नुष्या-इन्द्रि॒यं-साक्षात्-त्रीणि॑ च) (A7)

TS 1.6.8.1

यो वै श्रद्धा॑म॒नार॑भ्य॒ यज्ञे॑न॒ यज॑ते॒ नास्ये॑ष्टाय॒ श्रद् ध॑तेऽपः॒ प्रण॑यति
श्रद्धा॑ वा आपः॒ श्रद्धा॑मे॒वाऽऽर॑भ्य॒ यज्ञे॑न॒ यज॑त उ॒भये॑ऽस्य॒ देव॑म॒नुष्या॑

इ॒ष्टाय॒ श्रद्ध॑ध॒ते तदा॑हुरति॒ वा ए॒ता व॒र्त्रं ने॒दन्त्य॑ति॒ वाचं॒ मनो॒ वावै॑ता
नाति॑ ने॒दन्ती॑ति॒ मन॑सा॒ प्रण॑यती॒यं वै॒ मनो॒ – [ ] 25

TS 1.6.8.2

ऽन॒यैवै॒नाः प्र॑ण॒यत्य॑-स्क॒न्नह॑वि॒ भव॑ति॒ य ए॒वं वै॒दे
य॒ज्ञायु॑धानि॒ सं भ॑रति॒ य॒ज्ञो वै॒ य॒ज्ञायु॑धानि॒ य॒ज्ञमे॒व तत्सं॑ भ॑रति॒
यदे॒कमे॒कं सं॑भरे॒त्-पि॒तृदे॒वत्या॑नि॒ स्यु॒र्यथ् स॒ह सर्वा॑णि॒ मानु॑षाणि॒
द्वेद्वे॒ संभ॑रति॒ याज्या॑नुवा॒क्ययो॑रे॒व रू॒पं क॑रोत्यथो॒ मिथु॑नमे॒वयो॒ वै द॑श
य॒ज्ञायु॑धानि॒ वेद॑ मुख॒तोऽस्य॑ य॒ज्ञः क॑ल्पते॒ स्म्यः॒ – [ ] 26

TS 1.6.8.3

च क॒पाला॑नि॒ चाग्नि॑हो॒त्रह॑वणी॒ च शूर्पं॑ च कृ॒ष्णाजि॑नं॒ च श॑म्या
चो॒लूख॑लं॒ च मु॑सलं॒ च दृ॒षच्चो॑पला॒ चैता॑नि॒ वै द॑श
य॒ज्ञायु॑धानि॒ य ए॒वं वै॒दे मुख॒तोऽस्य॑ य॒ज्ञः क॑ल्पते॒ यो वै दे॒वेभ्यः॑
प्रति॑प्रोच्य॒ यज्ञे॑न॒ यज॑ते जु॒षन्ते॑ऽस्य॒ देवा॑ ह॒व्यं ह॒वि नि॑रु॒प्यमा॑णम॒भि
मन्त्र॑येता॒ऽग्निं हो॑तारमि॒ह तं हु॑व इति॒- [ ] 27

TS 1.6.8.4

दे॒वेभ्य॑ ए॒व प्र॑तिप्रोच्य॑ य॒ज्ञेन॑ यज॒ते जु॒षन्ते॑ऽस्य॑ दे॒वा ह॒व्यमेष॑
 वै य॒ज्ञस्य॑ ग्र॒हो गृ॑हीत्वै॒व य॒ज्ञेन॑ यज॒ते तदु॑दित्वा वाचं॑ यच्छति
 य॒ज्ञस्य॑ धृ॒त्या अथो॑ मन॒सा वै प्र॒जाप॑ति र्य॒ज्ञमत॑नुत॒ मनसै॒व तद्य॒ज्ञं
 तनु॑ते रक्ष॒सा-मन॑न्ववचाराय॒ यो वै य॒ज्ञं यो॒ग आ॑गते यु॒नक्ति॑ यु॒ङ्क्ते
 यु॒ञ्जाने॑षु कस्त्वा यु॒नक्ति॑ स त्वा यु॒नक्ति॑व ( ) त्याह॑ प्र॒जाप॑तिर्वै कः
 प्र॒जाप॑तिनै॒वैनं॑ य॒नक्ति॑ यु॒ङ्क्ते यु॒ञ्जाने॑षु ॥ 28

(वैमनः-स्प्य-इति-युनक्त्वे-कादश च) (A8)

TS 1.6.9.1

प्र॒जाप॑ति र्य॒ज्ञा-न॑सृजताग्निहोत्रं॑ चाग्नि॒ष्टोमं॑ च पौ॒र्णमा॒सीं चो॒क्थ्यं
 चा॒मावा॒स्यां चा॒तिरा॒त्रं च॑ तानु॒दमि॑मीत॒ याव॑दग्निहोत्र-मासीत्
 ता॒वान॑ग्नि॒ष्टोमो॑ यावती पौ॒र्णमा॒सी ता॒वानु॑क्थ्यो॒ याव॑त्यमावास्या
 ता॒वान॑तिरा॒त्रो य॒ एवं वि॒द्वान॑ग्निहोत्रं॑ जु॒होति॑ याव॑दग्नि॒ष्टोमे॒नोपा॑प्नोति
 ता॒वदु॑पाऽऽप्नोति॒ य एवं वि॒द्वान् पौ॒र्णमा॒सीं यज॑ते
 या॒वदु॑क्थ्ये॒नोपा॑प्नोति - [ ] 29

TS 1.6.9.2

ता॒वदु॒पाऽऽप्नो॑ति॒ य ए॒वं वि॒द्वान॑मा॒वास्यां॑ य॒जते॒
याव॑दति॒रात्रे॑णोपा॒प्नोति॒ ताव॑दु॒पाऽऽप्नो॑ति॒ पर॑मे॒ष्ठिनो॒ वा ए॒ष य॒ज्ञोऽग्र॑
आसी॑त् तेन॒ स पर॑मां का॒ष्ठाम॑ गच्छ॒त् तेन॑ प्र॒जाप॑तिं नि॒रवा॑साययत्
तेन॑ प्र॒जाप॑तिः पर॑मां का॒ष्ठाम॑गच्छ॒त् तेनेन्द्रं॑ नि॒रवा॑साययत् तेनेन्द्रः
पर॑मां का॒ष्ठाम॑गच्छ॒त् तेना॒ग्नीषो॑मौ नि॒रवा॑साययत् तेना॒ग्नीषो॑मौ
पर॑मां का॒ष्ठाम॑गच्छतां॒ य – [ ] 30

TS 1.6.9.3

ए॒वं वि॒द्वान् द॒र्शपूर्ण॑मा॒सौ य॒जते॒ पर॑मा॒मेव॑ का॒ष्ठां गच्छ॑ति॒ यो वै
प्र॒जाते॑न य॒ज्ञेन॑ य॒जते॒ प्रप्र॑जया प॒शुभि॑ मि॒थुनै॑ जा॒यते॒ द्वाद॑श मा॒साः
सँव॑त्सरो द्वाद॑श द्व॒न्द्वानि॑ द॒र्शपूर्ण॑मा॒सयो॒स्तानि॑ स॒ंपाद्या॑नीत्याहुर्व॒त्सं
चो॑पावसृ॒जत्यु॒खां चा॑धि श्रय॒त्यव॑ च॒ हन्ति॑ दृ॒षदौ॑ च स॒माह॑न्त्यधि च॒
वप॑ते क॒पाला॑नि चोप॑ दधाति पुरो॒डाशं॑ – [ ] 31

TS 1.6.9.4

चा ऽधि॑श्रय॒त्याज्यं॑ च स्त॒ंबय॑जुश्च॒ हर॑त्य॒भि च॑ गृह्णाति वेदिं च परि
गृह्णा॑ति प॒त्नीं च॒ संन॑ह्यति प्रोक्षणीश्चा ऽऽसा॒दय॑त्याज्यं चै॒तानि॑ वै

द्वा॒द॒श॒ द्व॒न्द्वा॒नि॒ दर्॒श॒पूर्ण॒मा॒स॒यो॒स्ता॒नि॒ य॒ ए॒व॒ꣳ स॒ंपा॒द्य॒ य॒ज॒ते॒
प्र॒जा॒ते॒नै॒व॒ य॒ज्ञे॒न॒ य॒ज॒ते॒ प्र॒ प्र॒ज॒या॒ प॒शु॒भि॒ मि॒थु॒नै॒ र्जा॒य॒ते॒ ॥ 32

(उ॒क्थ्ये॒नो॒पा॒प्नो॒त्य॒-ग॒च्छ॒तां॒ यः॒- पु॒रो॒डा॒शं॒-च॒त्वा॒रि॒ꣳश॒च्च॒)(A9)

TS 1.6.10.1

ध्रु॒वो॒ऽसि॒ ध्रु॒वो॒ऽह॒ꣳ स॒जा॒तेषु॒ भू॒या॒स॒मि॒त्या॒ह॒ ध्रु॒वा॒ने॒वै॒ना॒न् कुरु॒त॒
उ॒ग्रो॒ऽस्यु॒ग्रो॒ऽह॒ꣳ स॒जा॒तेषु॒ भू॒या॒स॒मि॒त्या॒हा॒ प्र॒ति॒वा॒दि॒न॒ ए॒वै॒ना॒न्
कुरु॒ते॒-ऽभि॒भूर॑स्य॒भि॒भूर॑ह॒ꣳ स॒जा॒तेषु॒ भू॒या॒स॒मि॒त्या॒ह॒ य॒ ए॒वैनं॑
प्र॒त्यु॒त्पि॒पी॒ते॒ तमु॒पा॒स्य॒ते॒ यु॒न॒ज्मि॒ त्वा॒ ब्र॒ह्म॒णा॒ दै॒व्ये॒ने॒त्या॒है॒ष॒ वा॒

अ॒ग्ने॒र्यो॒ग॒स्ते॒नै॒ - [ ] 33

TS 1.6.10.2

वैनं॑ यु॒न॒क्ति॒ य॒ज्ञ॒स्य॒ वै॒ समृ॑द्धे॒न॒ दे॒वाः॒ सु॒व॒र्गं॑ लो॒क॒मा॒य॒न् य॒ज्ञ॒स्य॒
व्यृ॑द्धे॒ना॒सु॒रा॒न् प॒रा॒ भा॒व॒य॒न् य॒न्मे॑ अ॒ग्ने॒ अ॒स्य॒ य॒ज्ञ॒स्य॒ रि॒ष्या॒दि॒त्या॒ह॒
य॒ज्ञ॒स्यै॒व॒ तत्स॑मृद्धे॒न॒ य॒ज॒मा॒नः॒ सु॒व॒र्गं॑ लो॒क॒मे॒ति॒ य॒ज्ञ॒स्य॒ व्यृ॑द्धे॒न॒
भा॒तृ॒व्या॒न् प॒रा॒ भा॒व॒य॒त्य॒ग्नि॒हो॒त्र॒-मे॒ता॒भि॒ व्या॑ह॒ती॒भि॒रु॒प॒ सा॒द॒ये॒द्य॒ज्ञ॒मु॒खं॒
वा॑ अ॒ग्नि॒हो॒त्रं॒ ब्र॒ह्मै॒ता॒ व्या॑ह॒त॒यो॒ य॒ज्ञ॒मु॒ख॒ ए॒व॒ ब्र॒ह्म॒ - [ ] 34

TS 1.6.10.3

कुरुते सँवथ्सरे पर्यागत एताभिरेवोप सादयेद्-ब्रह्मणैवोभयतः
 सँवथ्सरं परि गृह्णाति दर्शपूर्णमासौ चातुर्मास्यान् यालभमान
 एताभिर्व्याहृतीभिर्हवी७ष्यासादयेद्यज्ञमुखं वै दर्शपूर्णमासौ
 चातुर्मास्यानि ब्रह्मैता व्याहतयो यज्ञमुख एव ब्रह्म कुरुते सँवथ्सरे
 पर्यागत एताभिरेवासादयेद् ब्रह्मणैवोभयतः सँवथ्सरं परिगृह्णाति यद्वै
 यज्ञस्य साम्ना क्रियते राष्ट्रं - [ ] 35

TS 1.6.10.4

यज्ञस्या-शीर्गच्छति यदृचा विशं यज्ञस्याशीर्गच्छत्यथ
 ब्राह्मणोऽनाशीर्केण यज्ञेन यजते सामिधेनीरनुवक्ष्यन्नेता व्याहृतीः
 पुरस्ताद्दध्याद् ब्रह्मैव प्रतिपदं कुरुते तथा ब्राह्मणः साशीर्केण यज्ञेन
 यजते यं कामयेत यजमानं भ्रातृव्यमस्य यज्ञस्याशीर्गच्छेदिति तस्यै
 ता व्याहृतीः पुरोनुवाक्यायां दध्याद् भ्रातृव्यदेवत्या वै पुरोनुवाक्या
 भ्रातृव्यमेवास्य यज्ञस्या - [ ] 36

TS 1.6.10.5

ऽऽशीर्गच्छति॑ यान् कामये॑त यज॑मानान्त्सु॒ समाव॑त्येनान् यज्ञ॑स्या
 ऽऽशीर्गच्छे॑दिति॒ तेषा॑मे॒ता व्या॑हतीः पुरोऽनुवा॑क्याया अर्ध॑र्च एकां॑
 दध्या॑द्याज्यायै॒ पुरस्ता॑देकां॑ या॒ज्याया॑ अर्ध॑र्च एकां॑ तथै॑नान्त्सु॒
 समाव॑ती यज्ञ॑स्या ऽऽशीर्गच्छति॑ यथा॒ वै पर्जन्यः॑ सुवृष्टं॑ व॒र्षत्ये॑व
 यज्ञो॑ यज॑मानाय व॒र्षति॑ स्थल॑योदकं परिगृह्ण॑न्त्याशिषा॒ यज्ञं॑
 यज॑मानः परिगृह्णाति॑ मनोऽसि॑ प्राजाप॒त्यं – [ ] 37

TS 1.6.10.6

मन॑सा मा भू॒तेना ऽऽवि॑शेत्याह॒ मनो॑ वै प्राजाप॒त्यं प्राजाप॑त्यो यज्ञो
 मन॑ ए॒व यज्ञ॑मात्मन् धत्ते॒ वागस्यै॑न्द्री स॒पत्नक्ष॑यणी वा॒चा
 मेन्द्रि॑येणाऽऽवि॑शेत्याहै॒न्द्री वै वाग्वाच॑-मे॒वैन्द्री॑-मा॒त्मन् धत्ते॑ ॥ 38

(तेनै॒-व ब्र॑ह्म- रा॒ष्ट्र-मे॒वास्य॑ य॒ज्ञस्य॑-प्राजाप॒त्यञ्-षट्त्रि॑ञ्शच्च)
 (A10)

TS 1.6.11.1

यो वै सप्त॑दशं प्रजाप॑तिं य॒ज्ञमन्वा॑यत्तं वेद॑ प्रति॒ यज्ञे॑न तिष्ठति॒
 न य॒ज्ञाद् भ्र॑ञ्शत॒ आ श्राव॑येति॒ चतुर॑क्षरमस्तु॒ श्रौष॑डिति॒ चतुर॑क्षरं

य॒जेति॑ द॒व्यक्ष॑रं॒ ये य॑जाम॒ह इति॑ पञ्चाक्ष॑रं द॒व्यक्ष॑रो वषट्कार
ए॒ष वै स॑प्तद॒शः प्र॒जाप॑ति र्य॒ज्ञम॒न्वाय॑त्तो य ए॒वं वे॒द प्र॑ति य॒ज्ञेन॑
तिष्ठ॑ति न य॒ज्ञाद् भ्र॑ञ्शते॒ यो वै य॒ज्ञस्य॑ प्रायणं॒ प्रतिष्ठा॑- [ ] 39

TS 1.6.11.2

मु॒दय॑नं वे॒द प्र॑तिष्ठि॒तेना॑रि॒ष्टेन॑ य॒ज्ञेन॑ स॒ञ्स्थां॑ गच्छ॒त्या
श्राव॑यास्तु श्रौष॑ड्यज॒ ये य॑जाम॒हे वषट्कार॑ ए॒तद्वै य॒ज्ञस्य॑ प्राय॑णमेषा
प्र॑तिष्ठै॒तदु॒दय॑नं॒ य ए॒वं वे॒द प्र॑तिष्ठि॒तेना॑रि॒ष्टेन॑ य॒ज्ञेन॑
स॒ञ्स्थां॑ गच्छ॑ति॒ यो वै सू॒नृता॑यै॒ दोहं॑ वे॒द दु॒ह ए॒वैनां॑ य॒ज्ञो
वै सू॒नृता॑ ऽऽश्राव॑येत्यै॒वैना॑-मह॒दस्तु॑ - [ ] 40

TS 1.6.11.3

श्रौष॑डित्युपावा॒स्राग्य॑जेत्युद॒नैषी॑द्ये य॑जाम॒ह इत्यु॑पा॒ऽसद॑द्वषट्कारेण॑
दो॒ग्ध्येष॑ वै सू॒नृता॑यै॒ दोहो॑ य ए॒वं वे॒द दु॒ह ए॒वैनां॑ दे॒वा वै स॒त्रमा॑स॒त
तेषां॑ दि॒शोऽद॑स्यन्त॒ एता॑मा॒र्द्रां प॒ङ्क्ति॑मपश्यन्ना श्राव॑येति
पु॒रोवा॑त-म॒जन॑यन्नस्तु श्रौष॑डित्यभ्र॑ञ् सम॒प्लाव॑यन्.
य॒जेति॑ वि॒द्युत॑ - [ ] 41

TS 1.6.11.4

म॒जन॒यन्॒ ये॒ य॒जाम॒ह इति॑ प्रा॒वर्ष॑यन्न॒भ्यस्त॑नयन् वषट्कारेण॒ ततो॑ वै
ते॒भ्यो दि॒शः प्रा॒प्याय॑न्त॒ य ए॒वं वै॒द प्रा॒स्मै दि॒शः प्या॑यन्ते प्र॒जाप॑तिं
त्वो वे॒द प्र॒जाप॑तिस्त्वं वै॒द यं प्र॒जाप॑तिर्वे॒द स पु॒ण्यो भ॑वत्येष वै
छ॒न्दस्यः॑ प्र॒जाप॑तिरा॒ श्राव॑याऽस्तु श्रौष॒ड्यज॑ ये य॒जाम॑हे वषट्कारो
य ए॒वं वै॒द पु॒ण्यो भ॑वति वसन्त – [ ] 42

TS 1.6.11.5

मृ॒तूनां॑ प्री॒णामी॑त्या॒हर्त॑वो वै प्र॒याजा॑ ऋ॒तूने॒व प्री॑णाति तेऽस्मै प्री॒ता
यथा॑पूर्वं कल्पन्ते कल्पन्तेऽस्मा ऋ॒तवो॑ य ए॒वं वै॒दाग्नी॑षोमयो॒रहं
दे॒वय॑ज्यया चक्षुष्मान् भूयास॒मित्या॑हाग्नीषोमा॒भ्यां वै य॒ज्ञश्चक्षु॑ष्मान्-
ता॒भ्यामे॒व चक्षु॑रात्मन् धत्ते ऽग्ने॒रहं॑ दे॒वय॑ज्ययान्नादो
भूयास॒मित्या॑हाग्नि॒र्वै दे॒वाना॑मन्नादस्ते नै॒ वा – [ ] 43

TS 1.6.11.6

ऽन्ना॑द्यमा॒त्मन् ध॑त्ते द॒ब्धिर॒स्यद॑ब्धो भूयास॒ममुं द॑भेय॒मित्या॑है॒तया
वै द॒ब्ध्या दे॒वा अ॑सुरानद॒भ्नुव॑न्तयै॒व भ्रा॑तृव्यं द॒भ्नोत्य॑ग्नीषोमयो॒रहं
दे॒वय॑ज्यया वृ॒त्रहा॑ भूयास॒मित्या॑हाऽग्नीषोमा॒भ्यां वा॑ इन्द्रो

वृ॒त्रम॑ह॒न्ताभ्या॑मे॒व भ्रातृ॑व्य॒ स्तृणु॑त इन्द्रा॒ग्नियो॒रहं॑
 दे॒वय॑ज्ययै॒न्द्रिया॑व्य॒न्नादो॑ भूया॒समित्या॑हेन्द्रि॒याव्ये॑वान्नादो
 भव॑तीन्द्र॒स्या – [ ] 44

TS 1.6.11.7

ऽहं॑ दे॒वय॑ज्ययै॒न्द्रिया॑वी भूया॒समित्या॑हेन्द्रि॒याव्ये॑व भवति
 महे॒न्द्रस्या॑ऽहं॑ दे॒वय॑ज्यया॒ जे॒मानं॑ म॒हिमा॑नं गमे॒यमित्या॑ह
 जे॒मानमे॒व म॒हिमा॑नं गच्छत्य॒ग्नेः स्वि॑ष्टकृ॒तोऽहं॑ दे॒वय॑ज्ययाऽऽयु॒ष्मान्
 य॒ज्ञेन॑ प्र॒तिष्ठां॑ गमे॒यमित्या॑हायु॒रेवा॑त्मन् ध॒त्ते प्र॒ति य॒ज्ञेन॑-तिष्ठति ॥ 45
 (प्र॒तिष्ठा-म॒हद॑स्तु-वि॒द्युतं-व॑स॒न्तं-ते॒नैवे॑-न्द्र॒स्या-ष्टा॒त्रिंश॑च्च)

(A11)

TS 1.6.12.1

इन्द्रं॑ वो॒ विश्व॑त॒स्प॒रि ह॒वाम॑हे जने॒भ्यः । अ॒स्माक॑मस्तु॒ के॒वलः॑ ॥
 इन्द्रं॑ नरो॒ नेम॑धिता हवन्ते॒ यत्पा॑र्या॒ युन॑जते॒ धिय॑स्ताः ।
 शूरो॒ नृषा॑ता शव॒सश्च॑कान॒ आ गो॑मति॒ व्रजे॑ भ॒जा त्व॑न्नः ॥
 इन्द्रि॒याणि॑ शतक्र॒तो या ते॑ जने॒षु प॒ञ्चसु॑ । इन्द्र॒ तानि॑ त॒ आ वृ॑णे ॥

अनु॑ ते दा॒यि म॒ह इन्द्रि॑याय॒ स॒त्रा ते वि॒श्वम॑नु वृ॒त्रह॑त्ये ॥

अनु॑-[ ] 46

TS 1.6.12.2

क्ष॒त्रम॑नु स॒हो यज॑त्रेन्द्र॒ देवे॑भिरनु ते नृ॒षह्ये ॥

आय॑स्मिन् थ्स॒प्तवा॑स॒वा स्ति॑ष्ठन्ति स्वारु॒हो यथा॑ ।

ऋषि॑र्ह दी॒र्घश्रु॑त्तम॒ इन्द्र॑स्य घ॒र्मो अति॑थिः ॥

आ॒मासु॑ प॒क्वमै॑रय॒ आ सूर्य॑ꣳ रो॒हयो दि॒वि ।

घ॒र्मं न सा॑मं तप॒ता सु॒वृत्ति॑भिर्-र्जु॒ष्टं गि॑र्वण॒से गि॑रः ॥

इन्द्र॑मिद् गा॒थिनो॑ बृ॒हदिन्द्र॑ म॒र्केभि॑ र॒र्किणः॑ । इन्द्रं॑ वा॒णीर॑नूषत ॥

गाय॑न्ति त्वा गा॒यत्रि॑णो – [ ] 47

TS 1.6.12.3

ꣳर्चं॑ त्य॒र्क म॒र्किणः॑ ।

ब्र॒ह्माण॑स्त्वा श॒तक्र॑त-वु॒द्वꣳ श॑मि॒व येमि॑रे ॥

अꣳहो॑मु॒चे प्र भ॑रे॒मा मनी॑षा मो॒षिष्ठ॑-दा॒वन्ने सु॑म॒तिं गृ॑णा॒नाः ।

इ॒दमिन्द्र॑ प्र॒ति ह॒व्यं गृ॑भाय स॒त्याः स॑न्तु यज॒मान॑स्य॒ कामाः॑ ॥

विवे॒ष यन्मा॑ धि॒षणा॑ ज॒जान॑ स्तवै॑ पु॒रा पा॒र्यादिन्द्र॑ महः॑ ।
अ॒ह्सो॑ यत्र॑ पी॒पर॑द्यथा॑ नो॒ नावे॒व या॑न्त॒ मु॒भये॑ हवन्ते ॥
प्र॒ स॒म्राजं॑ प्रथ॒म म॑द॒ध्वरा॑णा – [ ] 48

TS 1.6.12.4

म॒हो॒मुचं॑ वृ॒षभं॑ य॒ज्ञिया॑नां ।
अ॒पां न॑पा॒तम॑श्चि॒ना ह॑यन्त॒ म॒स्मिन्न॑र इन्द्रि॒यं ध॑त्त॒मोजः॑ ॥
वि॒ न इन्द्र॑ मृ॒धो ज॑हि॒ नी चा॑ यच्छ॒ पृ॒तन्य॑तः ।
अ॒धस्प॑दं तमीं॑ कृ॒धि यो अ॒स्माह् अभि॑दा॒सति॑ ॥
इन्द्र॑ क्ष॒त्रम॑भि॒ वाम॑मोजो॒ ऽजा॑यथा॒ वृष॑भ चर्ष॒णीनां॑ ।
अ॒पानु॑दो॒ जन॑ममि॒त्र य॑न्त॒ मुरुं॑ दे॒वेभ्यो॑ अ॒कृ॒णोरु॑ लो॒कं ॥
मृ॒गो न॑ भी॒मः कु॑च॒रो गि॑रि॒ष्ठाः प॑रा॒वत॑ – [ ] 49

TS 1.6.12.5

आ॒ ज॒गामा॑ पर॒स्याः ।
सृ॒कह् स॒हाय॑ प॒विमि॑न्द्र ति॒ग्मं वि॑ शत्रून् ता॒ढि वि॑मृ॒धो नु॑दस्व ॥
वि॒ शत्रून्॑ वि॒ मृ॒धो नु॑द वि॒वृ॒त्रस्य॑ ह॒नू रु॑ज ।

वि म॒न्युमि॑न्द्र॒ भामि॑तो ऽमि॒त्रस्या॑भि दा॒सतः॑ ॥

त्रा॒ता॒रमि॑न्द्र॒ मवि॑तार॒ मिन्द्र॑ꣳ ह॒वे ह॒वे सु॒हव॑ꣳ शू॒रमि॑न्द्रं ॥

हु॒वे नु॑ श॒क्रं पु॒रुहू॑तमि॒न्द्रꣳ स्व॒स्ति नो॑ म॒घवा॑ धा॒त्विन्द्रः॑ ॥

मा ते॑ अ॒स्याꣳ – [ ] 50

TS 1.6.12.6

सह॑सावन् परि॒ष्टा व॒घाय॑ भूम॒ हरि॑वः प॒रादै॑ ।

त्राय॑स्व नो ऽवृ॒केभि॑-र्व॒रूथै॑ स्तव॒ प्रिया॑सः सू॒रिषु॑ स्याम ॥

अन॑वस्ते रथ॒मश्वा॑य तक्षन्-त्व॒ष्टा वज्रं॑ पु॒रुहू॑त द्यु॒मन्तं॑ ॥

ब्र॒ह्माण॑ इन्द्रं॒ मह॑यन्तो अ॒र्कैरव॑र्द्धयन्न॒हये॑ हन्त॒ वा उ॑ ॥

वृ॒ष्णे यत् ते॑ वृ॒षणो॑ अ॒र्कम॑र्चानिन्द्र॒ ग्रावा॑णो अ॒दितिः॑ स॒जोषाः॑ ॥

अ॒नश्वा॑सो ये प॒वयो॑ऽर॒था इ॒न्द्रेषि॑ता अ॒भ्यव॑र्त्तत द॒स्यून् ॥ 51

(वृ॒त्रह॑त्येऽनु॒-गा॒य॒त्रिणौ॑-ऽध्व॒राणां॑-प॒राव॑तो-ऽस्या-

म॒ष्टाच॑त्वारिꣳश॒च्च) (A12)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 12 Anuvaakams :-

(सं॒त्वा॑ सि॒ञ्चामि॑-ध्रु॒वो॑-ऽस्य॒ग्निर्मा॑-ब॒र्हिषो॑ऽह-मा॒ प्या॑यता-म॒गन्म॑
-यथा॒ वै-यो॒ वै श्र॒द्धां- प्र॒जाप॑तिर्य॒ज्ञान्-ध्रु॒वोसी॑त्याह-यो॒ वै
स॒प्तद॑श-मि॒न्द्रं॑ वो॒-द्वाद॑श ।)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(सं॒त्वा॑-ब॒र्हिषो॑ऽहं-यथा॒ वा-ए॒वं वि॒द्वा-ञ्छ्रौ॑षट्-सा॒हसा॑व-
न्ने॒कप॑ञ्चा॒शत् ।)

First and Last Padam of Sixth Prasnam:-

(सं॒त्वा॑-सि॒ञ्चामि॑ द॒स्यून् ।)

॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथमकाण्डे

षष्ठः प्रश्नः समाप्तः ॥

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः ॥ हरिः ओं

1.7 प्रथमकाण्डे सप्तमः प्रश्नः याजमान-ब्राह्मणं

TS 1.7.1.1

पा॒क॒य॒ज्ञं॑ वा॒ अ॒न्वा॒हि॒ता॒ग्नेः॑ प॒श॒व॒ उप॑ ति॒ष्ठ॒न्त॒ इ॒डा॒ ख॒लु॒ वै
पा॒क॒य॒ज्ञः॑ सै॒षाऽन्त॒रा प्र॒या॒जा॒नू॒या॒जान्॑ य॒ज॒मा॒न॒स्य॑ लो॒केऽव॑हि॒ता
ता॒मा॒हि॒य॒मा॒णा॒म॒भि म॑न्त्र॒येत॒ सु॒रू॒प॒वर्ष॑वर्ण॒ ए॒ही॒ति॒ प॒श॒वो॒ वा इ॒डा
प॒शू॒ने॒वो॒प ह॑य॒ते य॒ज्ञं॑ वै दे॒वा अ॒दु॒ह॒न् य॒ज्ञोऽसु॑राꣳ अ॒दु॒ह॒त् तेऽसु॑रा
य॒ज्ञ॒दु॒ग्धाः॑ प॒राऽभ॑वन्॒ यो वै य॒ज्ञ॒स्य॒ दो॒हं॑ वि॒द्वान् – [ ] 1

TS 1.7.1.2

य॒ज॒तेऽप्य॑न्यं॒ य॒ज॒मा॒नं॑ दु॒हे सा मे॑ स॒त्याऽऽशी॑र॒स्य य॒ज्ञ॒स्य॑
भू॒या॒दि॒त्या॒है॒ष वै य॒ज्ञ॒स्य॒ दो॒ह॒स्ते॒नै॒वैनं॑ दु॒हे प्र॒त्ता॒ वै गौ॑र्दु॒हे प्र॒त्ते॒डा
य॒ज॒मा॒ना॒य दु॒ह ए॒ते वा इ॒डायै॑ स्त॒ना इ॒डो॒प॒हू॒तेति॑ वा॒युर्व॒थ्सो॑ यर्.हि
हो॒ते॒डा॒मु॒प॒ह्व॑येत॒ तर्.हि॑ य॒ज॒मा॒नो हो॒ता॒र॒मी॒क्ष॒मा॒णो वा॒युं
म॒न॒सा॒द्ध्य॑यायेन् – [ ] 2

TS 1.7.1.3

मा॒त्रे व॒त्समु॒पाव॑सृ॒जति॑ स॒र्वेण॑ वै य॒ज्ञेन॑ दे॒वाः सु॒वर्गं॑ लो॒कमा॑यन्
पा॒कय॑ज्ञेन॒ मनुर॑श्चा॒म्यत्से॒डा॒ मनु॑मु॒पाव॑र्तत तां दे॒वासुरा॑ व्य॒ह्वय॑न्त
प्र॒तीचीं॑ दे॒वाः प॒राची॑म॒सुराः सा दे॒वानु॑पाव॑र्तत प॒शवो॑ वै तद्
दे॒वान॑वृ॒णत॑ प॒शवो॑ऽसुरा॒नज॑हु॒र्यं का॒मये॑ता प॒शुः स्या॒दिति॑ प॒राचीं॑
तस्ये॒डामु॑प॒ ह्वये॑ताप॒शुरे॒व भ॑वति॒ यं – [ ] 3

TS 1.7.1.4

का॒मये॑त प॒शुमा॑न्त् स्या॒दिति॑ प्र॒तीचीं॑ तस्ये॒डामु॑प॒ह्वये॑त प॒शुमा॑ने॒व
भ॑वति ब्र॒ह्मवा॑दि॒नो व॑दन्ति॒ स त्वा इ॒डामु॑प॒ ह्वये॑त य इ॒डामु॑प॒
हूया॑त्मा॒न॒-मि॒डायामु॑प॒-ह्वये॑तेति॒ सा नः॑ प्रि॒या
सु॒प्रतू॑र्ति॒-र्म॒घोनी॑त्या॒-हे॒डामे॒वोप॑हूयाऽऽत्मा॒-
नमि॒डायामु॑प॒ह्वय॑ते॒ व्यस्त॑मि॒व वा ए॒तद्य॑ज्ञस्य॒ यदि॒डा
सा॒मि प्रा॑श्नन्ति॒ – [ ] 4

TS 1.7.1.5

सा॒मि मा॑र्जयन्त॒ एतत्॑ प्र॒ति वा अ॑सुराणां॒ यज्ञो॑ व्य॒च्छिद्य॑त
ब्र॒ह्मणा॑ दे॒वाः स॑म॒दधु॑ बृ॒हस्प॑ति॒-स्त॑नुतामि॒मं न इ॑त्याह॒

ब्र॒ह्म॒ वै दे॒वानां॑ बृ॒हस्प॑ति॒ ब्र॒ह्मणै॑व॒ य॒ज्ञं॑ सं द॒धाति॑ वि॒च्छिन्नं॑
 य॒ज्ञं॑ स॒मिमं॑ द॒धात्वित्या॑ह॒ संत॑त्यै वि॒श्वे दे॒वा इ॒ह मा॑दयन्ता॒मित्या॑ह
 संत॑त्यैव॒ य॒ज्ञं दे॒वेभ्यो॑ऽनु दि॒शति॑ यां वै – [ ] 5

TS 1.7.1.6

य॒ज्ञे दक्षि॑णां द॒दाति॑ ता॒मस्य॑ प॒शवो॑ऽनु सं क्रा॒मन्ति॑ स ए॒ष
 ई॒जानो॑ऽप॒शुर्भा॑वु॒को य॑ज॒माने॑न॒ खलु॑ वै तत्का॒र्य-मि॑त्याहु॒ र्यथा॑
 दे॒वत्रा॑ द॒त्तं कु॑र्वी॒तात्म॑न् प॒शून् र॑मये॒तेति॑ ब्र॒ध्न पि॑न्वस्वे॒त्याह॑
 य॒ज्ञो वै ब्र॒ध्नो य॒ज्ञमे॒व तन्म॑हय॒त्यथो॑ दे॒वत्रै॒व द॒त्तं कुरु॑त
 आ॒त्मन् प॒शून् र॑मय॒ते द॒दतो॑ मे ( ) मा क्षा॒यीत्या॑हाक्षि॒तिमे॒वोपै॑ति
 कु॒र्वतो॑ मे मो॒प द॑स॒दित्या॑ह भू॒मानमे॒वोपै॑ति ॥ 6

(वि॒द्वान्-ध्या॑येद्-भ॒वति॑ यं-प्रा॒श्नन्ति॑-यां वै-म-

एका॒न्न वि॑श्र॒तिश्च॑)(A1)

TS 1.7.2.1

स॒ञ्श्र॑वा ह सौवर्च॒नसः॑ तुमि॒ज्जमौ॑पो॒दिति॑-मुवाच॒
 य॒थ्स॒त्रिणा॑ऽ होता॑ऽभूः का॒मिडा॑मु॒पाह॑था इति॒

तामुपा॑ह्व इति॑ होवाच॑ या प्रा॒णेन॑ दे॒वान् दा॒धार व्या॒नेन॑ मनु॒ष्यान्पा॒नेन॑
पित॑रु॒निति॑ छिन॒त्ति सा न छिन॑त्ती(३) इति॑ छिन॒त्तीति॑ होवाच॑ शरी॑रं वा
अस्यै॑ तदुपा॑ह्वथा इति॑ होवाच॑ गौर्वा – [ ] 7

TS 1.7.2.2

अस्यै॑ शरी॑रं गां वा॑व तौ तत् पर्य॑वदतां वा॑ यज्ञे दी॒यते॑ सा
प्रा॒णेन॑ दे॒वान् दा॒धार यया॑ मनु॒ष्या जी॒वन्ति॑ सा व्या॒नेन॑
मनु॒ष्यान् यां पित॑रु॒भ्यो घ्नन्ति॑ साऽपा॒नेन॑ पित॑रु॒न् य एवं॑ वेद
पशु॑मान् भव॒त्यथ॑ वै तामुपा॑ह्व इति॑ होवाच॑ या प्र॒जाः प्र॒भवन्तीः॑
प्रत्या॑भव॒तीत्यन्नं॑ वा अस्यै॑ तदु – [ ] 8

TS 1.7.2.3

पा॑ह्वथा इति॑ होवाचौष॑धयो वा अस्या॑ अन्नमोष॑धयो वै प्र॒जाः
प्र॒भवन्तीः॑ प्रत्या॑ भवन्ति॒ य एवं॑ वेदान्ना॑दो भव॒त्यथ॑ वै तामुपा॑ह्व इति॑
होवाच॑ या प्र॒जाः परा॑भवन्ती-रनु॑गृह्णाति॒ प्रत्या॑भवन्ती॒ गृह्णा॑तीति॒ प्रति॑ष्ठां
वा अस्यै॑ तदुपा॑ह्वथा इति॑ होवाचे॒ यं वा अस्यै॑ प्रति॑ष्ठे- [ ] 9

TS 1.7.2.4

यं वै प्रजाः पराभवन्तीरनु गृह्णाति प्रत्याभवन्ती गृह्णाति
य एवं वेद प्रत्येव तिष्ठत्यथ वै तामुपाह्व इति होवाच यस्यै
निक्रमणे घृतं प्रजाः संजीवन्तीः पिबन्तीति छिनत्ति सा न छिनत्ती(3)
इति न छिनत्तीति होवाच प्र तु जनयतीत्येष वा इडामुपाह्वथा इति
( ) होवाच वृष्टिर्वा इडा वृष्ट्यै वै निक्रमणे घृतं प्रजाः संजीवन्तीः
पिबन्ति य एवं वेद प्रैव जायतेऽन्नादो भवति ॥ 10

(गौर्वा-अस्यै-तत्-प्रतिष्ठा-ऽह्वथा-इति-विश्रुतिश्च) (A2)

TS 1.7.3.1

परोक्षं वा अन्ये देवा इज्यन्ते प्रत्यक्षमन्ये यद्यजते य एव देवाः
परोक्षमिज्यन्ते तानेव तद्यजतियदन्वाहार्य-माहरत्येते वै देवाः प्रत्यक्षं
यद् ब्राह्मणास्तानेव तेन प्रीणात्यथो दक्षिणैवास्यैषाऽथो यज्ञस्यैव
छिद्रमपि दधाति यद्वै यज्ञस्य क्रूरं यद्विलिष्टं तदन्वाहार्येणा - [ ] 11

TS 1.7.3.2

ऽन्वाहरति तदन्वाहार्यस्या-न्वाहार्यत्वं देवदूता वा एते यदृत्विजो
यदन्वाहार्य-माहरति देवदूतानेव प्रीणातिप्रजापति देवेभ्यो यज्ञान्

व्यादि॑श॒त् स रि॑रि॒चानो॑ऽमन्य॒त स ए॒तम॑न्वा॒हार्य॑-मभ॑क्त-मप॒श्यत् त
मा॒त्मन्न॑धत्त॒स वा ए॒ष प्रा॑जाप॒त्यो यद॑न्वा॒हार्यो॑ यस्यै॒वं वि॒दुषो॑न्वा॒हार्य॑
आ॒ह्रिय॑ते सा॒क्षादे॒व प्रा॒जाप॑तिमृ॒द्ध्नो॒त्य-प॑रि॒मितो॑ नि॒रुप्यो॑ऽपरि॒मितः॑

प्रा॒जाप॑तिः प्रा॒जाप॑ते- [ ] 12

TS 1.7.3.3

रा॒प्त्यै दे॒वा वै यद्य॑ज्ञेऽकु॑र्वत॒ तद॑सुरा अकु॑र्वत॒ ते दे॒वा ए॒तं
प्रा॑जाप॒त्य-म॑न्वा॒हार्य॑-मप॒श्यन् त॑मन्वा॒हरन्त॑ ततो॑ दे॒वा अभ॑वन्
परा॑सुरा यस्यै॒वं वि॒दुषो॑ऽन्वा॒हार्य॑ आ॒ह्रिय॑ते भव॑त्या॒त्मना॑ परा॑स्य
भ्रातृ॑व्यो भव॑ति य॒ज्ञेन॑ वा इ॒ष्टी प॒क्वेन॑ पू॒र्त्ति यस्यै॒वं वि॒दुषो॑ऽन्वा॒हार्य॑
आ॒ह्रिय॑ते स त्वे॒वेष्टा॑पू॒र्त्ति प्रा॒जाप॑तेर्भा॒गोऽसी॑- [ ] 13

TS 1.7.3.4

त्या॒ह प्रा॒जाप॑तिमे॒व भा॒गधे॑येन॒ सम॑र्द्धय॒त्यूर्ज॑स्वान्
पय॑स्वानि॒त्याहो॑र्ज-मे॒वास्मि॑न् पयो॑ दधा॒ति प्रा॑णापा॒नौ मे॑ पाहि
समा॑नव्या॒नौ मे॑ पा॒हीत्या॑हा- ऽऽशि॑षमे॒वैता॑मा शा॒स्ते ऽक्षि॑तो
ऽस्य॑क्षि॒त्यै त्वा॒ मा मे॑ क्षे॒ष्टा अ॒मुत्रा॑मुष्मिन् लो॒क इत्या॑ह क्षी॒यते॑

वा अ॒मुष्मिन् लो॒के ऽन्न॑मि॒तः प्र॑दा॒नं ह्य॑मुष्मिन् लो॒के ( )

प्र॒जा उप॑जीव॒न्ति यदे॒व- म॑भि॒मृश॑त्यक्षि॒ति-मे॒वैन॑द्रमयति

नास्यामुष्मिन् लो॒केऽन्नं॑ क्षीयते ॥ 14

(अ॒न्वाहा॒र्येण॑-प्र॒जाप॑ते-र॒सि-ह्य॑मुष्मिन् लो॒के-पञ्च॑दश च)(A3)

TS 1.7.4.1

बर्॒हिषो॒ऽहं दे॒वय॑ज्यया प्र॒जावा॑न् भूया॒समि॒त्याह॑ बर्॒हिषा॒ वै
प्र॒जाप॑तिः प्र॒जा असृ॑जत तेनै॒व प्र॒जाः सृ॑जते नरा॒शं
सस्या॒हं दे॒वय॑ज्यया पशु॒मान् भूया॑समि॒त्याह॑ नरा॒शंसे॒न वै
प्र॒जाप॑तिः प॒शून॑सृजत तेनै॒व प॒शून्त् सृ॑जतेऽग्नेः स्वि॒ष्टकृ॑तोऽहं
दे॒वय॑ज्ययाऽऽयुष्मान् य॒ज्ञेन॑ प्रति॒ष्ठां ग॑मेयमि॒त्याहाऽऽयु॑रेवा॒त्मन्
धत्ते॑ प्रति॒ य॒ज्ञेन॑ तिष्ठति दर्॒शपूर्ण॑मा॒सयो॑र् - [ ] 15

TS 1.7.4.2

वै दे॒वा उज्जि॑ति-म॒नूद॑जयन् दर्॒शपूर्ण॑मा॒साभ्या॑-मसु॒रान॑पा-
नुद॑न्ताग्ने-रहमुज्जि॑ति-म॒नूज्जेष॑-मि॒त्याह॑ दर्॒शपूर्ण॑मा॒सयो॑रे॒व
दे॒वता॑नां य॒जमा॑न् उज्जि॑तिम॒नूज्ज॑यति दर्॒शपूर्ण॑मा॒साभ्या॑ भ्रातृ॒व्या॒नप॑

नुद॑ते वा॒जव॑तीभ्यां॒ व्यू॑ह॒त्यन्नं॒ वै वा॒जोऽन्न॑मेवाव॒ रुन्धे॑ द्वाभ्यां॒
प्रति॑ष्ठित्यै॒यो वै य॒ज्ञस्य॒ द्वौ दो॑हौ वि॒द्वान् य॒जत॑ उ॒भय॑त – [ ] 16

TS 1.7.4.3

ए॒व य॒ज्ञं दु॑हे पु॒रस्ता॑च्चो॒परि॑ष्ठाच्चैष॒ वा अ॒न्यो य॒ज्ञस्य॒ दोह॑
इ॒डाया॑म॒न्यो यर्॒हि हो॒ता य॒जमा॑नस्य॒ नाम॑ गृ॒ह्णी॒यात् तर्॒हि ब्रू॑यादे॒मा
अ॒ग्नन्ना॑शि॒षो दो॑ह॒कामा॒ इति॒ सऽस्तु॑ता ए॒व दे॒वता॑ दु॒हेऽथो॑ उ॒भय॑त
ए॒व य॒ज्ञं दु॑हे पु॒रस्ता॑-च्चो॒परि॑ष्ठा-च्च॒रोहि॑तेन॒ त्वाऽग्नि॑र्दे॒वतां॑
गम॑य॒त्वित्या॑है॒ते वै दे॒वाश्चा॒ – [ ] 17

TS 1.7.4.4

य॒जमा॑नः प्र॒स्तरो॑ य॒देतैः॑ प्र॒स्तरं॑ प्र॒हर॑ति दे॒वाश्चै॒रेव॑ य॒जमा॑नः
सु॒वर्गं॑ लो॒कं ग॑म॒यति॒ वि ते॑ मु॒ञ्चामि॒ रश्ना॑ वि र॒श्मी॑नित्या॒हैष॒ वा
अ॒ग्नेर्वि॑मो॒कस्ते॒-नै॒वैनं॑ वि॒मुञ्च॑ति॒विष्णोः॑ शँ॒यो॒रहं॑ दे॒वय॑ज्यया
य॒ज्ञेन॑ प्र॒तिष्ठां॑ ग॒मेय॑मित्या॒हय॒ज्ञो वै वि॒ष्णुर्य॒ज्ञ ए॒वान्त॑तः प्र॒ति॒तिष्ठ॑ति
सोम॑स्या॒हं दे॒वय॑ज्यया॒ सुरे॑ता – [ ] 18

TS 1.7.4.5

रेतो॑ धि॒षीये॒त्याह॑ सोमो॒ वै रेतो॑धास्तेनैव॒ रेत॑ आ॒त्मन् ध॑त्ते॒त्वष्टु॑रहं
 दे॒वय॒ज्यया॑ प॒शूना॑ꣳ रू॒पं पु॒षेय॑मि॒त्याह॑त्वष्टा॒ वै प॒शूनां॑ मि॒थुना॑नाꣳ
 रू॒पकृ॑त्तेनैव॒ प॒शूना॑ꣳरू॒पमा॑त्मन् ध॑त्ते दे॒वानां॑ प॒त्नीर॒ग्निर्गृ॑हपति
 र्य॒ज्ञस्य॑ मि॒थुनं॑ तयो॒रहं॑ दे॒वय॒ज्यया॑ मि॒थुनेन॑ प्रभू॒यास॑मि॒त्याहै॑—
 तस्मा॒द्वै मि॒थुना॑त् प्र॒जाप॑ति मि॒थुनेन॑ – [ ] 19

TS 1.7.4.6

प्रा॒जाय॑त तस्मा॒देव॑ यज॒मानो॑ मि॒थुनेन॑ प्र॒जाय॑तेवे॒दोऽसि॑ वि॒त्तिर॑सि
 वि॒देये॒त्याह॑ वे॒देन॑ वै दे॒वा अ॑सु॒राणां॑ वित्तं॑ वे॒द्यम॑विन्दन्त॒ तद्वे॒दस्य॑
 वे॒दत्वं॑ य॒द्यद्भ्रा॑तृव्यस्याभि॒द्ध्याये॑त् तस्य॒ नाम॑ गृ॒ह्णीया॑त् तदे॒वास्य॑
 सर्वं॑ वृ॒द्धे घृ॑तवन्तं॒ कुला॑यिनꣳ रा॒यस्पोष॑ꣳ स॒हस्रि॑णं॒ वेदो॑ द॒दातु॑
 वा॒जिन॑मि॒त्याह॑ प्रस॒हस्रं॑ प॒शूना॑ꣳप॒जोत्या॑ ( ) स्य॒ प्रजा॑यां॒ वा॒जी
 जा॒यते॑ य ए॒वं वे॑द ॥ 20

(दर्॒श॒पूर्ण॑मा॒सयो॑-रु॒भय॑तो-दे॒वाश्वाः॑-सु॒रेताः॑-प्र॒जाप॑तिमि॒थुनेना॑-
 ऽऽप॑नोत्य-ष्टौ च) (A4)

TS 1.7.5.1

ध्रु॒वां वै॑ रि॒च्यमा॑नां य॒ज्ञोऽनु॑ रि॒च्यते॑ य॒ज्ञं य॑ज॒मानो॑ यज॒मानं॑ प्र॒जा
ध्रु॒वामा॑प्याय॒मानां॑ य॒ज्ञोऽन्वा॑ प्याय॒ते य॒ज्ञं य॑ज॒मानो॑ यज॒मानं॑ प्र॒जा
आप्या॑यतां ध्रु॒वा घृ॒तेने॑त्याह ध्रु॒वामे॒वाऽऽप्या॑यति-तामा॒प्याय॑मानां
य॒ज्ञोऽन्वा॑ प्याय॒ते य॒ज्ञं य॑ज॒मानो॑ यज॒मानं॑ प्र॒जाः प्र॒जाप॑ते वि॒भान्ना॑म
लो॒कस्तस्मि॑स्त्वा द॒धामि॑ सह॒ यज॑मानेनेत्या - [ ] 21

TS 1.7.5.2

हा॒यं वै॑ प्र॒जाप॑ते वि॒भान्ना॑म लो॒कस्तस्मि॑न्ने॒वैनं॑ द॒धाति॑ सह॒ यज॑मानेन
रि॒च्यत॑ इ॒व वा॒ एत॑द्य॒द्यज॑ते॒यद्य॑ज॒मानभा॑गं प्रा॒श्नात्या॑त्मा॒नमे॒व
प्री॑णात्ये॒तावा॒न् वै य॒ज्ञो या॑वान् यज॒मानभा॑गो य॒ज्ञो यज॑मानो
यद्य॑ज॒मानभा॑गं प्रा॒श्नाति॑ य॒ज्ञ ए॒व य॒ज्ञं प्र॑तिष्ठापयत्येत॒द्वै सू॒यव॑सꣳ
सो॒दकं॑ यद् ब॒र्हिश्चाऽऽप॑श्चै॒तद् - [ ] 22

TS 1.7.5.3

यज॑मानस्याऽऽय॒तनं॑ य॒द्वेदि॑र्यत् पूर्ण॑पात्रमन्तर्वे॒दि नि॑नयति स्व
ए॒वाऽऽय॑तने सू॒यव॑सꣳ सो॒दकं॑ कुरु॒ते स॑द॒सि स॑न्मे भू॒या
इत्या॑हाऽऽपो॒ वै य॒ज्ञ आ॒पोऽमृतं॑ य॒ज्ञमे॒वामृत॑-मा॒त्मन् ध॑त्ते सर्वा॒णि

वै भू॒तानि॑ व्र॒तमु॑पयन्त॒मनू॑प॒ यन्ति॑ प्रा॒च्यां दि॒शि दे॒वा ऋ॒त्विजो॑
मार्ज॑यन्ता॒मित्या॑हैष वै द॒र्शपूर्ण॑मा॒सयो॑रवभृ॒थो – [ ] 23

TS 1.7.5.4

यान्ये॒वैनं॑ भू॒तानि॑ व्र॒तमु॑पयन्त॒मनू॑पयन्ति तैरे॒व स॒हाव॑भृ॒थम॑वैति
विष्णु॑मुखा॒ वै दे॒वा इ॒च्छन्द्ो॑भिरि॒मान् लो॒का-न॑नपजय्यम॒भ्यज॑यन्.
यद्विष्णु॑क्र॒मान् क्र॑मते॒ विष्णु॑रेव भू॒त्वा यज॑मान॒ इच्छन्द्ो॑भिरि॒मान्-
लो॒का-न॑नपजय्यम॒भि ज॑यति विष्णोः॒ क्रमो॑ऽस्यभिमातिहेत्याह गायत्री
वै पृ॒थि॒वी त्रै॒ष्टुभ॑मन्तरि॒क्षं जा॑गती॒द्यौरा॑नुष्टुभी॒र्दिश॑ इ॒च्छन्द्ो॑भिरेवेमान्-
लो॒कान् य॑थापूर्वम॒भि ज॑यति ॥ 24

(यज॑मानेनेति-चै॒ तद॑-वभृ॒थो-दिशः॑-स॒प्त च॑) (A5)

TS 1.7.6.1

अग॑न्म सु॒वः सु॒वर्ग॑न्मेत्याह सु॒वर्ग॑मे॒व लो॒कमे॑तिसं॒दृश॑स्ते
मा छि॑त्सि॒ यत्ते॑ तप॒स्तस्मै॑ ते॒ मा वृ॑क्षीत्याहयथायजुरे॒वैत॑त् सु॒भूर॑सि
श्रेष्ठो॑ रश्मी॒नामा॑यु॒र्द्धा अ॒स्यायु॑र्मे॒ धेही॑त्याहाऽऽशिषमे॒वैता॑मा शा॒स्ते
प्र वा ए॒षोऽस्मा॑न् लो॒काच्च॑वते॒ यो – [ ] 25

TS 1.7.6.2

विष्णु॑क्र॒मान् क्र॑मते सु॒वर्गा॑य हि लो॒काय॑ विष्णु॑क्र॒माः क्र॑म्यन्ते॑
 ब्र॒ह्मवा॑दिनो॑ वदन्ति॑ स॒त्त्वै विष्णु॑क्र॒मान् क्र॑मेत॒ य इ॒मान् लो॒कान्
 भ्रातृ॑व्यस्य सँ॒विद्य पुन॑रि॒मं लो॒कं प्र॑त्य॒वरो॑हे॒दित्ये॑ष वा अ॒स्य लो॒कस्य॑
 प्र॑त्य॒वरो॑हो यदा॒हेद॒मह॒ममुं॑ भ्रातृ॑व्यमा॒भ्यो दिग्भ्यो॑ऽस्यै दि॒व इती॒माने॒व
 लो॒कान् भ्रातृ॑व्यस्य सँ॒विद्य पुन॑रि॒मं लो॒कं प्र॑त्य॒वरो॑हति॒ सं – [ ] 26

TS 1.7.6.3

ज्योति॑षाऽभू॒वमित्या॑हास्मिन्ने॒व लो॒के प्र॑ति तिष्ठ॒त्यै-न्द्री॑मा॒वृत॑म॒न्वाव॑र्त
 इत्या॑हा॒सौ वा आ॑दि॒त्य इन्द्र॑स्तस्यै॒वा ऽऽवृ॑त॒मनु॑ पर्या॒वर्त॑ते दक्षि॒णा
 पर्या॑वर्त॒ते स्वमे॒व वी॒र्य॑मनु॒ पर्या॑वर्त॒ते तस्मा॑द् दक्षि॒णोऽर्द्ध आ॒त्मनो॑
 वी॒र्या॑वत्तरोऽथो॑ आ॒दि॒त्यस्यै॒वाऽऽवृ॑त॒मनु॑ पर्या॒वर्त॑ते स॒महं॑ प्र॒जया॑
 सं मया॑ प्र॒जेत्या॑हाऽऽशि॒ष – [ ] 27

TS 1.7.6.4

मे॒वैता॑मा शा॒स्ते समि॑द्धो अ॒ग्ने मे दी॑दिहि स॒मेद्धा ते॑ अ॒ग्ने
 दी॒द्यास॑मित्या॒ह यथा॑ य॒जुरे॒वैतद्व॑सु॒मान् य॒ज्ञो वसी॑यान्-भू॒यास॑मित्या॒हा
 ऽऽशि॑षमे॒वैता॑मा शा॒स्ते बहु॑ वै गा॒र्हप॑त्यस्यान्ते॑ मि॒श्रमि॑व चर्यत॑

आग्निपावमानीभ्यां गार्हपत्यमुप तिष्ठते पुनात्येवाग्निं पुनीत आत्मानं
द्वाभ्यां प्रतिष्ठित्या अग्ने गृहपत इत्याह – [ ] 28

TS 1.7.6.5

यथा यजुरेवैतच्छतं हिमा इत्याह शतं त्वा हेमन्तानिन्धिषीयेति
वावैतदाह पुत्रस्य नाम गृह्णात्यन्नादमेवैनं करोति तामाशिषमा शासे
तन्तवे ज्योतिष्मतीमिति ब्रूयाद्यस्य पुत्रोऽजातः स्यात् तेजस्व्येवास्य
ब्रह्मवर्चसी पुत्रो जायते तामाशिषमा शासेऽमुष्मै ज्योतिष्मतीमिति
ब्रूयाद्यस्य पुत्रो – [ ] 29

TS 1.7.6.6

जातः स्यात्तेज एवास्मिन् ब्रह्मवर्चसं दधाति यो वै यज्ञं प्रयुज्य न
विमुञ्चत्य प्रतिष्ठानो वै स भवति कस्त्वा युनक्ति स त्वा वि
मुञ्चत्वित्याह प्रजापतिर्वै कः प्रजापतिनैवैनं युनक्ति प्रजापतिना
वि मुञ्चति प्रतिष्ठित्या ईश्वरं वै व्रतमविसृष्टं प्रदहोऽग्ने व्रतपते
व्रतमचारिषमित्याह व्रतमेव – [ ] 30

TS 1.7.6.7

वि॒ सृ॒ज॒ते॒ शान्त्या॒ अप्र॒दा॒हाय॒ परा॒ङ् वाव॒ य॒ज्ञ ए॒ति न॒ नि॒ वर्त॒ते
 पुन॒र्यो वै य॒ज्ञस्य॑ पुन॒राल॑भं वि॒द्वान् यज॑ते तम॒भि नि॒वर्त॑ते य॒ज्ञो
 ब॒भूव॒ स आ ब॒भूवे॒त्याहै॑ष वै य॒ज्ञस्य॑ पुन॒राल॑भस्तेनै॒वैनं॑ पुन॒रा
 ल॒भते॑ ऽन॒वरु॑द्धा वा ए॒तस्य॑ वि॒राड्य॑ आ॒हिता॒ग्निः सन्न॑स॒भः
 प॒शवः॑ खलु॒ वै ( ) ब्रा॒ह्मण॑स्य स॒भेष्ट्वा॑ प्रा॒दुत्क्र॑म्य ब्रू॒याद्भो॑माँ
 अ॒ग्नेऽवि॑माँ अ॒श्वी य॒ज्ञ इत्य॑व स॒भाँ रु॒न्धे प्र स॒हस्रं॑
 प॒शूना॑प्नो॒त्यास्य॑ प्र॒जायां॑ वा॒जी जा॑यते ॥ 31

(यः-स-मा॒सिषं॑-गृ॒हप॑त-इ॒त्याहा॑-ऽमु॒ष्मै ज्यो॑ति॒ष्मती॑मि॒ति ब्रू॒याद्-
 यस्य॑ पु॒त्रो-व्र॑तमे॒व-खलु॑-वै-चतु॒र्विंश॑तिश्च) (A6)

TS 1.7.7.1

दे॒व स॒वि॒तः प्र सु॒व य॒ज्ञं प्र सु॒व य॒ज्ञप॑तिं भ॒गाय॑ दि॒व्यो ग॒न्धर्वः॑ ।
 के॒तपूः॑ के॒तं नः॑ पु॒नातु॑ वा॒चस्प॑ति॒ र्वाच॑म॒द्य स्व॑दाति नः ॥
 इन्द्र॑स्य वज्रो॑ऽसि॒ वार्त्र॑घ्नस्त्वया॒ऽयं वृ॒त्रं व॑द्ध्य॒यात् ॥
 वा॒जस्य॑ नु प्र॒सवे॑ मा॒तरं॑ म॒हीम॑दि॒तिं नाम॑ वच॒सा करा॑महे ।

यस्यामिदं॑ वि॒श्वं॑ भु॒वन॑मा॒वि॒वेश॑ तस्यां॑ नो दे॒वः स॒वि॒ता
ध॒र्म॑ सा॒वि॒षत् ॥

अ॒प्स्व॑ – [ ] 32

TS 1.7.7.2

न्त॒र॒मृ॒त॒म॒प्सु॑ भै॒ष॒ज॒म॒पा॒मु॒त प्र॑श॒स्ति॒ष्व॒श्वा॑ भव॒थ वा॒जिनः॑ ॥

वा॒यु॒र्वा॑ त्वा॒ म॒नु॒र्वा॑ त्वा॒ ग॒न्ध॒र्वाः स॒प्त॒वि॒ंश॑तिः ।

ते अ॒ग्रे अ॒श्व॑मा॒यु॒ञ्ज॒न्ते अ॑स्मि॒ञ्ज॒व॒मा॒द॒धुः ॥

अ॒पां॑ न॒पा॒दा॒शु हे॒म॒न् य ऊ॒र्मिः क॒कु॒द्वा॒न् प्र॑तू॒र्ति॒र्वा॒ज॒सा॒त॒म॒स्ते॒ना॒यं
वा॒ज॒ं॑ सेत् ॥

वि॒ष्णोः॑ क्र॒मो॑ऽसि॒ वि॒ष्णोः॑ क्रान्त॒म॒सि॒ वि॒ष्णो वि॒क्रान्त॑म॒स्य॒ङ्कौ

न्य॒ङ्का ( ) व॒भितो॑ रथं॒ यौ ध्वा॒न्तं वा॒ता॒ग्र॒म॒नु संच॑रन्तौ दू॒रे॒हे॒ति-

रि॒न्द्रि॒या॒वा॒न् प॒त॒त्री ते नो॒ऽग्न॒यः प॒प्र॒यः पा॒र॒य॒न्तु ॥ 33

(अ॒प्सु-न्य॒ङ्कौ-पञ्च॑दश च) (A7)

TS 1.7.8.1

दे॒वस्या॒ह॒ꣳ स॒वि॒तुः॑ प्र॒स॒वे बृ॒ह॒स्प॒ति॒ना वा॒ज॒जि॒ता वा॒जं जे॒षं
 दे॒वस्या॒ह॒ꣳ स॒वि॒तुः॑ प्र॒स॒वे बृ॒ह॒स्प॒ति॒ना वा॒ज॒जि॒ता वर्॒षि॒ष्ठं ना॒क॒ꣳ
 रु॒हे॒य॒मिन्द्रा॒य वा॒चं वँ॒द॒तेन्द्रं॑ वा॒जं जा॒प॒य॒तेन्द्रो॑ वा॒ज॒म॒ज॒यि॒त् ॥
 अ॒श्वा॒ज॒नि वा॒जि॒नि वा॒जे॒षु वा॒जि॒नी॒व॒त्यश्वा॑न् थ्स॒म॒थ्सु॑ वा॒ज॒य ॥
 अ॒र्वा॒सि स॒प्ति॒र॒सि वा॒ज्य॒सि वा॒जि॒नो वा॒जं धा॒व॒त म॒रु॒तां प्र॒स॒वे
 ज॒य॒त वि॒यो॒ज॒ना मि॒मी॒द्ध्व॒म॒द्ध्व॒नः स्क्व॑भ्नी॒त – [ ] 34

TS 1.7.8.2

का॒ष्ठां ग॒च्छ॒त वा॒जे॒वा॒जेऽव॑त वा॒जि॒नो नो॒ ध॒ने॒षु वि॒प्रा अ॒मृ॒ता ऋ॒त॒ज्ञाः ॥
 अ॒स्य म॒द्ध्वः पि॒ब॒त मा॒द॒य॒द्ध्वं तृ॒प्ता या॒त प॒थि॒भिर्दे॒व॒यानैः॑ ॥
 ते नो॒ अ॒र्व॒न्तो ह॒व॒न॒श्रु॒तो ह॒वं वँ॒श्चे शृ॑ण्वन्तु वा॒जि॒नः ॥
 मि॒त॒द्र॒वः स॒ह॒स्र॒सा मे॒ध॒सा॒ता स॒नि॒ष्य॒वः ।
 म॒हो ये रत्न॑ꣳ स॒मि॒थे॒षु ज॒भि॒रे श॒न्नो भ॑वन्तु वा॒जि॒नो ह॒वेषु॑ ॥
 दे॒व॒ता॒ता मि॒त॒द्र॒वः स्व॒र्काः ।
 जं॒भ॒य॒न्तोऽहिं॑ वँ॒क्व॒ꣳ र॒क्षाꣳसि॑ स॒नै॒म्य॒स्म॒द्यु॒य॒व – [ ] 35

TS 1.7.8.3

न्नमी॑वाः ॥

ए॒ष स्य॑ वा॒जी क्षि॑प॒णिं तु॑र॒ण्यति॑ ग्री॒वायां॑ ब॒द्धो अ॑पि॒कक्ष॑ आ॒सनि॑ ।

क्र॑तुं दधि॒क्रा अनु॑ संत॒वीत्वत्॑ प॒थाम॑ङ्का॒ऽस्य॑न्वा॒पनी॑फणत् ॥

उ॒त स्मा॑स्य॒ द्रव॑तस्तु॒रण्य॑तः प॒र्णं न वे॑रनु॒ वाति॑ प्रग॒र्द्धि॑नः ।

श्ये॒नस्ये॑व ध्रज॑तो अ॒ङ्कसं॑ परि॒ दधि॒क्राव्णः॑ स॒होर्जा॑ तरि॒त्रतः॑ ॥

आ मा॑ वाज॒स्य प्र॑स॒वो जग॑म्या॒दा द्या॑वापृ॒थिवी॑ वि॒श्वशं॑भू ।

आ मा॑ ग॒न्तां पि॑तरा – [ ] 36

TS 1.7.8.4

मा॒तरा॒ चाऽऽ मा॒ सोमो॑ अ॒मृत॑त्वाय॒ गम्या॑त् ॥

वा॒जिनो॑ वाज॒जितो॑ वाज॑ऽः स॒रिष्य॑न्तो वाजं॑ जे॒ष्यन्तो॑ बृ॒हस्प॑ते॒

र्भा॒गम॑व जिघ्र॒त वा॒जिनो॑ वाज॒जितो॑ वाज॑ऽः स॒सृवा॑ऽसो वाजं॑

जि॒गिवा॑ऽसो बृ॒हस्प॑ते॒र्भागे॑ नि मृ॒द्वमि॑यं वः॒ सा स॒त्या

सं॒धाभू॑द्यामि॒न्द्रेण॑ स॒मध॑द्ध्व॒मजी॑जिप॒त वन॑स्प॒तय॑ इन्द्रं॒ वाजं॑

वि॒मुच्य॑द्ध्वं ॥ 37

(स्क॒भीत॒-यु॒यव॒न्-पि॒तरा॒-द्वि॒चत्वा॒रि॒ञ्श॒च्च) (A8)

TS 1.7.9.1

क्ष॒त्रस्यो॒ल्बम॑सि क्ष॒त्रस्य॒ योनि॑रसि जा॒य ए॒हि सु॒वो रो॒हाव॒ रोहा॑व
हि सु॒वर॒हं ना॒वुभ॑योः सु॒वो रो॒क्ष्यामि॑ वा॒जश्च॑ प्र॒सव॑श्चा॒पिज॑श्च॒ क्रतु॑श्च
सु॒वश्च॑ मू॒र्धा च॒ व्य॒श्नि॒यश्चा॑ऽऽन्त्या॒यन॒श्चान्त्य॑श्च भौ॒वन॑श्च
भु॒वन॑श्चाधि॒पति॑श्च ।

आ॒युर्य॒ज्ञेन॑ क॒ल्पतां॑ प्रा॒णो य॒ज्ञेन॑ क॒ल्पता॑म॒पानो॑ – [ ] 38

TS 1.7.9.2

य॒ज्ञेन॑ क॒ल्पतां॑ व्या॒नो य॒ज्ञेन॑ क॒ल्पतां॑ चक्षु॒र्य॒ज्ञेन॑ क॒ल्पता॑ञ्
श्रो॒त्रं य॒ज्ञेन॑ क॒ल्पतां॑ म॒नो य॒ज्ञेन॑ क॒ल्पतां॑ वा॒ग्य॒ज्ञेन॑ क॒ल्पता॑-मा॒त्मा
य॒ज्ञेन॑ क॒ल्पतां॑ य॒ज्ञो य॒ज्ञेन॑ क॒ल्पता॑ञ् सु॒वर्दे॒वाञ् अ॒गन्मा॒मृता॑ अ॒भूम॑
प्र॒जाप॑तेः प्र॒जा अ॒भूम॑स॒महं॑ प्र॒जया॑ सं म॒या प्र॒जा स॒महञ्
रा॒यस्पो॑षेण सं म॒या रा॒यस्पो॑षो ऽन्ना॒य त्वा॑ ऽन्ना॒द्याय॑ त्वा॒ वाजा॑य ( )
त्वा वा॒जजि॑त्यायै॑ त्वा॒ ऽमृत॑म॒सि पु॒ष्टिर॑सि प्र॒जन॑नम॒सि ॥ 39

(अ॒पानो॑-वा॒जाय॑-न॒व च) (A9)

TS 1.7.10.1

वाजस्ये॒मं प्र॒सवः॑ सु॒षुवे॑ अ॒ग्ने सोम॑ꣳ रा॒जा॒न॒मोष॑धीष्व॒प्सु ।
 ता अ॒स्मभ्यं॑ म॒धु॒मती॑र्भवन्तु व॒यꣳ रा॒ष्ट्रे जा॑ग्रियाम पु॒रोहि॑ताः ॥
 वाजस्ये॒दं प्र॒सव आ॑ ब॒भूवे॑मा च॒ विश्वा॑ भुव॒नानि॑ स॒र्वतः॑ ।
 स वि॒राजं॑ प॒र्येति॑ प्र॒जा॒नन् प्र॒जां पु॒ष्टिं व॑र्द्धय॒मानो॑ अ॒स्मे ॥
 वाजस्ये॒मां प्र॒सवः॑ शि॒श्रिये॑ दि॒वमि॒मा च॒ विश्वा॑ भुव॒नानि॑ स॒म्राट् ।
 अदि॑त्सन्तं दा॒पय॑तु प्र॒जा॒नन् र॒यिं – [ ] 40

TS 1.7.10.2

च नः॑ स॒र्ववी॒रां नि॑ यच्छतु ॥
 अ॒ग्ने अ॒च्छा व॒देह॑ नः॑ प्र॒ति नः॑ सु॒मना॑ भव ।
 प्र॒णो यच्छ॑ भुव॒स्पते॑ ध॒नदा॑ अ॒सि न॒स्त्वं ॥
 प्र॒णो यच्छ॑त्व॒र्यमा॑ प्र॒भगः॑ प्र॒बृह॒स्पतिः॑ ।
 प्र दे॒वाः प्रोत॑ सू॒नृता॑ प्र॒वाग्दे॒वी द॑दातु नः ॥
 अ॒र्यम॑णम् बृह॒स्पति॑मिन्द्रं दानाय चोदय ।
 वाचं॑ वि॒ष्णुꣳ सर॑स्वतीꣳ स॒वितारं॑ – [ ] 41

TS 1.7.10.3

च वा॒जिनं॑ ॥

सोम॑ꣳ राजा॑नं वरु॑णमग्नि॑-मन्वा॑रभामहे ।

आ॒दि॒त्यान् वि॒ष्णुꣳ सूर्यं॑ ब्र॒ह्माणं॑ च बृह॒स्पतिं॑ ॥

दे॒वस्य॑त्वा सवि॒तुः प्र॑स॒वेऽश्वि॑नौ ब॒हुभ्यां॑ पू॒ष्णो ह॒स्ताभ्याꣳ

सर॑स्वत्यै वा॒चो य॒न्तु र्यन्त्रे॑णाग्ने॒स्त्वा सा॒म्राज्ये॑नाभिषिञ्चामीन्द्र॑स्य

बृह॒स्पते॑स्त्वा सा॒म्राज्ये॑नाभिषिञ्चामि ॥ 42

(रयिꣳ-स॒वि॒तारꣳ-षट्त्रिं॑शच्च) (A10)

TS 1.7.11.1

अ॒ग्निरे॒काक्ष॑रेण वा॒चमु॑दजयदश्वि॒नौ द॒व्यक्ष॑रेण प्रा॒णापा॒नावु॑दजयतां

वि॒ष्णुस्त्र्य॑क्षरेण त्रीन् लो॒कानु॑-दजयथ् सोमश्चतु॑रक्षरेण चतु॑ष्पदः

प॒शूनु॑दजयत् पू॒षा पञ्चा॑क्षरेण प॒ङ्क्तिमु॑दजयद् धा॒ता षड॑क्षरेण

षड्-ऋ॒तूनु॑दजयन् मरु॒तः स॒प्ताक्ष॑रेण स॒प्तप॑दाꣳ शक्वरी॑मुदजयन्

बृह॒स्पति॑रष्टाक्षरेण गा॒यत्री मु॑दजयन् मि॒त्रो न॒वाक्ष॑रेण त्रि॒वृतꣳ

स्तोम॑मुदजयद् - [ ] 43

TS 1.7.11.2

वरु॑णो द॒शाक्ष॑रेण वि॒राज॑-मु॒दज॑यदिन्द्र ए॒काद॑शाक्षरेण
 त्रि॒ष्टुभ॑-मु॒दज॑यद् वि॒श्वे दे॒वा द्वा॑द॒शाक्ष॑रेण जग॑तीमु॒दज॑यन्
 वस॑वस्त्रयो द॒शाक्ष॑रेण त्रयो॒दश॑ ७ स्तोम॑मु॒दज॑यन् रु॒द्राश्च॑तु॒र्दश॑क्षरेण
 चतु॒र्दश॑ ७ स्तोम॑मु॒दज॑यन्नादित्याः पञ्च॑द॒शाक्ष॑रेण पञ्च॑द॒श॑ ७
 स्तोम॑मु॒दज॑यन्नदितिः षोड॑शाक्षरेण षोड॒श॑ ७ स्तोम॑मु॒दज॑यत्
 प्रजा॑पतिः सप्त॑द॒शाक्ष॑रेण सप्त॑द॒श॑ ७ स्तोम॑मु॒दज॑यत् ॥ 44

(त्रि॒वृ॒त ७ स्तोम॑मु॒दज॑यत्-षट्च॑त्वारि॒ंशच्च॑) (A11)

TS 1.7.12.1

उप॒याम॑गृहीतोऽसि नृ॒षदं॑ त्वा द्रु॒षदं॑ भुव॒नस॑दमिन्द्राय
 जुष्टं॑ गृह्णाम्येष ते यो॒निरि॑न्द्राय त्वोप॒याम॑गृहीतोऽस्यप्सुषदं॑
 त्वा घृ॒तस॑दं व्योम॒सद॑मिन्द्राय जुष्टं॑ गृह्णाम्येष ते
 यो॒निरि॑न्द्राय त्वोप॒याम॑गृहीतोऽसि पृथि॒विष॑दं त्वाऽन्तरि॒क्षस॑दं
 नाक॑सदमिन्द्राय जुष्टं॑ गृह्णाम्येष ते यो॒निरि॑न्द्राय त्वा ॥

ये॑ ग्र॒हाः पञ्च॑जनी॒ना येषां॑ ति॒स्रः पर॑म॒जाः ।

दै॒व्यः को॒शः – [ ] 45

TS 1.7.12.2

समु॑ब्जितः ।

तेषां॑ वि॒शि॒प्रि॒याणा॒-मि॒षमूर्ज॑ꣳ सम॑ग्रभी॒मेष॑ ते यो॒नि॒रिन्द्रा॑य त्वा ॥

अपाꣳ रस॑मु॒द्वय॑सꣳ सूर्य॑र॒श्मिꣳ समा॑भृतं ।

अपाꣳ रस॑स्य यो रस॑स्तं वो॑ गृ॒ह्णाम्यु॒त्तम॑मेष ते यो॒नि॒रिन्द्रा॑य त्वा ॥

अ॒या वि॒ष्टा ज॒नय॑न् क॒र्वरा॑णि स हि घृ॒णि॒रु॒रुर्व॑राय गा॒तुः ।

स प्र॑त्युदै॒द्धरु॑णो म॒द्ध्वो अ॒ग्रꣳ स्वा॑यां य॒त् त॒नुवां॑ ( ) त॒नूमै॑रयत ।

उ॒प॒या॒म॒गृ॒हीतो॑ऽसि प्र॒जाप॑तये त्वा जुष्टं गृ॒ह्णाम्ये॒ष ते यो॒निः

प्र॒जाप॑तये त्वा ॥ 46

(को॒श-स्त॒नुवां-त्रयो॑दश च)(A12)

TS 1.7.13.1

अ॒न्वह॑ मा॒सा अ॒न्वि॒द्वना॒न्यन्वो॑षधी॒रनु॑ पर्व॒तासः॑ ।

अ॒न्विन्द्र॑ꣳ रोद॑सी वाव॒शाने॑ अ॒न्वापो॑ अ॒जिहत॑ जाय॒मानं॑ ॥

अनु॑ ते दा॒यि॒ मह॑ इ॒न्द्रि॒याय॑ स॒त्रा ते॒ वि॒श्व॒मनु॑ वृ॒त्र ह॒त्यै॑ ।

अनु॑ क्ष॒त्रमनु॑ स॒हो यज॑त्रेन्द्र॒ देवे॑भिरनु॒ ते नृ॒ष॒ह्यै॑ ॥

इ॒न्द्रा॒णीमा॒सु ना॑रिषु सु॒प॒त्नी॑ मह॑मश्र॒वं ।

न ह्य॑स्या॒ अप॒रं च॒न ज॒रसा॑ – [ ] 47

TS 1.7.13.2

म॒रते॑ प॒तिः ॥

नाह॑मिन्द्रा॒णि रा॒रण॒ सख्यु॑र्वृ॒षाक॑पेर् ऋ॒ते ।

यस्ये॒दम॒प्य॑ ह॒विः प्रि॒यं दे॒वेषु॑ ग॒च्छ॑ति ॥

यो जा॒त ए॒व प्र॒थ॒मो म॑नस्वान् दे॒वो दे॒वान् क्र॑तुना प॒र्य॑भूषत् ।

यस्य॑ शु॒ष्माद्रो॑दसी॒ अभ्य॑सेतां नृ॒म्णस्य॑ म॒हा स ज॑नास॒ इन्द्रः॑ ॥

आ ते॑ मह॑ इन्द्रो॒त्युग्र॑ स॒मन्य॑वो॒ यथ् स॒मर॑न्त॒ सेनाः॑ ।

प॒ताति॑ दि॒द्युन्न॑र्यस्य बा॒हुवो॑र्मा ते – [ ] 48

TS 1.7.13.3

म॒नो वि॒ष्वद्रि॒य॒ग्वि चा॑रीत् ॥

मा नो॑ म॒दर्धी॒रा भ॑रा द॒द्धि तन्नः॑ प्र दा॒शुषे॑ दा॒तवे॑ भू॒रि यत् ते॑ ॥

नव्ये॑ दे॒ष्णे श॒स्ते अ॒स्मिन् त॑ उ॒क्थे प्र॑ ब्र॒वाम॑ व॒यमिन्द्र॑ स्तु॒वन्तः॑ ॥

आ तू॑ भ॒र मा॒किरे॑तत् परि॒ष्ठाद्वि॒द्वा हि॑ त्वा व॒सुप॑तिं व॒सूनां॑ ।

इन्द्र॑ यत् ते मा॒हि॒नं द॒त्त्रम॑स्त्यस्मभ्यं तद्ध॒र्यश्च॑ – [ ] 49

TS 1.7.13.4

प्र॒यन्धि॑ ॥

प्र॒दा॒तार॑ꣳ ह॒वाम॑ह इन्द्र॒मा ह॒विषा॑ व॒यं ।

उ॒भा हि॑ ह॒स्ता व॒सुना॑ पृ॒णस्वा ऽऽप्र॑यच्छ दक्षि॒णादो॑त स॒व्यात् ॥

प्र॒दा॒ता व॒ज्री वृ॒षभ॑स्तु॒राषा॑ट्छु॒ष्मी रा॒जा वृ॒त्रहा॑ सोम॒पा वा॑ ॥

अ॒स्मिन् य॒ज्ञे ब॒र्हिष्या॑ निष॒द्याथा॑ भव॒ यज॑मा॒नाय॑ शं योः ॥

इन्द्रः॑ सु॒त्रामा॑ स्व॒वाꣳ अ॒वोभिः॑ सुमृ॒डीको॑ भवतु वि॒श्ववे॑दाः ।

बा॒धतां॑ द्वे॒षो अ॒भयं॑ कृ॒णोतु॑ सु॒वीर्य॑स्य – [ ] 50

TS 1.7.13.5

प॒तयः॑ स्याम ॥

तस्य॑ व॒यꣳ सु॒मतौ॑ य॒ज्ञिय॑स्यापि भ॒द्रे सौ॑म॒नसे॑ स्याम ।

स सु॒त्रामा॑ स्व॒वाꣳ इन्द्रो॑ अ॒स्मे आ॒राच्चि॒द्द्वेषः॑ स॒नुत॑र्यु॒योतु॑ ॥

रे॒वती॑र्नः स॒ध॒मा॒द इ॒न्द्रे स॒न्तु तु॒विवा॑जाः ।

क्षु॒मन्तो॑ याभि॒र्मदे॑म ॥

प्रो॒ष्वस्मै॑ पु॒रोर॒थमि॒न्द्राय॑ शू॒षम॑र्चत ।

अ॒भीके॑ चि॒दु लो॒ककृ॑त् स॒ङ्गे स॒मथ्सु॑ वृ॒त्रहा॑ ।

अ॒स्माकं॑ बो॒धि चो॒दिता॑ न॒भन्ता॑-म॒न्यके॑षां ॥

ज्या॒का अ॒धि ( ) ध॒न्वसु॑ ॥ 51

(ज॒रसा॒-मा ते॑-ह॒र्यश्च॑-सु॒वीर्य॑स्या-ऽ॒ध्ये-कं॑ च) (A13)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 13 Anuvaakams :-

(पा॒क॒य॒ज्ञ-स॒-श्र॒वाः-प॒रोक्षं॑-ब॒र्हिषो॑ऽहं-ध्रु॒वा-म॒गन्मे॒त्याह॑ -
दे॒व स॒वित॑-दे॒वस्या॒हं-क्ष॒त्रस्यो॒ल्बं-वा॒जस्ये॒म-म॒ग्निरे॒काक्ष॑रे॒णो-
प॒याम॑गृ॒हीतो॑ऽ-स्य॒न्वह॑ मा॒सा-स्त्र॑यो॒दश॑)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :- (पा॒क॒

य॒ज्ञं-प॒रोक्षं॑-ध्रु॒वां-वि॑ सृ॒जते॑-च नः॒ सर्व॑वी॒रां -
प॒तयः॑ स्यो॒-मै॒कप॑ञ्चा॒शत्)

First and Last Padam of Seventh Prasnam :-

(पा॒क॒य॒ज्ञं॑-ध॒न्व॒सु ।)

॥ हरिः॑ ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथमकाण्डे

सप्तमः प्रश्नः समाप्तः ॥

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः ॥ हरिः ओं

1.8 प्रथमकाण्डे अष्टमः प्रश्नः राजसूयः

TS 1.8.1.1

अनु॒म॒त्यै पु॒रो॒डा॒श-म॒ष्टाक॑पालं॒ निर्व॑पति॒ धे॒नु॒र्दक्षि॑णा॒ये प्र॒त्यञ्चः॑
शं॒या॒या अ॒व॒शी॒यन्ते॒ तं नैर्ऋ॑तमेक-कपालं॒ कृ॒ष्णं वा॒सः कृ॒ष्णातू॑षं
दक्षि॑णा वी॒हि स्वा॒हाऽऽहु॑तिं जुषा॒ण ए॒ष ते निर्ऋ॑ते भा॒गो भू॑ते
ह॒विष्म॑त्यसि मुञ्चे॒मम॑ ह॒सः स्वा॒हा नमो॑ य इ॒दं च॒काराऽऽदि॑त्यं
च॒रुं निर्व॑पति॒ वरो॑ दक्षि॑णा ऽऽग्ना॒वैष्ण॑व-मेकादशकपालं
वा॒म॒नो व॒ही दक्षि॑णा ऽग्नी॒षोमी॑य - [ ] 1

TS 1.8.1.2

मे॒काद॑श क॒पालं॒ हिर॑ण्यं दक्षि॑णै-न्द्रमे॒काद॑शकपाल-मृष॒भो व॒ही
दक्षि॑णा ऽग्ने॒यम॑ष्टाकपालमैन्द्रं द॒ध्यृष॑भो व॒ही दक्षि॑णैन्द्रा॒ग्नं
द्वा॒द॒श॒क॒पालं वा॑िश्वदे॒वं च॒रुं प्र॑थम॒जो व॒त्सो दक्षि॑णा सौ॒म्यं श्या॑मा॒कं

च॒रुं वा॑सो दक्षि॑णा सर॑स्वत्यै च॒रुः सर॑स्वते च॒रुं मि॒थुनौ॑
गावौ दक्षि॑णा ॥ 2

(अ॒ग्नी॒षोमी॒यं-च॑तु॒स्त्रि॒ंशच्च॑) A1)

TS 1.8.2.1

आ॒ग्ने॒यम॑ष्टाक॒पालं॑ निर्व॑पति सौ॒म्यं च॒रुः सा॑वि॒त्रं-द्वा॑दशक॒पालं॑
सा॒रस्व॑तं च॒रुं पौ॑ष्णं च॒रुं मा॒रुत॑ स॒प्तक॑पालं वै॒श्वदे॒वीमा॒मिक्षां॑
द्या॒वापृ॑थि॒व्य-मे॒कक॑पालं ॥ 3

(आ॒ग्ने॒यः सौ॒म्यं मा॒रुत॑-म॒ष्टाद॑श) (A2)

TS 1.8.3.1

ऐ॒न्द्रा॒ग्न-मे॒काद॑शक॒पालं॑ मा॒रुती॑मा॒मिक्षां॑ वा॒रुणी॑मा॒मिक्षां॑
का॒यमे॒कक॑पालं प्र॒घास्या॑न् ह॒वाम॑हे म॒रुतो॑ य॒ज्ञवा॑हसः
करं॑भेण स॒जोष॑सः ॥

मो षू॒ण इ॒न्द्र पृ॑थ्सु दे॒वास्तु॑ स्म ते शु॒ष्मिन्न॑वया ।

म॒ही ह्य॑स्य मी॒ढुषो॑ य॒व्या । ह॒विष्म॑तो म॒रुतो॑ व॒न्दते॑ गीः ॥

यद्ग्रा॒मे यद॑रण्ये यथ् स॒भायां॑ य॒दिन्द्रि॑ये ।

यच्छू॒द्रे य॒दर्य॑ ए॒नश्च॑ कृ॒माव॑यं ।

यदे ( ) क॒स्याधि॑ ध॒र्मणि॑ तस्या॑ व॒यज॑नमसि॒ स्वाहा॑ ॥

अ॒क्रन् क॑र्म क॒र्मकृ॑तः स॒ह वा॒चा म॑योभु॒वा ।

दे॒वेभ्यः॑ क॒र्म कृ॑त्वाऽस्तं॒ प्रेत॑ सु॒दानवः॑ ॥ 4

(व॒यं यँद॑-वि॒शतिश्च॑) (A3)

TS 1.8.4.1

अ॒ग्नये॑ऽनी॒कव॑ते पु॒रोडा॑श-म॒ष्टाक॑पालं॒ निर्व॑पति सा॒कञ् सूर्ये॑णोद्य॒ता

म॒रुद्भ्यः॑ सा॒न्तप॑नेभ्यो म॒द्ध्यंदि॑ने च॒रुं म॒रुद्भ्यो॑ गृ॒हमे॒धिभ्यः॑

सर्वा॑सां दु॒ग्धे सा॒यं च॒रुं पू॒र्णा द॑र्वि॒ परा॑पत सु॒पूर्णा पु॒नरा॑ पत ।

व॒स्नेव॑ वि॒क्रीणा॑वहा इ॒षमूर्ज॑ञ् श॒तक्र॑तो ॥

दे॒हि मे द॑दामि ते॒ नि मे धे॑हि नि ते॒ दधे॑ ।

नि॒हार॑मि॒न्नि मे॑ ह॒रा नि॒ हारं॑- [ ] 5

TS 1.8.4.2

नि॒ ह॒रामि॑ ते ॥

म॒रुद्भ्यः॑ क्री॒डिभ्यः॑ पु॒रोडा॑शञ् स॒प्तक॑पालं॒ निर्व॑पति सा॒कञ्

सूर्ये॑णोद्य॒ता-ग्ने॒यम॒ष्टाक॑पालं॒ निर्व॑पति सौ॒म्यं च॒रुः
सा॒वि॒त्रं द्वा॒दश॑कपालं॒ सार॑स्वतं च॒रुं पौ॒ष्णं च॒रुमै॑न्द्रा॒ग्न-
मे॒काद॑शकपाल-मै॒न्द्रं च॒रुं वै॑श्वकर्म॒ण-मे॒कक॑पालं ॥ 6

(हरा॑ नि॒हारं-त्रि॑श॒च्च) (A4)

TS 1.8.5.1

सो॒माय॑ पि॒तृम॑ते पु॒रोडा॑शं॒ षट्क॑पालं॒ निर्व॑पति पि॒तृभ्यो॑
बर्हि॑षद्भ्यो॑ धा॒नाः पि॒तृभ्यो॑ऽग्नि॒ष्वात्ते॑भ्यो॑ ऽभि॒वान्या॑यै दु॒ग्धे
म॒न्थमे॒तत् ते॑ त॒त ये च॒ त्वाम॑न्वे॒तत् ते॑ पि॒ताम॑ह प्र॒पिता॑मह॒ ये च॒
त्वाम॑न्व॒त्र पि॒तरो॑ यथाभा॒गं म॑न्द॒ध्वं सु॑सं॒दृशं॑ त्वा व॒यं म॑घवन्
म॒न्दिषी॑महि ।

प्र॒नू॒नं पू॒र्णव॑न्धुरः स्तु॒तो या॑सि॒ वशा॑नु॒ अनु॑ ।

यो॒जान्वि॑न्द्र ते॒ हरी॑ ॥ 7

TS 1.8.5.2

अक्ष॑न्नमी॒मद॑न्त॒ ह्यव॑ प्रि॒या अ॑धूष॒त ।

अस्तो॑ष॒त स्व॑भा॒नवो॑ वि॒प्रा न॑वि॒ष्टया॑ म॒ती ।

यो॒जा न्वि॒न्द्र ते ह॒री ॥

अक्ष॑न् पि॒तरोऽमी॑मदन्त पि॒तरोऽती॑तृपन्त पि॒तरोऽमी॑मृजन्त पि॒तरः ॥

परे॑त पि॒तरः सो॒म्या ग॒म्भीरैः प॒थिभिः॑ पू॒र्व्यैः ।

अथा॑ पि॒तृन्थ॑ सु॒विद॒न्नाꣳ अपी॑त य॒मेन॒ ये स॒धमा॑दं म॒दन्ति ॥

मनो॑ न्वा हु॒वामहे॑ ना॒राशꣳ से॒न स्तो॑मे॒न पि॒तृणां॑ च॒ मन्म॑भिः ॥

आ – [ ] 8

TS 1.8.5.3

न ए॒तु मनः॑ पु॒नः क्र॒त्वे द॒क्षाय॑ जी॒वसे॑ ॥

ज्योक्च॑ सू॒र्यं दृ॒शे ॥

पुन॑र्नः पि॒तरो॒ मनो॑ द॒दातु॑ दै॒व्यो ज॒नः ।

जी॒वं व्रा॑तꣳ स॒चेम॑हि ॥

यद॑न्त॒रि॒क्षं पृ॒थि॒वीमु॒त द्यां॑ य॒न्मा॒तरं॑ पि॒तरं॑ वा जि॒हिꣳसि॒म ।

अ॒ग्नि॒र्मा तस्मा॑दे॒नसो॑ गा॒र्हप॑त्यः प्रमुञ्चतु दु॒रिता॑ या॒नि च॒कृम॑

क॒रोतु॑ मा॒मने॑नसं ॥ 9

(ह॒री-म॒न्म॒भिरा-च॒तुश्च॑त्वा॒रिꣳश॑च्च) (A5)

TS 1.8.6.1

प्र॒ति॒पू॒रु॒षमे॒क॒क॒पा॒ला॒न्नि॒र्व॒प॒त्ये॒क॒-म॒ति॒रि॒क्तं॑ ँ॒या॒व॒न्तो॑ गृ॒ह्णाः॑
 स्म॒स्तेभ्यः॑ क॒म॒करं॑ प॒शूना॑ ५ श॒र्मा॑सि॒ शर्म॑ यज॒मान॑स्य॒ शर्म॑ मे
 य॒च्छै॒क॑ ए॒व रु॒द्रो न॑ द्वि॒तीया॑य तस्थ आ॒खु॒स्ते रु॒द्र प॒शु॒स्तं जु॒षस्वै॒ष
 ते रु॒द्र भा॒गः स॒ह स्व॒स्रां-बि॒क॒या तंजु॑षस्व भेष॒जं ग॒वेऽश्वा॑य
 पु॒रु॒षाय॑ भेष॒जम॑थो अ॒स्मभ्यं॑ भेष॒जं सु॒भेष॑जं - [ ] 10

TS 1.8.6.2

ॐ॒यथा॑ऽसति ।

सु॒गं मे॒षाय॑ मे॒ष्या अ॒वा॒ंब रु॒द्रम॑दि-म॒ह्यव॑ दे॒वं त्र्यं॑बकं ।
 यथा॑ नः श्रेय॒सः क॒र॒द्यथा॑ नो व॒स्य॒सः क॒र॒द्यथा॑ नः प॒शु॒मतः॑
 क॒र॒द्यथा॑ नो व॒य॒वसा॑ययात् ॥
 त्र्यं॑बकं ॐ॒यजाम॑हे सु॒गन्धिं॑ पु॒ष्टि॒व॒र्ध॒नं ।
 उ॒र्वारु॑कमि॒व ब॒न्ध॒नान् मृ॒त्यो मु॑क्षी॒य माऽमृ॑तात् ॥
 ए॒ष ते रु॒द्र भा॒गस्तं॑ जु॒षस्व॑ तेना॒व॒से॒न प॒रो मू॒ज॒व॒तोऽती॒ह्य ( )

वत॑त ध॒न्वा पि॒नाक॑हस्तः कृ॒त्ति॒वासाः ॥ 11

(सु॒भैष॑ज-मि॒हि त्री॑णि च) (A6)

TS 1.8.7.1

ऐ॒न्द्रा॒ग्नं द्वा॒दश॑क॒पालं॑ वै॒श्वदे॒वं च॒रुमि॑न्द्राय शु॒ना॒सी॒राय॑ पु॒रोडा॑शं
द्वा॒दश॑क॒पालं॑ वा॒यव्यं॑ प॒यः सौ॒र्यमे॑क॒कपालं॑ द्वा॒दश॑गव॒ः सी॒रं दक्षि॑णा
ऽऽग्ने॒यम॑ष्टाक॒पालं॑ निर्व॒पति॑ रौ॒द्रं गा॒वीधु॑कं च॒रुमै॑न्द्रं दधि॒ वारु॑णं
य॒वम॑यं च॒रुं वहि॑नी धे॒नुर्दक्षि॑णा ये दे॒वाः पु॒रः स॒दोऽग्नि॑नै॒त्रा
दक्षि॑ण॒सदो॑ य॒मनै॑त्राः पश्चा॒त्सदः॑ स॒वितृ॑ नै॒त्रा उत्त॑र॒सदो॑ व॒रुण॑
ने॒त्रा उप॑रिष॒दो बृ॒हस्प॑ति॒ नेत्रा॑ रक्षो॒हण॑स्ते नः पा॒न्तु ते नो॑ऽव॒न्तु

तेभ्यो – [ ] 12

TS 1.8.7.2

नम॑स्तेभ्यः स्वा॒हा समू॑ढ॒ः रक्षः॑ सं॒दग्ध॑ः रक्ष इ॒दम॑ह॒ः रक्षो॑ऽभि
सं॒दहा॑म्य॒ग्नये॑ रक्षो॒घ्ने स्वा॒हा य॒माय॑ स॒वित्रे॑ व॒रुणाय॑ बृ॒हस्प॑तये
दुव॑स्वते रक्षो॒घ्ने स्वा॒हा प्र॑ष्टि॒वाही॑ रथो॒ दक्षि॑णा दे॒वस्य॑ त्वा स॒वितुः॑

प्र॒स॒र्वेऽ॒श्विनो॑र्बा॒हुभ्यां॑ पू॒ष्णो ह॒स्ताभ्या॑ꣳ रक्ष॑सो व॒धं जु॑होमि ह॒तꣳ
रक्षो॑ऽव॒धिष्म॑ रक्षो॑ यद्व॒स्ते तद॑क्षिणा ॥ 13

(तेभ्यः-पञ्चचत्वारिंशच्च) (A7)

TS 1.8.8.1

धा॒त्रे पु॒रोडा॑शं द्वा॒दश॑कपालं निर्व॑पत्यनु॒मत्यै॑ च॒रुꣳ रा॒कायै॑ च॒रुꣳ
सि॒नीवा॒ल्यै च॒रुं कु॒ह्वै च॒रुं मि॑थुनौ गा॒वौ दक्षि॑णा
ऽऽग्ना॑वैष्ण॒वमे॑कादशकपालं निर्व॑पत्यैन्द्रा-वैष्ण॒वमे॑कादशकपालं
वैष्ण॒वं त्रि॑कपालं वा॒मनो॑ व॒ही दक्षि॑णा ऽग्नी॒षोमी॑य-मे॒कादश॑कपालं
निर्व॑पतीन्द्रा॒सोमी॑य-मे॒कादश॑कपालꣳ सौ॒म्यं च॒रुं ब॒भ्रुर्दक्षि॑णा
सो॒मापौ॑ष्णं च॒रुं निर्व॑पत्यैन्द्रा॒पौष्णं॑ च॒रुं पौ॑ष्णं च॒रुꣳ श्या॒मो दक्षि॑णा
वैश्वा॒नरं॑ द्वा॒दश॑कपालं नि ( ) र्व॑पति॒ हिर॑ण्यं दक्षि॑णा वा॒रुणं॑ य॒वम॑यं
च॒रुम॑श्चोदक्षि॑णा । 14 (वैश्वा॒नरं॑ द्वा॒दश॑कपालं नि-र॒ष्टौ च॑) (A8)

TS 1.8.9.1

बा॒र्हस्प॑त्यं च॒रुं निर्व॑पति॒ ब्रह्म॑णो गृ॒हे शि॑तिपृ॒ष्ठो दक्षि॑णैन्द्र-
मे॒कादश॑कपालꣳ रा॒जन्य॑स्य गृ॒ह ऋ॒षभो॑ दक्षि॑णाऽऽदि॒त्यं च॒रुं म॒हिष्यै॑

गृ॒हे धे॒नु॒र्दक्षि॑णानैर्ऋ॒तं च॒रुं परि॑वृ॒क्त्यै गृ॒हे कृ॒ष्णानां॑ व्री॒हीणां॑
 न॒खनि॑र्भिन्नं कृ॒ष्णा कू॒टा दक्षि॑णा ऽऽग्ने॒यम॑ष्टाक॒पालं॑ से॒नान्यो॑ गृ॒हे
 हि॒रण्यं दक्षि॑णा वा॒रुणं॑ द॒शक॑पालं॑ सू॒तस्य॑ गृ॒हे म॒हानि॑र॒ष्टो दक्षि॑णा
 मा॒रुतं॑ स॒प्तक॑पालं॑ ग्रा॒मण्यो॑ गृ॒हे पृ॒श्नि॒र्दक्षि॑णा
 सा॒वि॒त्रं द्वा॒दश॑कपालं – [ ] 15

TS 1.8.9.2

क्ष॒त्तुर्गृ॒ह उप॑ध्व॒स्तो दक्षि॑णाऽऽश्वि॒नं द्वि॑क॒पालं॑ स॒ंग्रही॑तुर्गृ॒हे स॒वा॒त्यौ
 दक्षि॑णा पौ॒ष्णं च॒रुं भा॑गदु॒घस्य॑ गृ॒हे श्या॒मो दक्षि॑णा रौ॒द्रं गा॑वीधु॒कं
 च॒रुम॑क्षा॒वाप॑स्य गृ॒हे श॒बल॑ उ॒द्धारो॑ दक्षि॒णेन्द्रा॑य सु॒त्राम्णो॑ पु॒रोडा॑श—
 मे॒काद॑शक॒पालं॑ प्र॒ति निर्व॑पतीन्द्रा॒याहो॑मु॒चे ऽयं॑ नो॒ राजा॑ वृ॒त्रहा
 राजा॑ भू॒त्वा वृ॒त्रं व॑द्ध्यान् मै॒त्राबा॑र्हस्प॒त्यं भ॑वति श्वे॒तायै॑
 श्वे॒तव॑त्सायै दु॒ग्धे स्व॑यं मूर्ते॑ स्वयंमथि॒त आज्य॑ आश्व॒त्ये – [ ] 16

TS 1.8.9.3

पा॒त्रे च॒तुः स्र॑क्तौ स्वयमवप॒न्नायै॑ शा॒खायै॑ क॒र्णाञ्चा॑कर्णाञ्च
 तण्डु॒लान् वि॑चि॒नुया॑द्ये क॒र्णाः स प॑यसि बा॒र्हस्प॑त्यो येऽकर्णाः

स आज्ये॑ मै॒त्रः स्व॑यं कृ॒ता वेदि॑र्भवति स्वयं॑दिनं ब॒र्हिः स्व॑यं
कृ॒त इ॒ध्मः सै॒व श्वे॒ता श्वे॒तव॑त्सा दक्षि॑णा ॥ 17

(सा॒वि॒त्रं द्वा॒द॒श॒क॒पा॒ल-मा॒श्व॒त्थे त्र॑यस्त्रि॒ंश॒च्च) (A9)

TS 1.8.10.1

अ॒ग्नये॑ गृ॒हप॑तये पु॒रोडा॑शम॒ष्टाक॑पालं॒ निर्व॑पति कृ॒ष्णानां॑ व्री॒हीणा॑ꣳ
सो॒माय॑ वन॒स्पत॑ये श्या॒माकं॑ च॒रुꣳ स॒वि॒त्रे स॒त्यप्र॑सवाय पु॒रोडा॑शं
द्वा॒द॒श॒क॒पा॒लमा॒शूनां॑ व्री॒हीणा॑ꣳ रु॒द्राय॑ पशु॒पत॑ये गा॒वीधु॑कं च॒रुं
बृ॒हस्प॑तये वा॒चस्प॑तये नै॒वारं॑ च॒रुमि॑न्द्राय ज्ये॒ष्ठाय॑ पु॒रोडा॑श-
मे॒का॒द॒श॒क॒पा॒लं म॒हाव्री॑हीणां मि॒त्राय॑ स॒त्याया ऽऽम्ब॑ानां च॒रुं
व॑रु॒णाय॑ ध॒र्मप॑तये यव॒मयं॑ च॒रुꣳ स॒वि॒ता त्वा प्र॑स॒वाना॑ꣳ
सु॒वता॑म॒ग्नि गृ॒हप॑तीनाꣳ सो॒मो वन॒स्पती॑नाꣳ रु॒द्रः प॑शूनां- [ ] 18

TS 1.8.10.2

बृ॒हस्प॑ति वा॒चामि॑न्द्रो ज्ये॒ष्ठानां॑ मि॒त्रः स॒त्यानां॑ व॑रु॒णो
ध॒र्मप॑तीनां॑ ये दे॒वा दे॒वसु॑वः स्थ त इ॒ममा॑मु॒ष्याय॑णम॒नमि॑त्राय
सु॒वद्ध्वं॑ म॒हते॑ क्ष॒त्राय॑ म॒हत॑ आ॒धिप॑त्याय म॒हते॑ जा॒नरा॑ज्यायैष वो

भर॒ता॒ राजा॒ सोमो॒ऽस्माकं॑ ब्रा॒ह्मणा॒नां॒ राजा॒प्रति॒त्यन्नाम॑
 रा॒ज्यम॑धा॒यि स्वां॑ त॒नुवं॑ वरु॒णो अ॒शि॒श्रे॒च्छु॒चैर्मि॒त्रस्य॑
 व्र॒त्या अ॒भू॒माम॑न्महि॒ मह॒त ऋ॒तस्य॑ ना॒म सर्वे॑ व्रा॒ता ( )
 वरु॒णस्या॒भू॒वन्वि मि॒त्र ए॒वैर॒राति॑म॒तारी॒दसू॑षु॒दन्त॑ य॒ज्ञिया॑ ऋ॒तेन॑
 व्यु॒ त्रि॒तो ज॒रि॒माणं॑ न आ॒नङ् वि॒ष्णोः॑ क्र॒मोऽसि॑ वि॒ष्णोः॑
 क्रा॒न्तम॑सि॒ वि॒ष्णोर्वि॒क्रान्त॑मसि ॥ 19

(प॒शूनां॑-व्रा॒ताः-पञ्च॑वि॒ंशति॑श्च) (A10)

TS 1.8.11.1

अ॒र्थे॒तः स्था॒ऽपां प॒तिर॑सि॒ वृषा॑स्यू॒र्मि वृ॑ष॒सेनो॑ऽसि व्रज॒क्षितः॑ स्थ
 म॒रुता॑मो॒जः स्थ॒ सूर्य॑वर्च॒सः स्थ॒ सूर्य॑त्वच॒सः स्थ॒ मान्दाः॑ स्थ
 वा॒शाः स्थ॒ शक्व॑रीः स्थ॒ विश्व॑भृ॒तः स्थ॒ जन॑भृ॒तः स्था
 ऽग्ने॑स्ते॒जस्याः॑ स्था॒ ऽपामो॑ष॒धीनां॑ र॒सः स्था॒ऽपो
 दे॒वीर्म॑धु॒मती॑रगृ॒ह्णन्नू॑र्ज॒स्वती॑ रा॒जसू॑याय॒ चि॒तानाः॑ ।
 या॒भि मि॒त्राव॑रु॒णाव॑-भ्य॒षिञ्च॑न् या॒भिरि॑न्द्र॒मन॑य॒न्नत्य॑ ( ) रा॒तीः ॥

राष्ट्र॑दाः स्थ॑ राष्ट्रं॑ दत्त॑ स्वाहा॑ राष्ट्र॑दाः स्थ॑ राष्ट्र॑ममुष्मै॑ दत्त॑ ॥ 20

(अत्ये-कादश च) (A11)

TS 1.8.12.1

देवी॑रापः॒ सं मधु॑मती॒र्मधु॑मतीभिः॒ सृज्य॑द्ध्वं॒ महि॑ वर्चः॒ क्षत्रि॑याय
वन्वा॑ना अना॑धृष्टाः॒ सीद॑तोर्ज॒स्वती॑र्महि॒ वर्चः॒ क्षत्रि॑याय
दध॑तीरनिभृ॑ष्टमसि॒ वाचो॑ बन्धु॑स्तपोजाः॒ सोम॑स्य दात्र॑मसिशु॒क्रा वः॑
शु॒क्रेणोत् पु॑नामि च॒न्द्राश्च॒न्द्रेणा॑मृता॒ अमृ॑तेन॒ स्वाहा॑ राज॒सूयाय॑
चि॒तानाः॑ ॥

स॒धमा॑दौ॒ द्यु॒ग्निनी॒रूर्ज॑ ए॒ता अ॒निभृ॑ष्टा अ॒पस्यु॑वो व॒सानः॑ ।

प॒स्त्यासु॑ च॒क्रे वरु॑णः स॒धस्थ॑मपा॒ शिशु॑ – [ ] 21

TS 1.8.12.2

मा॒तृ॒त-मा॒स्वन्तः॑ ॥

क्ष॒त्रस्यो॑ल्बमसि॒ क्षत्र॑स्य॒ योनि॑रस्यावि॒न्नो अ॒ग्नि गृ॑हपति॒रावि॒न्न इन्द्रो॑
वृ॒द्धश्च॑वा॒ आवि॑न्नः॒ पूषा॑ वि॒श्ववे॑दा॒ आवि॑न्नौ मि॒त्रावरु॑णा
वृ॒तावृ॑धावावि॒न्ने द्या॑वापृथि॒वी धृ॒तव॑र॒ते आवि॑न्ना

दे॒व्य-दि॒ति वि॒श्वरू॒प्यावि॒न्नो ऽय॒मसा॒वा॒मु॒ष्याय॒णो॑ ऽस्यां वि॒श्यस्मिन्
रा॒ष्ट्रे म॒हते॑ क्ष॒त्राय॑ म॒हत॑ आधि॒पत्याय॑ म॒हते॑ जा॒नरा॒ज्यायै॑ष वो॒ भर॒ता
रा॒जा सो॒मो॒ऽस्माकं॑ ब्रा॒ह्मणा॒नां॒ राजेन्द्र॑स्य - [ ] 22

TS 1.8.12.3

वज्रो॑ऽसि वा॒र्त्रघ्न॑स्त्वया॒ यं वृ॒त्रं व॑द्ध्याच्छ॒त्रुबा॑ध॒नाः स्थ॑पा॒त मा॑
प्र॒त्यञ्चं॑ पा॒त मा॑ ति॒र्यञ्च॑म॒न्वञ्चं॑ मा॒ पा॒त दिग्भ्यो॑ मा॒ पा॒त वि॒श्वाभ्यो॑
मा॒ ना॒ष्ट्राभ्यः॑ पा॒त हि॒रण्यव॑र्णा-वु॒षसां॑ वि॒रोके॑ऽयः स्थू॒णा-वु॒दितौ॑
सूर्य॑स्याऽऽ रो॒हतं॑ व॒रुण॑ मि॒त्र ग॒तं त॑तश्चक्षा॒थाम॑दि॒तिं दि॒तिं च॑ ॥ 23

(शि॒शु-रिन्द्र॑स्यै-क॑च॒त्वारि॑ंश॒च्च) (A12)

TS 1.8.13.1

स॒मिध॒मा ति॒ष्ठ गा॒यत्री॑ त्वा॒ छन्द॑साम॒वतु॑ त्रि॒वृथ्स्तो॑मो रथ॒न्तरं॑
सा॒माग्नि॑र्दे॒वता॒ ब्रह्म॑ द्र॒विण॑मु॒ग्रामा॑ ति॒ष्ठ त्रि॒ष्टुप् त्वा॒ छन्द॑साम॒वतु॑
पञ्च॑द॒शस्तो॑मो बृ॒हथ्सामेन्द्रो॑ दे॒वता॑ क्ष॒त्रं द्र॒विणं॑ वि॒राज॑मा ति॒ष्ठ
ज॒गती॑ त्वा॒ छन्द॑साम॒वतु॑ सप्त॑द॒शस्तो॑मो वैरू॒पं साम॑ म॒रुतो॑
दे॒वता॑ वि॒ड् द्र॒विण॑-मु॒दीची॑मा-ति॒ष्ठानु॑ष्टुप् त्वा - [ ] 24

TS 1.8.13.2

छन्द॑साम॒वत्वे॒कवि॒ऽशः॑ स्तोमो॑ वैराज॑ साम॒ मित्रा॑वरुणौ
 दे॒वता॒ बलं॑ द्रविण॑-मू॒र्ध्वा॒मा तिष्ठ॑ प॒ङ्क्ति॒स्त्वा छन्द॑सामवतु
 त्रिण॑वत्रयस्त्रि॒ऽशौ स्तोमो॑ शा॒क्वरै॑वते साम॒नी बृ॒हस्प॑तिर्दे॒वता॒ वर्चो॑
 द्रविण॑-मी॒दृङ् चा॒न्या॒दृङ् चै॒ता॒दृङ् च॑ प्र॒ति॒दृङ् च॑ मि॒तश्च॒ संमि॑तश्च
 स॒भराः॑ ।

शु॒क्रज्यो॑तिश्च चि॒त्रज्यो॑तिश्च स॒त्यज्यो॑तिश्च ज्योति॑ष्मा॒ऽश्च

स॒त्यश्च॑र्तपाश्चा - [ ] 25

TS 1.8.13.3

ऽत्य॑ऽ हाः ।

अ॒ग्नये॑ स्वाहा सोमा॑य स्वाहा स॒वित्रे॑ स्वाहा स॒रस्व॑त्यै स्वाहा पू॒ष्णे
 स्वाहा बृ॒हस्प॑तये स्वाहे॒न्द्राय॑ स्वाहा घो॒षाय॑ स्वाहा श॒लोका॑य स्वाहा
 ऽऽ॒शाय॑ स्वाहा भ॒गाय॑ स्वाहा क्षे॒त्रस्य॑ प॒तये॑ स्वाहा
 पृ॒थि॒व्यै स्वाहा॑ ऽन्त॒रिक्षा॑य स्वाहा दि॒वे स्वाहा॑ सू॒र्याय॑ स्वाहा
 च॒न्द्रम॑से स्वाहा नक्ष॑त्रेभ्यः स्वाहा ऽद्भ्यः॑ स्वाहौष॑धीभ्यः स्वाहा

वनस्पतिभ्यः स्वाहा चराचरेभ्यः स्वाहा परिप्लवेभ्यः स्वाहा
सरीसृपेभ्यः स्वाहा ॥ 26

(अनुष्टुप्-तर्पाश्च – सरीसृपेभ्यः स्वाहा) (A13)

TS 1.8.14.1

सोमस्य त्विषिरसि तवेव मे त्विषिर्भूया-दमृतमसि मृत्योर्मा पाहि
दिद्योन्मा पाह्यवैष्टा दन्दशूका निरस्तं नमुचेः शिरः ॥
सोमो राजा वरुणो देवा धर्मसुवश्च ये ।
ते ते वाचं सुवन्तां ते ते प्राणं सुवन्तां ते ते चक्षुः सुवन्तां ते ते
श्रोत्रं सुवन्तां सोमस्य त्वा द्युम्नेनाभि षिञ्चाम्यग्ने – [ ] 27

TS 1.8.14.2

स्तेजसा सूर्यस्य वर्चसेन्द्रस्येन्द्रियेण मित्रावरुणयोर्वीर्येण
मरुतामोजसा क्षत्राणां क्षत्रपतिरस्यति दिवस्पाहि
समाव-वृत्रन्न-धरागुदी-चीरहिं बुद्धिनयमनु संचरन्तीस्ताः
पर्वतस्य वृषभस्य पृष्ठे नावश्चरन्ति स्वसिच इयानाः ॥
रुद्र यत्ते क्रयी परं नाम तस्मै हुतमसि यमेष्टमसि ।

प्रजापते न त्वदेतान्यन्यो विश्वा जातानि परि ता ( ) बभूव ।
यत्कामास्ते जुहुमस्तन्नो अस्तु वयं स्याम पतयो रयीणाम् ॥ 28

(अग्ने-स्तै-कादश च) (A14)

TS 1.8.15.1

इन्द्रस्य वज्रोऽसि वार्त्रघ्नस्त्वयाऽयं वृत्रं वद्ध्यान्
मित्रावरुणयोस्त्वा प्रशास्त्रोः प्रशिषा युनज्मि यज्ञस्य योगेन
विष्णोः क्रमोऽसि विष्णोः क्रान्तमसि विष्णोर्विक्रान्तमसि मरुतां
प्रसवे जेषमाप्तं मनः समहमिन्द्रियेण वीर्येण पशूनां मन्युरसि तवेव
मे मन्युर्भूयान्नमो मात्रे पृथिव्यै माहं मातरं पृथिवीं
हिंसिषं मा - [ ] 29

TS 1.8.15.2

मां माता पृथिवी हिंसी-दियदस्या-युरस्यायुर्मे धेह्यूर्गस्यूर्जं मे
धेहि युङ्क्षि वर्योऽसि वर्यो मयि धेह्यग्नये गृहपतये स्वाहा सोमाय
वनस्पतये स्वाहेन्द्रस्य बलाय स्वाहा मरुतामोजसे स्वाहा हंसः
शुचिषद् वसुरन्तरिक्ष-सद्धोता वेदिषदतिथि दुरोणसत् ।

नृषद् वरसदृतसद् व्योमसदब्जा गोजा ऋतजा ( )

अद्रिजा ऋतं-बृहत् ॥ 30

(हि॒सिषं॑ म-र्तजा-स्त्रीणि॑ च) (A15)

TS 1.8.16.1

मित्रो॑ऽसि वरु॑णो॑ऽसि सम॒हं विश्वैर्दे॑वैः क्षत्र॑स्य नाभि॑रसि क्षत्र॑स्य
योनि॑रसि स्यो॒नामा सीद॑ सुष॒दामा सीद॑ मा त्वा हि॒सीन्मा मा
हि॒सीन्नि ष॑साद धृ॒तव्र॑तो वरु॑णः प॒स्त्यास्वा साम्रा॑ज्याय सु॒क्रतु॑
ब्रह्मा॑(३) न्त्व॒राजन् ब्रह्मा॑ऽसि सवि॒ताऽसि स॒त्यस॑वो ब्रह्मा॑(३)न्
त्व॒राजन् ब्रह्मा॑ऽसीन्द्रो॑ऽसि स॒त्यौजा - [ ] 31

TS 1.8.16.2

ब्रह्मा॑(३)न् त्व॒राजन् ब्रह्मा॑ऽसि मि॒त्रो॑ऽसि सु॒शेवो ब्रह्मा॑(३)न् त्व॒
राजन् ब्रह्मा॑ऽसि वरु॑णो॑ऽसि स॒त्यध॑र्मेन्द्र॒स्य वज्रो॑ऽसि वा॒र्त्रघ्न॑स्तेन
मे र॒द्ध्य दि॒शोऽभ्य॑य॒राजा॑ऽभूथ् सु॒श्लोकाँ॑(४) सु॒मङ्गलाँ॑(४)
स॒त्यरा॑जा(३)न् ।

अपां॑ न॒प्त्रे॑ स्वा॒हो॑ ज॒र्जे॑ न॒प्त्रे॑ स्वा॒हा॒ऽग्नये॑ गृ॒हप॑तये स्वा॒हा॑ ॥ 32

(स॒त्यौजा॑-श्च॒त्वारि॒॑शच्च॑) (A16)

TS 1.8.17.1

आ॒ग्ने॒यम॑ष्टाकपालं॑ निर्व॑पति॒ हिर॑ण्यं दक्षि॑णा सा॒रस्व॑तं च॒रुं॑
व॒थ्स॑तरी दक्षि॑णा सा॒वि॒त्रं द्वा॑दशकपाल-मु॒प॒ध्व॒स्तो दक्षि॑णा पौ॒ष्णं॑
च॒रु॒श्च॑ श्या॒मो दक्षि॑णा बा॒र्ह॒स्प॒त्यं च॒रु॒श्च॑ शि॒ति॒पृ॒ष्ठो॑
दक्षि॑णैन्द्र-मे॒का॒द॒श॒क॒पा॒लमृ॑षभो दक्षि॑णा वा॒रु॒णं द॒श॒क॒पा॒लं॑
म॒हा॒नि॒र॒ष्टो दक्षि॑णा सौ॒म्यं च॒रुं ब॒भ्रु॑र्दक्षि॑णा त्वा॒ष्ट्रम॑ष्टाकपाल॒श्च॑
शु॒ण्ठो दक्षि॑णा वै॒ष्ण॒वं त्रि॑कपा॒लं वा॒म॒नो दक्षि॑णा ॥ 33

(आ॒ग्ने॒य॒श्च॑ हि॒र॒ण्य॒श्च॑ सा॒रस्व॑तं-द्वि॒च॒त्वारि॒॑शत्) (A17)

TS 1.8.18.1

स॒द्यो दी॑क्षयन्ति स॒द्यः सोमं॑ क्री॒णन्ति॑ पु॒ण्ड॒रि॒स्र॒जां प्र॑यच्छति
द॒श॒भिर्व॑थ्स॒तरैः॑ सोमं॑ क्री॒णा॒ति द॒श॒पे॒यो भ॑वति श॒तं ब्रा॑ह्म॒णाः॑
पि॒ब॒न्ति स॒प्त॒द॒श॒श्च॑ स्तो॒त्रं भ॑वति प्रा॒का॒शाव॑ध्व॒र्य॒वे द॑दाति
स्र॒जमु॑द्गा॒त्रे रु॒क्म॒श्च॑ हो॒त्रेऽश्वं॑ प्र॒स्तो॒तृ॒प्र॒ति॒ह॒र्तृ॒भ्यां द्वा॑दश प॒ष्ठौ॒ही ब्र॑ह्म॒णे॑

व॒शां॑ मै॒त्राव॒रुणा॑य॒र्षभं॑ ब्रा॒ह्म॒णाच्छ॒॑सिने॑ वा॒स॒सी॑ ने॒ष्टापो॑तृ॒भ्या॒॒
 स्थू॒रि॑ यवा॒चित॑म॒च्छावा॑काया॒ न॒ड्वा॒हम॒ग्नी॑धे॒ भार्ग॒वो॑ होता॒ भव॑ति
 श्राय॒न्तीयं॑ ब्र॒ह्म॒सामं॑ भव॒ति वा॒रव॒न्तीयं॑ ( ) म॒ग्नि॒ष्टोम॒साम॑
 सा॒र॒स्व॒ती॒रपो॑ गृ॒ह्णा॑ति ॥ 34

(वा॒र॒व॒न्तीयं॑ च॒त्वारि॑ च) (A18)

TS 1.8.19.1

आ॒ग्ने॒यम॒ष्टाक॑पालं॒ निर्व॑पति॒ हिर॑ण्यं॒ दक्षि॑णै॒न्द्र-मे॒काद॑शक॒पालमृ॑ष॒भो
 दक्षि॑णा वै॒श्वदे॑वं च॒रुं पि॒शङ्गी॑ प॒ष्ठौही॑ दक्षि॒णामै॒त्राव॒रुणी॑मा॒मिक्षां॑ व॒शा
 दक्षि॑णा बा॒र्ह॒स्प॒त्यं च॒रुं शि॑ति॒पृष्ठो॑ दक्षि॒णाऽऽदि॑त्यां म॒ल्हं
 गर्भि॑णी॒मा ल॑भते॒ मारु॑तीं पृ॒श्निं प॒ष्ठौही॑म॒श्विभ्यां॑ पू॒ष्णो पु॒रोडा॑शं
 द्वा॒द॒शक॑पालं॒ निर्व॑पति॒ सर॑स्व॒ते स॒त्यवा॑चे च॒रुं स॒वि॒त्रे स॒त्य
 प्र॒सवा॑य पु॒रोडा॑शं द्वा॒द॒शक॑पालं॒ तिसृ॑ध॒न्वं शु॒ष्कदृ॑ति॒ रक्षि॑णा ॥ 35

(अ॒ग्ने॒यं हिर॑ण्यमै॒न्द्रमृ॑ष॒भो वै॒श्वदे॑वं पि॒शङ्गी॑
 बा॒र्ह॒स्प॒त्यं-स॒प्तच॑त्वारि॒ंशत्) (A19)

TS 1.8.20.1

आ॒ग्ने॒यम॒ष्टाक॒पालं॑ निर्व॑पति सौ॒म्यं च॒रुं सा॒वि॒त्रं द्वा॒द॒शक॒पालं॑
 बा॒र्ह॒स्प॒त्यं च॒रुं त्वा॒ष्ट्रम॒ष्टाक॒पालं॑ वै॒श्वान॒रं द्वा॒द॒शक॒पालं॑ दक्षि॑णो रथ
 वा॒हन॒वा॒हो दक्षि॑णा सा॒र॒स्व॒तं च॒रुं निर्व॑पति पौ॒ष्णं च॒रुं मै॒त्रं च॒रुं
 वै॒रु॒णं च॒रुं क्षै॒त्रप॒त्यं च॒रुमा॒दित्यं॑ च॒रुमु॒त्त॒रो रथ॑वा॒हन॒वा॒हो
 दक्षि॑णा ॥ 36

(आ॒ग्ने॒यं सौ॒म्यं बा॒र्ह॒स्प॒त्यं-च॒तु॒स्त्रिं॒शत्) (A20)

TS 1.8.21.1

स्वा॒द्वीं त्वा॒ स्वा॒दु॒ना ती॒व्रां ती॒व्रेणा॒मृता॑म॒मृते॑न सृ॒जामि॑ स॒सो॒मेन॑
 सो॒मोऽस्य॑श्चि॒भ्यां प॒च्यस्व॑ सर॒स्व॒त्यै प॒च्यस्वे॒न्द्राय॑ सु॒त्राम्णो॑ प॒च्यस्व॑
 पु॒नातु॑ ते परि॒स्रुतं॑ सो॒मं सूर्य॑स्य दु॒हिता॑ ।
 वा॒रेण॑ श॒श्वता॑ तना ॥
 वा॒युः पू॒तः प॒वि॒त्रेण॑ प्र॒त्यङ् ख॒सो॒मो अति॑द्रुतः ।
 इन्द्र॑स्य यु॒ज्यः सखा॑ ॥
 कु॒वि॒दङ्ग॑ यव॒मन्तो॑ य॒वं चि॒द्यथा॑ दान्त्यनु॒पूर्वं॑ वि॒यूय॑ ।

इहे॑है॒षां कृ॒णुत॑ भो॒जनानि॑ ( ) ये ब॒र्हिषो॑ नमो॑वृ॒क्तिं न ज॒ग्मुः॑ ॥

आ॒श्विनं॑ धू॒म्रमा॑ ल॒भते॑ सा॒रस्व॒तं मे॒षमै॒न्द्रमृ॒षभ॑-मै॒न्द्र-
मेका॑द॒शक॒पालं॑ निर्व॑पति सा॒वि॒त्रं द्वा॒दश॑क॒पालं वा॒रुणं॑ द॒श क॒पालं॑
सोम॑प्रती॒काः पि॒तरस्तृ॑ष्णुत॒ वड॑बा दक्षि॒णा ॥ 37

(भो॒जनानि॑-षड्विं॑शतिश्च) (A21)

TS 1.8.22.1

अ॒ग्नावि॑ष्णू॒ महि॑ तद्वां॑ म॒हित्वं॑ वाँ॒तं घृ॒तस्य॑ गु॒ह्यानि॑ नाम॑ ।
दमे॑दमे स॒प्त रत्ना॑ दधा॒ना प्र॒ति वां॑ जि॒ह्वा घृ॒तमा॑ च॒र॒ण्येत् ॥
अ॒ग्नावि॑ष्णू॒ महि॑ धाम॑ प्रि॒यं वाँ॑ वाँ॒थो घृ॒तस्य॑ गु॒ह्या जुषा॑णा ।
दमे॑दमे सु॒ष्टुती॑र्वावृ॒धाना॑ प्र॒ति वां॑ जि॒ह्वा घृ॒तमु॑च्च॒र॒ण्येत् ॥
प्र॒णो दे॒वी सर॑स्वती॒ वाजे॑भिर्वा॒जिनी॑वती ।
धी॒नाम॑वि॒त्र्यव॑तु ।
आ नो॑ दि॒वो बृ॒हतः॑ – [ ] 38

TS 1.8.22.2

पर्व॑ता॒दा सर॑स्वती यज॒ता गन्तु॑ य॒ज्ञं ।
हव॑ं दे॒वी जु॑जुषा॒णा घृ॒ताची॑ श॒ग्मां नो॒ वाच॑मु॒शती॑ शृ॒णोतु॑ ॥
बृह॑स्पते जु॒षस्व॑ नो ह॒व्यानि॑ विश्वदेव्य ।
रास्व॑ रत्नानि दाशुषे ॥
ए॒वा पि॒त्रे वि॒श्वदे॑वाय वृ॒ष्णे य॒ज्ञैर्वि॑धेम नम॒सा ह॒विर्भिः॑ ।
बृह॑स्पते सु॒प्रजा॑ वी॒रव॑न्तो वय॑ꣳ स्याम॒ पत॑यो रयी॒णां ॥
बृह॑स्पते अति॒ यद॒र्यो अर्॒हाद् द्यु॒मद्वि॒भाति॑ (अर्॒हाद् द्यु॒मद्वि॒भाति॑)
क्र॑तुम॒ज्जने॑षु ।
यद्दी॒द-य॒च्छव॑स- [ ] 39

TS 1.8.22.3

त॒प्रजा॑त तद॒स्मासु॑ द्रवि॒णं धे॒हि चि॒त्रं ।
आ नो॑ मि॒त्रावरु॑णा घृ॒तैर्गव्यू॑तिमु॒क्षतं॑ ।
म॒ध्वा र॒जाꣳसि॑ सु॒क्रतू॑ ॥
प्र॒बा॒हवा॑ सि॒सृतं॑ जी॒वसे॑ न आ नो॑ गव्यू॒ति मु॒क्षतं॑ घृ॒तेन॑ ।

आ नो॑ जने॑ श्रव॒यतं॑ यु॒वाना॑ श्रु॒तं मे॑ मि॒त्रावरु॑णा ह॒वे॒मा ॥

अ॒ग्निं वः॑ पू॒र्व्यं गि॒रा दे॒वमी॑डे व॒सूनां॑ ।

स॒पर्य॑न्तः पु॒रुप्रि॒यं मि॒त्रं न॑ क्षे॒त्रसा॑ध॒सं ॥

म॒क्षू दे॒वव॑तो रथः – [ ] 40

TS 1.8.22.4

शू॒रो वा पृ॒थ्सु॑ का॒सु चि॑त् ।

दे॒वानां॑ य॒ इन्म॑नो यज॒मान॑ इ॒यक्ष॑त्यभी॒दय॑ज्वनो भुवत् ॥

न यज॑मान रि॒ष्यसि॑ न सु॒न्वान॑ न दे॒वयो॑ ॥

अस॑द॒न्न सु॒वीर्य॑मु॒त त्यदा॑श्च॒श्चियं॑ ॥

नकि॑ष्टं क॒र्मणा॑ न॒शन्न॑ प्रयो॒षन्न॑ योषति ॥

उप॑ क्षर॒न्ति सि॒न्धवो॑ मयो॒भुव॑ ई॒जानं॑ च य॒क्ष्यमा॑णं च धे॒नवः॑ ।

पृ॒णन्तं॑ च प॒पुरिं॑ च – [ ] 41

TS 1.8.22.5

श्रव॑स्यवो घृ॒तस्य॑ धा॒रा उप॑यन्ति वि॒श्वतः॑ ॥

सोमा॑रु॒द्रा वि॒वृ॒हतं॑ वि॒षूची॑ममी॒वा या नो॑ ग॒यमा॑वि॒वेशः॑ ।

आ॒रे बा॑धे॒थां नि॒र्ऋ॑तिं॒ प॒राचैः॒ कृ॒तं चि॒दे॒नः॒ प्र॒मु॒मु॒क्त॒म॒स्मत् ॥
 सो॒मा॒रु॒द्रा यु॒वमे॒तान्य॒स्मे वि॒श्वा त॒नूषु॑ भे॒षजा॑नि॒ धत्तं॑ ।
 अ॒व॒स्य॒तं मु॒ञ्च॒तं य॑न्नो अ॒स्ति त॒नूषु॑ ब॒द्धं कृ॒तमे॒नो अ॒स्मत् ॥
 सो॒मापू॑षणा॒ जन॑ना रयी॒णां ज॑न॒ना दि॒वो ज॑न॒ना ( ) पृ॒थि॒व्याः ।
 जा॒तौ वि॒श्वस्य॑ भु॒वन॑स्य गो॒पौ दे॒वा अ॒कृ॒ण्वन्न॑मृ॒तस्य॑ नाभिं॑ ॥
 इ॒मौ दे॒वौ जा॑य॒मानौ जु॑षन्ते॒मौ त॒माँसि॑ गू॒हता॑मजु॒ष्टा ।
 आ॒भ्यामि॑न्द्रः प॒क्वमा॑मास्व॒न्तः सो॒मापू॑ष॒भ्यां ज॑नदु॒स्त्रिया॑सु ॥ 42
 (बृ॒ह॒तः-श॑व॒सा-र॒थः-प॑पु॒रिं च-दि॒वो ज॑न॒ना-प॒ञ्च॒विंश॑तिश्च)
 (A22)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 22 Anuvaakams :-

अ॒नु॒म॒त्या-आ॒ग्ने॒य-मै॑न्द्रा॒ग्नम॒ग्नये॒-सो॒मा॒य-प्र॑तिपू॒रुष॑-मै॑न्द्रा॒ग्नं-
 धा॒त्रेबा॑र्ह॒स्पत्य॑-म॒ग्नये॒-ऽर्थ॑तो॒-दे॒वीः-स॒मि॒धँ-सो॒म॒स्ये-न्द्र॑स्य
 -मि॒त्र-आ॒ग्ने॒यँ-स॒द्य-आ॒ग्ने॒यँ-मा॒ग्ने॒यँ-स्वा॒द्वीं त्वा-
 ऽग्ना॑वि॒ष्णू-द्वा॒विंश॑तिः ।)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(अ॒नु॒म॒त्यै॑-य॒थाऽस॒ति॑-दे॒वी॒रा॒पो-मि॒त्रो॒ऽसि॑-शू॒रो वा-
द्वि॒च॒त्वा॒रि॒श॒त् ।)

First and Last Padam of Eighth Prasnam :-

(अ॒नु॒म॒त्या-उ॒स्रि॒या॒सु ।)

Kanda Korvai with starting Padams of Eight Prasnas of Kandam 1 :-

(इ॒ष-आ॒पो-दे॒व॒स्या-ऽऽ द॒दे-दे॒वा॒सु॒राः-सं त्वा-पा॒क॒य॒ज्ञ-
म॒नु॒म॒त्यै ।)

॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथमकाण्डे

अष्टमः प्रश्नः समाप्तः ॥

॥ इति प्रथमं काण्डं ॥

Details of Anuvakam, Panchati and Padam for Kandam 1

	Anuvakam	Panchati	Padams
Prasna 1	14	28	1530
Prasna 2	14	34	1690
Prasna 3	14	31	1567
Prasna 4	46	54	1810
Prasna 5	11	51	2717
Prasna 6	12	51	2509
Prasna 7	13	51	2655
Prasna 8	22	42	2094
`	146	342	16572